

JIHOČESKÁ UNIVERZITA V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH
ZDRAVOTNĚ SOCIÁLNÍ FAKULTA

**Vzrůstající oblíbenost extremisticky orientovaných
politických stran v ČR**

DIPLOMOVÁ PRÁCE

Autor: Bc. Jiří Lepič

Vedoucí práce: JUDr. Milan Kučera, Ph.D.

24. 5. 2010

Abstract

In the submitted thesis the author focuses on the rising popularity of extremist political parties in the Czech Republic. The popularity growth of extremist political parties in the Czech Republic is proven by election results in recent years. Right-wing extremists' "combat power" growth is closely connected with the increasing number of their followers. Regional elections in 2008, in which the Labour Party achieved almost 29 thousand votes, which represents eight times more than the party had achieved in the previous elections in 2004, can be a proof of that. What is more, this party achieved 1.07% votes in the European Parliament elections and it surpassed the limit which is necessary for the state subsidy requisition.

In the Theoretical Part the author deals with definitions of basic terms "extreme" and "radical". Then he deals with the theoretical division of the political scene, from both the current point of view and the historical point of view, into the rights and the lefts. Then he attends to some terms which are closely associated with extremism, such as: nationalism, anti-Semitism and racism. In the Conclusion of the Theoretical Part the author focuses on the far rights and the far lefts. He pays attention to both the current representatives and to their predecessors of those extreme lines.

In the Practical Part the author sets his targets and defines hypotheses and he also attends to the used research procedure there. The research was made via questionnaire investigations. Questions were focused on people's opinions which are related to inadaptable citizens and extremism. There were also some questions which were focused on activities of those parties in the above mentioned fields, regarding the inadaptable citizens and extremism, which have their members in the Parliament of the Czech Republic. In the Practical part of the thesis the author also evaluates the observed results in light of respondents' achieved level of education.

In the Discussion of the thesis the author compares the observed data with the knowledge of experts. He also focuses on divergent opinions of asked respondents, in connection with their achieved level of education.

The thesis and the observed results could be used by general public interested in extremism in the Czech Republic. Besides, the thesis and the observed results could be

used as a source of information to improve general knowledge about the scene of extremism and about the problems pertaining to the scene in the Czech Republic.

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem diplomovou práci na téma „Vzrůstající oblíbenost extremisticky orientovaných politických stran v ČR“ vypracoval samostatně pouze s použitím pramenů a literatury uvedených v seznamu citované literatury.

Prohlašuji, že v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb. v platném znění souhlasím se zveřejněním své diplomové práce, a to v nezkrácené podobě nebo v úpravě vzniklé vypuštěním vyznačených částí archivovaných Zdravotně sociální fakultou elektronickou cestou ve veřejně přístupné části databáze STAG provozované Jihočeskou univerzitou v Českých Budějovicích na jejích internetových stránkách.

V Českých Budějovicích 24. 5. 2010

.....

podpis studenta

Poděkování

Rád bych poděkoval JUDr. Milanu Kučerovi, Ph.D za odborné rady, pokyny a pomoc, kterou mi poskytl při vypracování diplomové práce.

Děkuji také Jitce Novákové za pomoc s korekturou textu.

Obsah

ÚVOD	8
1. SOUČASNÝ STAV	10
1.1 VYMEZENÍ POJMU EXTRÉMNÍ A RADIKÁLNÍ	10
1.1.1 <i>Extremismus</i>	11
1.1.2 <i>Radikalismus</i>	12
1.2 PRAVICE A LEVICE	13
1.3 NACIONALISMUS.....	16
1.4 ANTISEMITISMUS	18
1.4.1 <i>Náboženský antisemitismus</i>	19
1.4.2 <i>Rasový antisemitismus</i>	20
1.4.3 <i>Nový antisemitismus</i>	20
1.5 RASISMUS	21
1.5.1 <i>„Vědecký“ rasismus</i>	22
1.5.2 <i>Nacistické Německo</i>	23
1.5.3 <i>Jižní Afrika</i>	23
1.5.4 <i>Od biologického ke kulturnímu rasismu</i>	24
1.6 KRAJNÍ PRAVICE	24
1.6.1 <i>Fašismus</i>	25
1.6.2 <i>Nacismus</i>	26
1.6.3 <i>Současnost</i>	28
1.6.4 <i>Česká krajní pravice po roce 1989</i>	35
1.7 KRAJNÍ LEVICE	37
1.7.1 <i>Komunismus</i>	38
1.7.2 <i>Anarchismus</i>	40
1.7.3 <i>Česká krajní levice po roce 1989</i>	42
2. CÍLE PRÁCE A HYPOTÉZY.....	43
2.1 CÍLE PRÁCE	43
2.2 HYPOTÉZY	43
3. METODIKA	44
3.1 POUŽITÁ METODA	44
3.2 CHARAKTERISTIKA ZKOUMANÉHO SOUBORU	45

4.	VÝSLEDKY.....	46
5.	DISKUSE	73
6.	ZÁVĚR	83
7.	SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ.....	85
8.	KLÍČOVÁ SLOVA.....	89
9.	PŘÍLOHY	90

Úvod

Pochody přes vylidněná města, demonstrace a útoky na romskou menšinu. I to je česká realita, kterou v posledních měsících mohl sledovat prostřednictvím sdělovacích prostředků či dokonce na vlastní oči každý z nás. Realita, kterou nebývale často režiruje zdejší neonacistická scéna.

Do roku 1998 byli čeští neonacisté proti jakékoli spolupráci s politiky. Pak ale pochopili, že právě toto propojení dá jejich hnutí nečekanou dynamiku. Až zatím poslední pokus představitelů rozpuštěné Dělnické strany se jeví jako životaschopný. I přes únorový rozsudek Nejvyššího správního soudu o rozpuštění této politické strany, pokračují její představitelé pod hlavičkou Dělnické strany sociální spravedlnosti dál v předvolební kampani na volby do Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky, které se konají 28. a 29. května 2010.

Dělnické straně (nyní DSSS) se podařilo během několika měsíců strhnout na sebe nebývalou pozornost a získat mnoho sympatizantů. Představitelé Dělnické strany dokázali oslovit lidi díky problematice, v jejíž řešení stát a města dlouhodobě selhávají. Dobře analyzovali problém a našli úspěšnou strategii. Z klasických neonacistických aktivit odložili stranou ty, které již nemají u zdejší společnosti ohlas – antisemitismus, útoky na Vietnamce, černochoy, zahraniční dělníky či homosexuály. Pochopili, že vděčným a populistickým tématem jsou Romové. Hovořit o „nepřízpůsobivých“ občanech a parazitování Romů na české společnosti je prostě osvědčený model, jak získat pozornost lidí a médií.

Že je tato strategie úspěšná, dokazují volební výsledky Dělnické strany z posledních let. Například v krajských volbách v roce 2008 získala Dělnická strana téměř 29 tisíc hlasů. To je osmkrát více než při volbách v roce 2004. Ve volbách do Evropského parlamentu získala tato strana dokonce 1,07 % hlasů a důsledkem toho i příspěvek ze státní pokladny ve výši 761 040 Kč.

Za cíle této diplomové práce si autor stanovil zdokumentovat, jaký má vliv stupeň dosaženého vzdělání široké veřejnosti na postoje k extremismu. Autor se také zaměřil na zmapování postojů široké veřejnosti k otázce nepřízpůsobivých občanů. Posledním

ze stanovených cílů bylo zjistit, zda považuje široká veřejnost činnost vlády v otázce nepřizpůsobivých občanů za dostačující.

1. Současný stav

1.1 Vymezení pojmu extrémní a radikální

Termín extremismus je dnes chápán různě, neboť neexistuje žádná univerzálně platná definice. Situaci také komplikuje fakt, že se extremismus často směřuje s pojmem radikalismus a nerozlišuje se mezi nimi¹.

Velmi důležité pro odlišení politického extremismu od politického radikalismu je pojetí opozice. Při troše zjednodušení se dá totiž konstatovat, že extrémní opozice je fundamentální a antisystémová. Jde jí nejen o změnu stávající vlády, ale především o změnu pravidel politické hry, tj. usiluje nahradit stávající politický systém jiným. K tomu účelu využívá všechny legální i nelegální prostředky a neváhá použít i násilí. Na druhé straně radikální opozice usiluje o změnu vlády v rámci daného politického systému a za tímto účelem používá všechny dostupné legální prostředky, ale i ty, jež se nacházejí na samém okraji ústavního rámce².

S ohledem na problematické určení „hranice“ mezi extremismem a radikalismem, které je způsobeno řadou jejich společných atributů, používají někteří autoři pojmy ultrapravice a ultralevice (za jejichž synonyma považují pojmy krajní pravice a krajní levice), pod které jsou subsumovány extremistické a radikální postoje či subjekty, nacházející se v příslušné části politického spektra³. Grafické znázornění tohoto pojetí je zachyceno ve schématu č. 1.

Schéma číslo 1: Model extremismu

Ultralevice			Ultrapravice	
Levicový extremismus	Levicový radikalismus	Demokratický střed	Pravicový radikalismus	Pravicový extremismus
Ústavně-konformní spektrum, definované demokratickým řádem				

Pramen: DANICS, Š. KAMÍN, T.: *Extremismus, rasismus a antisemitismus*, s. 12.

¹ CHARVÁT, J. *Současný politický extremismus a radikalismus*. 1. vyd. Praha: Portál, 2007. 184 s. ISBN: 978-80-7367-098-6.

² DANICS, Š. *Extremismus*. 1. vyd. Praha: Triton, 2003. 62 s. ISBN: 80-7254-454-3.

³ MAREŠ, M. *Pravicový extremismus a radikalismus v ČR*. 1. vyd. Brno: Barrister & Principal, 2003. 655 s. ISBN: 80-86598-45-4.

1.1.1 Extremismus

Slovo extrém pochází z latiny a jeho význam je „nejvzdálenější“ nebo „nejkrásnější“. V politické teorii lze předpokládat, že tento pojem označuje takovou pozici na pomyslné politické škále, která je nejvíce vzdálená od politického středu. Obvykle se však extremismus chápe jako jakákoli ideologie nebo aktivita, která směřuje proti stávajícímu politickému systému jako takovému a klade si za cíl jeho likvidaci a následné nahrazení vlastní alternativou. O této alternativě se většinou předpokládá, že bude nedemokratická, diktátorská a bude porušovat lidská práva⁴.

Extremismus je ve společnosti podporován intolerantními postoji, případně jich záměrně využívá ke svým ideologickým či mocenským cílům. Intolerance je nesnášenlivý postoj, neschopnost či neochota respektovat cizí přesvědčení, názory, chování, kulturu, náboženství, morálku, estetiku či dokonce fyzickou odlišnost.

Intolerance ve společnosti může být pasivním postojem, který je již sám o sobě pro společnost velmi škodlivým nebo může přecházet do aktivních projevů, které jsou již extremismem. I v případě, kdy jsou intolerantní postoje zastávány pasivně, jsou extremismem v latentní podobě a lze je brát jako kriminogenní faktor.

Jednotná, obecně uznávaná definice pojmu extremismus prozatím neexistuje. Politologické definice, které jsou rovněž nezbytné, nejsou svojí jistou mírou vágnosti s to plně saturovat potřeby orgánů činných v trestním řízení. V praxi jsou tudíž používány pracovní definice, které pro své potřeby vytvořily Bezpečnostní informační služba, Ministerstvo vnitra, Policie ČR, Ministerstvo spravedlnosti či Nejvyšší státní zastupitelství⁵.

Ministerstvo vnitra využívá ve své koncepční činnosti tuto pracovní definici:

„Pojmem extremismus jsou označovány vyhraněné ideologické postoje, které vybočují z ústavních, zákonných norem, vyznačují se prvky netolerance, a útočí proti základním demokratickým ústavním principům, jak jsou definovány v českém ústavním pořádku“.

⁴ CHARVÁT, J. *Současný politický extremismus a radikalismus*. 2007.

⁵ Kolektiv autorů. *II. Extremismus*. Praha: MŠMT, 1999. 15 s. Informativní materiál pro učitele.

Extremistické postoje jsou způsobilé přejít v aktivity, které působí, ať již přímo nebo v dlouhodobém důsledku, destruktivně na stávající demokratický politicko-ekonomický systém, tj. snaží se nahradit demokratický systém systémem nedemokratickým (totalitním nebo autoritářským režimem, diktaturou, anarchií). Tímto typem aktivit se zabývá Bezpečnostní informační služba na základě zákona č. 153/1994 Sb., dle § 5 písm. a)⁶.

Bezpečnostní informační služba využívá ve své koncepční činnosti tuto pracovní definici: „V obecném pohledu je extremismus spíše politologický pojem, který se vztahuje na hraniční, zcela nestandardní společenské jevy a jejich nositele. Bezpečnostním rizikem se stává v okamžiku, kdy jsou jeho motorem ostře antagonistické postoje vůči stávajícímu společenskému řádu a nesmiřitelnost vyúsťuje v konkrétní záměry a aktivity, směřující k destabilizaci a odstranění daného politického a sociálního systému. Ve svobodné společnosti by vítězství krajně vyhrcočených, demokracii nepřátelských postojů, názorů a ideologií znamenalo ústup od lidských práv a nastolení autoritářství, totality nebo anarchie“⁷.

1.1.2 Radikalismus

Slovo radikální má svůj původ v latinském slově radix, které označuje „kořen“. Radikalismus je tedy takové jednání či řešení, které „jde ke kořenu“. Jazykově se rozhodně nejedná o ekvivalent slova extrémní a tudíž by to tak nemělo být ani v politické teorii⁸.

Za radikalismus se považují kritické postoje, které hodlají měnit či zlepšit dané politické poměry, ale nevedou k odstranění demokratického politického systému a pohybují se v jeho ústavním rámci, byť na jeho okraji⁹.

Politický radikalismus lze definovat jako abstraktní prostor, v jehož rámci jsou na základě výrazné nespokojenosti s pluralitním uspořádáním a mírou zabezpečení práv, svobod či povinností pro jednotlivé části společnosti zastávány postoje a názory, které

⁶ *Co je extremismus* [online]. [cit.2009-11-22]. Dostupné z <<http://www.mvcr.cz/clanek/co-je-extremismus.aspx>>.

⁷ *Extremismus* [online]. [cit.2009-11-22]. Dostupné z <<http://www.bis.cz/extremismus.html>>.

⁸ CHARVÁT, J. *Současný politický extremismus a radikalismus*. 2007.

⁹ DANICS, Š. *Extremismus hrozba demokracie*. 1. vyd. Praha: Vydavatelství Police history, 2002. 127 s. ISBN: 80-86477-07-X.

jsou velmi kritické k formě demokratického uspořádání, a následkem toho je požadována její důsledná změna. Přestože nedochází k paušálnímu zavržení demokracie a jejích základních hodnot, principů a mechanismů, určité hodnoty, práva či plnění povinností jsou v dílčích aspektech zpochybňovány. Při prosazování radikálních cílů jsou používány nestandardně populistické a akční metody agitace, jsou však respektovány základní demokratické mechanismy a monopol státu na použití fyzického násilí¹⁰.

Radikalismus je v politice užíván v širokém kontextu a nemusí být vždy ztotožňován pouze s opozicí působící na pravolevé ose. Termín radikalismus lze vnímat jako schopnost podrobit existující okolí kritickému zpochybňování a hlásat reformu nebo zrušení stávajících podmínek, pokud jejich existenci nelze ospravedlnit základními idejemi. Z tohoto vyplývá, že se každý radikál zaměřuje na zásadní změnu existujícího stavu a dychtí po pronikavých změnách, neboť stávající stav nabízí pouze nedokonalý řád. V praxi se tedy za radikální označuje politický směr usilující o zásadní změnu společnosti na základě radikálního, sociálního a ekonomického programu. Za radikální můžeme označit jakoukoli stranu (i vládní), která hlásá či uskutečňuje zásadní, nekompromisní řešení dílčích problémů (např. zestátnění nebo privatizaci určitého odvětví, zavedení bezplatného nebo placeného školství a zdravotnictví, zásadní změnu daňového systému apod.). Přívlastek „radikální“ nemá v politice pejorativní podtext a označuje i různorodá hnutí, která můžeme vnímat jako radikální z hlediska jejich cílů či prostředků, které používají. Z toho vyplývá, že pojem radikalismus je v politice užíván velmi široce a jeho obsah se mění podle historických a politických okolností, v nichž se radikálové nacházejí a jež hodlají zásadním způsobem měnit¹¹.

1.2 Právce a levice

Chceme-li hovořit o pravicovém a levicovém extremismu, nesmíme opomenout definovat pojmy pravice a levice. Politické strany jsou klasifikovány podle politických

¹⁰ MAREŠ, M. *Pravicový extremismus a radikalismus v ČR*. 2003.

¹¹ DANICS, Š. KAMÍN, T. *Extremismus, rasismus a antisemitismus*. 2. rozšířené vyd. Praha: Policejní akademie České republiky v Praze, 2008. 154 s. ISBN: 978-80-7251-286-7.

ideologií, nebo podle svého místa v politickém spektru na pravici a levici¹². Historicky pocházejí termíny levice a pravice z období Francouzské revoluce, při níž v roce 1789, během prvního setkání Generálních stavů, seděla aristokracie věrná králi po jeho pravici a radikálové společně se zástupci třetího stavu měli svá místa nalevo. Pravice tak představovala síly usilující o restauraci monarchie a opírající se o církev. Levice byla naopak reprezentována nastupující střední třídou, která požadovala nahrazení monarchie republikou, likvidaci privilegií církve a šlechty a zrovnoprávnění třetího stavu. Tímto rozdělením byla charakterizována prvotní polarizace politického prostoru v Evropě.

Edmund Burke (1729 – 1797) reagoval na toto uspořádání ve své knize *Úvahy o revoluci ve Francii*, kde podpořil francouzské royalisty a ostře kritizoval levé křídlo za jeho racionalismus odmítající tradice, antiklerikalismus a za podporu násilí. Vytvořil tak základ pro moderní konzervatismus, zatímco z jeho odpůrců se rekrutovali prvotní liberálové usilující o omezení státní moci, uvolnění ekonomických pravidel a uzákonění občanských práv a svobod.

V 19. a 20. století pozvolna slábla podpora monarchie a privilegovaných vrstev v nově konstituovaném evropském politickém prostoru a byla nahrazena podporou tradičních hodnot obce, rodiny a církve. Tlakem liberálních stran na omezování státních regulací ekonomiky byl podporován volný trh a zvolna se rodící kapitalismus. Volání po větší rovnoprávnosti či rovnosti se přesunulo do agendy třetího stavu, který vstoupil do evropské politické arény v průběhu 19. století. Bylo jím organizované dělnictvo a jeho zástupci v podobě masových stran socialistického typu. Ty se ihned stavěly jak proti kapitalismu, tak proti tradicionalismu a církvi, čímž se okamžitě dostaly do opozice vůči konzervatismu i liberalismu. Rychlý nástup stran socialistického typu, donutil dřívější rivaly konzervativce a liberály postavit se spolu novému soupeři, což vedlo ke sblížení obou ideologií.

Ze sporu obou politických křídel navíc začala krystalizovat polická uskupení, která dnes označujeme za extremistická. Tam, kde socialističtí radikálové odmítali kapitalismus i stát, se uchýlil komunismus. Tam, kde se konzervativci odmítli smířit

¹² DAVID, R. *Politologie: Základy společenských věd*. 4. rozšířené vyd. Olomouc: Nakladatelství Olomouc, 2002. 448 s. ISBN: 80-7182-116-0.

s nástupem moderní sekularizované občanské společnosti, začaly vznikat zárodky fašismu. A v neposlední řadě tam, kde pronikla liberální tradice do neautoritářského socialismu, se začal šířit anarchismus.

Ve 20. století se toto rozdělení ustálilo a hovoříme-li dnes o politické pravici a levici, máme tím na mysli stav, kdy levici reprezentuje socialismus a pravici konzervatismus a liberalismus¹³.

Dnes pravolevou osu pojmáme spíše z hlediska ekonomického. To znamená, že vyjadřuje různý přístup stran ke tvorbě bohatství a k jeho rozdělování ve společnosti. Následující schéma představuje pokus charakterizovat některé rozdíly mezi tzv. levicí a pravicí¹⁴.

Schéma číslo 2: Tradiční rysy levice a pravice

	levice	Pravice
priority	sociální politika, soc. jistoty	výroba, umožnění podnikatelské aktivity
stát	soc. odpovědný silný stát	minimalizace kompetencí státu
spravedlnost	rozdělovací	vyrovnávací
rovnost	výsledků	příležitostí
svoboda	reálná	formální
demokracie	zastupitelská, důraz na přímou demokracii	zastupitelská
člověk	kolektiv	jednotlivec
stát a společnost	tendence ke splynutí	důsledné oddělení
společenský vývoj	rychlá změna - revoluce nebo reforma	postupný vývoj - evoluce
stát a ekonomie regulace trhu	státní ochránářství a deregulace	liberalizace
ekonomické priority	snížení nezaměstnanosti	snížení inflace

Pramen: DAVID, R.: *Politologie: Základy společenských věd*, s. 71.

Podle tradičního chápání politického systému předpokládáme pravolevou politickou osu, na které se nacházejí jednotlivé ideologie. Napravo stojí zastánci kapitalismu, svobodného trhu a liberalismu, nalevo pak zastánci socialismu, státní redistribuce a sociálních výhod.

¹³ CHARVÁT, J. *Současný politický extremismus a radikalismus*. 2007.

¹⁴ DAVID, R. *Politologie: Základy společenských věd*. 2002.

Pravolevá osa však není schopna v dostatečné míře reflektovat umístění stran extrémního typu. Zatímco levá část politické osy je relativně lineární, najdeme na ní socialismus a jako jeho extrémní extenzi komunismus. Situace na pravé části spektra je odlišná a složitější. O tu se totiž dělí konzervatismus a liberalismus, jež jsme si dnes zvykli vnímat jako komplementární, ale v minulosti stály tyto strany proti sobě a dodnes mezi nimi existují zásadní ideologické rozdíly. Proto je přesnější místo politické osy použít pro grafické znázornění ideologických rozdílů raději trojúhelník, jehož vrcholy tvoří socialismus, konzervatismus a liberalismus. Extrémní ideologie tento trojúhelník, tvořený umírněnými ideologiemi, rozšiřují. Nejjednodušší je to u socialismu, nad kterým je komunismus. Nad vrcholem konzervatismu leží fašismus a v jeho sousedství nacismus. Nad liberalismem bude anarchismus. Ten je totiž se svou snahou o osvobození člověka skutečně v mnoha ohledech bližší historickému liberalismu, než komunismu k němuž bývá obvykle přiřazován¹⁵.

Někdy se také používá grafické znázornění vějíře, který se rozevírá nalevo a napravo od středu. Poslední listy vějíře na levici tvoří radikálně levicové strany, na pravici pak ty pravicové strany, které samy sebe obvykle označují jako konzervativní. Doplňm-li vějíř do celého kruhu, doplněná výseč by představovala prostor, do kterého lokalizujeme extrémistické strany¹⁶.

1.3 Nacionalismus

Nacionalismus je politická ideologie sledující a upřednostňující politické, kulturní a ekonomické zájmy určitého národa. Teoretické základy nacionalismu se začaly formovat v 18. století především ve Francii, Německu a Itálii. Jejich výsledkem bylo dnes velmi diskutované právo národa na sebeurčení¹⁷. Nacionalismus tak patří k obecným pojmům, hojně probíraným spolu s etnickými problémy, občanstvím, národem, národním státem¹⁸.

¹⁵ CHARVÁT, J. *Současný politický extremismus a radikalismus*. 2007.

¹⁶ DEMJANČUK, N. DROTÁROVÁ, L. *Vzdělání a extremismus*. 1. vyd. Praha: Epoque, 2005. 136 s. ISBN: 80-86328-83-X.

¹⁷ DAVID, R. *Politologie: Základy společenských věd*. 2002.

¹⁸ KLICPEROVÁ-BAKER, M. K. FEIERABEND, I a kol. *Demokratická kultura v České republice: občanská kultura, étos a vlastnictví ze srovnávacího pohledu*. 1. vyd. Praha: Academia, 2007. 285 s. ISBN: 978- 80-200-1433-7.

Jako ideologie se nacionalismus objevuje od konce 18. století v souvislosti s Francouzskou revolucí. Toto období je v západní Evropě nejen ve znamení rozbřesku věku nacionalismu, ale také soumraku náboženských modů myšlení. Století osvícenství a racionalistického sekularismu sebou přináší i své vlastní moderní temno. S postupným úpadkem náboženské víry nemizí utrpení, které víra dokáže částečně utišit. Spása je najednou naprosto absurdní – jenže právě to s sebou nese naprostou nutnost vytvořit jiný styl kontinuity. Je tedy třeba osudovost sekulárně proměnit v kontinuitu – nahodilost ve význam. A k tomuto se právě hodila idea národa¹⁹.

Národ je politické společenství vytvořené v představách – jako společenství ze své představy ohraničené a zároveň suverénní. Jde pouze o představu, jelikož příslušníci ani toho nejmenšího národa nikdy nepoznají většinu ostatních jeho příslušníků, nikdy se s nimi neseťkají a ani o nich neuslyší. Přesto v představách všech přežívá obraz jejich sounáležitosti²⁰. A právě během Francouzské revoluce se idea národa, jako přirozeného společenství spojila s ideou národa jako politické jednotky. Lid již nadále nebyl objektem vládnutí, ale napříště se sám stál subjektem vládnutí²¹.

Nacionalismus můžeme podle jeho znaků rozdělovat na otevřený a uzavřený. Otevřený nacionalismus představuje „modernější“ formu nakloněnou vzájemným vztahům mezi národy. Jeho základem je zpravidla územní uspořádání a státně organizovaná společnost ustavující národ jako společenství spoluobčanů bez ohledu na jejich rasu nebo etnický původ. Uzavřený nacionalismus pak zdůrazňuje autochtonní charakter národa, společný původ (rasu, pokrevnost) a zakořeněnost v půdě zděděné po předcích²².

Původní vlastní liberální víra nacionalismu v rovnost národů a právo na sebeurčení se dokázala změnit ve svůj vlastní opak. Víra v jedinečnost každého národa byla vystřídána vírou v různost národů, ze které logicky vyplývala představa nadřazenosti některých národů nad ostatními. Tato forma nacionalismu je spojována se šovinismem,

¹⁹ ANDERSON, B. *Imagined communities: reflections on the origin and spread of nationalism*. 1. vyd. London: Verso, 2006. 240 s. ISBN: 9781844670864.

²⁰ ANDERSON, B. *Imagined communities: reflections on the origin and spread of nationalism*. 2006.

²¹ CHARVÁT, J. *Současný politický extremismus a radikalismus*. 2007.

²² ŠTĚTKA, V. *Mediální integrace národa v době globalizace*. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, Mezinárodní politologický ústav, 2007. 197 s. ISBN: 978-80-210-4376-3.

tedy přesvědčením o výjimečnosti a nadřazenosti vlastního národa. Vypjaté formy šovinismu upřednostňují národ před jednotlivcem, identita jednotlivce je pohlcována všemocným národem, jehož existence je nejvyšším smyslem bytí²³.

V moderní době jde však nacionalismus chápat také jako vnitřní sílu, která formuje národní kulturu i chování lidí. Formuje samozřejmě také politickou kulturu a politické chování. Charakter nacionalismu se tak stává klíčem k pochopení chování lidí v moderních národních státech. energii, která z nacionalismu vyvěrá, sílu, kterou mobilizuje, lze prostě využít takřka jakýmkoli společenským směrem – lze ji využít i pro demokracii²⁴.

Nacionalismus nemůžeme definovat jako jednu koherentní ideologii. Nacionalismus prodělal zásadní vývoj, který vedl od liberalismu středních tříd přes konzervatismus aristokracie až po fašismus nižších a středních tříd. Současně sám o sobě nemusí být ani extrémní ani radikální, avšak vnáší do politické praxe prvky, které je snadné zneužít²⁵.

1.4 Antisemitismus

Antisemitismus bývá popisován jako nenávisť vůči Židům, ve smyslu nenávisti jak vůči etnickým Židům, tak také vůči židům – lidem vyznávajícím židovské náboženství. Tato nenávisť se může projevat předsudky, osobní nevraživostí, ale i institucionalizovanou nenávistí, jejímž nejvýznamnějším vyvrcholením byl nacistický holocaust²⁶.

„Antisemitismus“ je pojmem poměrně nedávným. Názor, že ho vymyslel Wilhelm Marr v roce 1879, zastávaný většinou historiků, je správný jen přibližně, protože pojem se používal už nejméně o dvacet let dříve, dokonce i v dobových encyklopediích. Je však pravda, že Marr pojem zpopularizoval a značně ho rozšířil²⁷.

²³ CHARVÁT, J. *Současný politický extremismus a radikalismus*. 2007.

²⁴ KLICPEROVÁ - BAKER, M. K. FEIERABEND, I a kol. *Demokratická kultura v České republice: občanská kultura, étos a vlastnictví ze srovnávacího pohledu*.

²⁵ CHARVÁT, J. *Současný politický extremismus a radikalismus*. 2007.

²⁶ CHARVÁT, J. *Současný politický extremismus a radikalismus*. 2007.

²⁷ LAQUEUR, W. *The changing face of antisemitism: from ancient times to the present day*. 1. vyd. New York: Oxford University press, 2006. 228 s. ISBN: 978-0-19-530429-9.

1.4.1 Náboženský antisemitismus

Antijudaismus, tedy předchůdce antisemitismu, je znám již od druhé poloviny 1. tisíciletí před Kristem. Jednalo se o nesnášenlivost motivovanou xenofobií a etnocentrismem. Židé se svým monoteismem se v té době a bezprostředně po ní potýkali s Řeky a Římany, kteří je vnímali nejen jako jiné, ale taky jako cizí²⁸. Židé odmítali přijmout náboženství a kulturní hegemonii křesťanských národů či říší, v nichž se usadili. To budilo často vůči nim nepřátelství. Mohli se však vzdát své etnicko-náboženské výjimečnosti a začít uctívat místní božstvo (nebo přijmout křesťanství, jakmile se stalo státním vyznáním), což by z větší části zahladilo jejich „odlišnost“, která v ostatních budila nelibost. Židé představovali pro křesťanství zvláštní problém. Křesťané věřili, že Nový zákon zcela nahradil Starý. Odmítání Židů uzнат Krista jako Spasitele triumf evangelia znemožňovalo. Odpor k judaismu byl v křesťanství přítomen od samého počátku. Antijudaismus se stával antisemitismem, kdykoliv se změnil v jedovatou nenávisť, podle níž se odstranění Židů upřednostňovalo před jejich konverzí²⁹.

Ve středověku křesťané Židy vnímali zejména jako vrahy Ježíše Krista. Jako takoví měli být jako celek zatíženi kolektivním hříchem a mělo jim být odebráno právo být vyvoleným národem. To se projevilo středověkými zákony namířenými proti židovskému náboženskému společenství, případně i proti jeho nositelům. Tyto zákony omezovaly výkon zaměstnání pro příslušníky židovské komunity. Patří sem zejména zákaz pracovat v zemědělství, označování Židů (např. pomocí žlutých židovských klobouků), omezování počtu židovských sňatků a narozených dětí a vynucené křtění. Vyhnout se této formě antisemitismu bylo možné konverzí ke křesťanství.

Vedle již zmíněného náboženského antisemitismu existoval ještě antisemitismus lidový, který v sobě spojoval náboženský antisemitismus s řadou předsudků. Odtud pochází většina pověr. Vedle usmrcení Božího syna najdeme celou řadu židovských „provinění“, jimiž jsou šíření morových epidemií, nadpřirozené schopnosti Židů získané

²⁸ DANICS, Š. KAMÍN, T. *Extremismus, rasismus a antisemitismus*. 2008.

²⁹ FREDRICKSON, G. *Racism: A Short History*. 1. vyd. New Jersey: Princeton University Press, 2002. 150 s. ISBN: 9780691008998.

smlouvou s ďáblem, víra v rituální vraždy páchané Židy k získání křesťanské krve a také znesvěcování posvěcených hostií³⁰.

1.4.2 Rasový antisemitismus

Rasový antisemitismus odmítal antisemitismus náboženský s přesvědčením, že sami Židé jsou rasově oddělenou skupinou, kterou nemůže změnit ani přijetí křtu. Tuto změnu uspíšil jak klesající význam křesťanství v novověké Evropě, tak prudký nárůst nacionalismu v průběhu 19. století.

Důsledkem rasového antisemitismu byl nárůst averze vůči Židům v podobě pogromů. Pogromy se v Evropě objevily na konci 19. století v Rusku, kde představovaly reakci na obvinění Židů z participace na vraždě cara Alexandra II. a staly se typickým prvkem východoevropského antisemitismu³¹.

Nejbrutálnější podobou rasistického antisemitismu byl nacistický antisemitismus z let 1933-1945, kdy docházelo z důvodů židovských „odlišností“ a přesvědčení o světovládných ambicích mezinárodního židovstva, které mělo vést k zotročení árijského obyvatelstva k jejich vyvražďování. Za konkrétní příklad projevu rasistického antisemitismu v politické praxi pokládejme přijetí Norimberských zákonů (1935), tzv. Křišťálovou noc (1938) a později nacistickou politiku „konečného řešení židovské otázky“, která vedla ke smrti 5 až 6 milionů zcela nevinných „příslušníků židovské rasy“ (čímž nesmíme zapomenout ani na Romy, politické odpůrce režimu, intelektuály, homosexuály a další skupiny lidí)³².

1.4.3 Nový antisemitismus

Po druhé světové válce se díky hrůzám holocaustu stal antisemitismus v evropské politice de facto tabuizovaným, ale to však neznamená, že přestal existovat. Vzal na sebe pouze jinou podobu. Touto jinou podobou je tzv. nový antisemitismus, který se vyznačuje snahou vyhnout se přímému označení za antisemitismus. Pod tuto formu spadá hlavně popírání holocaustu a antisionismus.

³⁰ CHARVÁT, J. *Současný politický extremismus a radikalismus*. 2007.

³¹ CHARVÁT, J. *Současný politický extremismus a radikalismus*. 2007.

³² DANICS, Š. KAMÍN, T. *Extremismus, rasismus a antisemitismus*. 2008.

V prvním zmíněném případě, tedy popírání holocaustu, jde o to, že se moderní antisemité snaží prokázat neexistenci plynových komor, nemožnost masového vraždění ve vyhlazovacích táborech či vůbec jejich existenci a zpochybňují historické důkazy o nacistických plánech na „konečné řešení“ jako takové. To slouží k útokům na stát Izrael a židovsko-americkou lobby, které jsou obviňovány z udržování lži o holocaustu, jež jim – alespoň podle popíračů – slouží pouze k legitimizaci izraelského politického násilí v první řadě a vymáhání dalších finančních kompenzací v případě druhém. Mezi nejznámější popírače patří Ernst Zündel a David Irving.

Druhou podobou nového antisemitismu je antisionismus. V Evropě se objevuje od sedmdesátých let 20. století. Vznik Izraele byl do té doby vnímán západoevropskou a americkou veřejností jako plně ospravedlněný hrůzami holocaustu. Postupně však začaly sílit kritické hlasy, které srovnávaly situaci v Palestině s válkou ve Vietnamu. V celkové atmosféře odmítání imperialismu se tak Izrael stal terčem kritiky, čehož využilo zejména rodící se neonacistické hnutí a za kritiku Izraele začalo skrývat svůj antisemitismus. Ke kritice politiky státu Izrael se však staví i řada levicových i krajně levicových skupin. Kritiku izraelské politiky proto nelze automaticky zaměňovat za antisemitismus, ale je třeba vždy rozlišovat, zda je jejím cílem seriózní politická analýza, anebo snaha paušálně odsoudit židovský stát. Tento přístup zajišťuje antisemitům jistou legitimizaci, jelikož se tváří jako pouhý kritický politický názor³³.

1.5 Rasismus

Rasismus v dnešní době vnímáme jako souhrn postojů, které vycházejí z přesvědčení, že určitá skupina lidí, kterou lze obvykle snadno vydělit pomocí snadno identifikovatelných znaků (např. barva kůže), představuje nositele konkrétních nežádoucích jevů (od podprůměrné inteligence ke sklonu ke kriminálnímu jednání či neschopnosti získat potřebné pracovní návyky a dovednosti až např. k emoční labilitě)³⁴.

Termín „rasismus“ poprvé přešel do obecného užívání ve třicátých letech dvacátého století. Důvodem jeho vzniku bylo nalézt nové slovo pro označení teorií, jimiž nacisté ospravedlňovali pronásledování Židů. O rasistickém přístupu či ideologii lze hovořit

³³ CHARVÁT, J. *Současný politický extremismus a radikalismus*. 2007.

³⁴ DEMJANČUK, N. DROTÁROVÁ, L. *Vzdělání a extremismus*. 2005.

tehdy, jsou-li rozdíly, které lze považovat za etnicko-kulturní, vnímány jako vrozené, neodstranitelné a nezměnitelné³⁵.

V patnáctém století se Evropané vydali objevovat svět. Během dalších pěti staletí svými zámořskými objevy, expanzí, kolonizací a vykořisťováním ovlivnili směr vývoje značné části světa a mnoha různých kultur. Při objevování nových světů poznávali kultury a lidská společenství, o kterých do té doby neměli ani tušení. Protože nebyli a ani nemohli být na tuto skutečnost připraveni, chovali se způsobem, který bychom dnes mohli považovat a označit za etnocentrismus. Pro vyrovnání se s kulturním šokem, kterým procházeli, vytvořili si Evropané soubor významů, které odpovídaly jejich dosavadnímu historickému poznání a sociálním zkušenostem. Ve stejném časovém období se vydala na svou dlouhou a zatím nekončící pouť koncepce rasy a s ní i rasismus.

Zejména Evropané se nejméně již po tři staletí věnují otázkám, které se týkají domnělých či skutečných vrozených odlišností mezi lidmi. První spory o „přirozené nerovnosti rasové“ definovaných populací se datují s příchodem kolonistů na území tzv. Nového světa. Dotýkaly se zejména původních obyvatel Ameriky – „Indiánů“. Vzhledem k „neschopnosti“ pracovat podle představ otrokářů, nemocem a vysoké úmrtnosti „Indiánů“ došlo posléze i na „černé“ otroky odvážené z Afriky.

Ucelenější „rasové teorie“ spatřují světlo světa v době, kdy aristokracie ztrácí dosavadní privilegia (18. a 19. století); dále se šíří konfliktem mezi odpůrci a zastánci otroctví na americkém Jihu, který trval až do konce Americké občanské války (1865). V neposlední řadě je výskyt těchto teorií spjat s migrací východních a jižních Evropanů do Spojených států amerických (19. a 20. století)³⁶.

1.5.1 „Vědecký“ rasismus

Joseph A. de Gobineau (1816-1882), francouzský filozof a diplomat, napsal dílo „*Esej o nerovnosti lidských ras*“. V tomto díle je obsažena samotná podstata rasistické ideologie. Najdeme zde rozčlenění lidstva do „ras“, hodnocení jejich vlastností díky

³⁵ FREDRICKSON, G. *Racism: A Short History*. 2002.

³⁶ DANICS, Š. KAMÍN, T. *Extremismus, rasismus a antisemitismus*. 2008.

„rasové“ příslušnosti a v neposlední řadě pojmání kultury jako odrazu biologických zvláštností jednotlivých „ras“ a obavy ze ztráty „rasové čistoty“³⁷.

Jeho pokračovatelem se stal německý filozof a publicista anglického původu Houton S. Chamberlain (1855-1927). Ve svém hlavním spise „*Základy 19. století*“ píše o „biologicky hodnotnějších rasách“ a „bastardizaci lidstva“. Dějiny jsou podle něho jen střídání vyšších árijských kultur, které však zanikají v důsledku „chaosu národů“, jenž je způsoben mícháním s neárijskými rasami. Jako jedině zachránce a tvůrce nové arijské kultury vidí germánské národy. Své argumenty staví na pseudovědeckých základech, jejichž pochybného charakteru je si dokonce sám vědom³⁸.

1.5.2 Nacistické Německo

Nejhroznějších rozměrů ovšem nabyl rasismus v podobě antisemitismu v nacistickém Německu. Hitler označil Židy za ničitele kultury a původce úpadku. V roce 1935 byly schváleny tzv. Norimberské zákony o ochraně německé krve a cti, které mj. znamenaly zákaz manželství a sexuálních styků s židovským obyvatelstvem. V roce 1941 vyhlásil Hitler „konečné řešení“ židovské otázky, což znamenalo holocaust – genocidu 6 milionů Židů³⁹.

1.5.3 Jižní Afrika

Otevřeně rasistický režim existoval od roku 1910 v Jižní Africe. V roce 1924 zde byly schváleny zákony na ochranu „civilizované pracovní síly“, které pozvedly uměle platy bělochům a poskytly jim výlučný přístup ke kvalifikovaným místům. V roce 1936 byl přijat zákon zakazující smíšená manželství. Po volebním vítězství Národní strany v roce 1948 byl zaveden apartheid, který byl ukončen až v osmdesátých letech změnou mezinárodních vztahů po pádu komunismu⁴⁰.

³⁷ DANICS, Š. KAMÍN, T. *Extremismus, rasismus a antisemitismus*. 2008.

³⁸ DAVID, R. *Politologie: Základy společenských věd*. 2002.

³⁹ DAVID, R. *Politologie: Základy společenských věd*. 2002.

⁴⁰ CHARVÁT, J. *Současný politický extremismus a radikalismus*. 2007.

1.5.4 Od biologického ke kulturnímu rasismu

Původní rasismus se opíral o „rasové“ (tedy „biologické“) rozdíly. Rasismus ve svém omezeném, základním významu představuje víru, že určité fyzické vlastnosti, jako je barva pleti nebo rysy obličeje přímo souvisejí s intelektuálními vlastnostmi, morálkou anebo chováním a stanovuje hierarchii lidských populací. Jádrem rasismu je tedy víra, že zděděné, viditelné rysy jsou v příčinné souvislosti se schopnostmi nebo způsoby chování.

Takto pojatý rasismus byl ve druhé polovině 20. století částečně vystřídán kulturním rasismem, jenž se ve svém zdůvodňování již neodvolával na biologické vlastnosti „jiných“, „méněcenných“, „cizinců“, ale na jejich kulturu. Tento diskurz probíhá v rámci politických debat o imigrační politice řady západoevropských zemí. Argumenty, které slýcháváme, kladou důraz na „neasimilovatelnost“ a „kulturní zaostalost“ přistěhovalců či národních menšin přítomných v daných státech. Již zde nehraje roli fyzický vzhled, ale kultura, která je v mnoha ohledech považována za „neslučitelnou“ s kulturou „domácí“ populace. Nutno však poznamenat, že kulturní rasismus zcela nevytlačil rasismus biologický, nýbrž ho postavil vedle sebe⁴¹.

1.6 Krajiní pravice

V průběhu 19. století se pozvolna spojoval expanzivní nacionalismus s rasismem, respektive antisemitismem, do ideového konglomerátu, který po první světové válce vyústil ve fašismus a nacismus. Vzniklé rasové teorie pojednávající o hierarchickém rasovém uspořádání celého lidstva nacházely odezvu i v obdobném modelu hierarchického uspořádání uvnitř jednotlivých společností. Jsou-li lidé různí, pak jsou nepochybně někteří lidé lépe uzpůsobeni vládnout než jiní, kteří jsou naopak předurčeni poslouchat. Tato idea v důsledku představuje základ pro přesvědčení o nutnosti spravování státu na vůdcovském principu a odmítnutí demokratických postupů.

Při formování krajiní pravice sehrál významnou roli také boj s konkurenční aktivistickou ideologií – komunismem. Ten vystupoval jak proti hierarchickému uspořádání společnosti svým tvrzením o rovnosti všech lidí, tak také proti nacionalismu

⁴¹ DANICS, Š. KAMÍN, T. *Extremismus, rasismus a antisemitismus*. 2008.

svým internacionalismem. Těmito tvrzeními byl všem nacionalistům a rasistům trnem v oku. Díky skutečnost, že komunistická ideologie nebyla přijatelná pro široké vrstvy obyvatelstva, představoval boj proti komunismu vítaný a krajní pravici masivně využívaný propagační materiál⁴².

1.6.1 *Fašismus*

Slovo fašismus pochází z latinského slova *fasci*, které označovalo svazek prutů, svázaný černou páskou, z kterých vyčnívala sekera. Tento motiv byl součástí znaku úředníků římského impéria (*fascis lictoriae*) a stal se také oficiálním symbolem fašismu⁴³.

Fašismus lze definovat jako ideologii, která je charakteristická svým aktivistickým politickým stylem. V té době nový aktivistický styl se projevoval různě, ale v jeho specificky fašistické podobě ho můžeme definovat jako styl, který za nejvyšší dobro pro člověka považuje život nekonečného sebeobětování, prožitý v totální a militantní oddanosti národnímu státu, jež ho absorbuje, odsouvá stranou každý jiný předmět lidských citů a vyžaduje bezpodmínečnou oddanost fašistickému „vůdci“, jehož libovolné osobní rozhodnutí je konečným a určujícím ukazatelem dobrého a špatného v každé sféře národního života⁴⁴.

Mezi nejdůležitější teoretické prameny patřily koncepce absolutní vlády, které nalezneme v dílech T. Hobbese a N. Machiavelliho. Podle nich by v čele státu měl stát panovník s neomezenou mocí, který by byl zároveň nejvyšším zákonodárcem a soudcem. Dalším zdrojem byl organicismus, jak ho chápal Aristoteles a především Hegel: celek je důležitější než část, jednotlivý orgán může svou funkci plnit jen v rámci organismu, organismus a státní organizace jsou analogické, svobodu proto může získat, jen když se ztotožní se státem⁴⁵.

Fischer k tomuto poznamenává (str. 245): „*Stát je to, který tím, že překračuje krátký okruh života jednotlivců, představuje nepřetržité svědomí národa. Pro fašismus jest stát*

⁴² CHARVÁT, J. *Současný politický extremismus a radikalismus*. 2007.

⁴³ KATUNINEC, M. *Fašismus, národní socializmus a komunizmus: k ideovým zdrojům, praxi a možným rizikám návratu totalitarizmu*. 1. vyd. Bratislava: Veda, 2009. 449 s. ISBN: 978-80-224-1084-7.

⁴⁴ O'SULLIVAN, N. *Fašismus*. 2. vyd. Brno: CDK Centrum pro studium demokracie a kultury, 2002. 216 s. ISBN: 80-7325-001-2.

⁴⁵ DAVID, R. *Politologie: Základy společenských věd*. 2002.

*absolutnem, před nímž jednotlivci a skupiny jsou relativem. Jednotlivci a skupiny jsou myslitelní, jen pokud jsou ve státě. Tedy místo lidu stát: vše ve státě skrz stát, pro stát, nic mimo stát. Zvěstovatelem i uskutečňovatelem tohoto poslání státu je fašismus, který jako protistátní potlačuje vše, co se nekryje s jeho vůlí*⁴⁶.

Za zakladatele fašistického hnutí můžeme pokládat Benita Mussoliniho, který vstoupil na politickou scénu v roce 1900 jako socialista a vydobyl si v italské socialistické straně *PSI* významné postavení. Se socialisty se rozešel v roce 1914. Po první světové válce se podílel na zakládání fašistických bojových svazků v Miláně. Z fašistických svazků se v roce 1921 v Římě vytvořila pevně organizovaná Národně fašistická strana *PNF*, do jejíhož čela se postavil právě Mussolini⁴⁷.

1.6.2 Nacismus

Německý národní socialismus čerpal z některých teoretických i praktických zdrojů klasického konceptu italského fašismu. Ve struktuře a ideologii těchto dvou režimů však můžeme vidět poměrně významné odlišnosti. Národní socialismus je na rozdíl od italského fašismu z ideologického hlediska podstatně rozpracovanější. Ideologie národního socialismu postavila své základy zejména na rasismu, antisemitismu a vůdcovském principu, který měl reprezentovat jednotu národa a rasy. Zjednodušeně řečeno, nacistická ideologie vznikla jako specifická směs velkoněmeckého nacionalismu, rasového antisemitismu a sociálního darwinismu⁴⁸.

11. listopadu 1918 podepsala Německá říše válečné příměří. Po abdikaci císaře Viléma tak vznikla republika, která dostala do vínku zátěž neuspokojených ambicí. Navíc byla křehká německá demokracie od samého počátku ohrožována komunismem i radikálním nacionalismem. Komunisté, kteří byli mocně inspirováni vítězstvím komunismu v sovětském Rusku, ani nacionalisté toužící po návratu „starých monarchických časů“, však nedokázali své pokusy o nasměrování vývoje země jinam úspěšně zrealizovat.

⁴⁶ FISCHER, J.L. *Krise demokracie*. 1.vyd. Praha: Karolinum, 2005. 361 s. ISBN: 80-246-0658-5.

⁴⁷ KOTLÁN, P. *Demokracie ve stínu: extremismus, terorismus, fašismus, komunismus*. 1.vyd. Brno: Institut vzdělávání Sokrates, 2003. 173 s. ISBN: 80-86572-07-2.

⁴⁸ KATUNINEC, M. *Fašismus, národní socialismus a komunismus: k ideovým zdrojům, praxi a možným rizikám návratu totalitarizmu*. 2009.

V této době se z mlhoviny drobných nacionalistických a socialistických uskupení začala rodit NSDAP (*Nationalsozialistische Deutsche Arbeiterpartei*). Rozhodující úlohu sehrála DAP (*Německá dělnická strana*), do níž na podzim roku 1919 vstoupil Adolf Hitler. Hitler si záhy, díky svým řečnickým schopnostem, vydobyl takové postavení, že pod hrozbou vlastního odchodu z NSDAP (která se transformovala z DAP) byl v roce 1921 jmenován prvním předsedou strany⁴⁹. Moderní čtenář s největší pravděpodobností nad Hitlerovými nekonečnými projevy mávne rukou a odepíše je jako nudné, přetažené a prohané. Jenomže pro jeho stoupence znamenaly novou inspiraci⁵⁰.

Dne 8. listopadu 1923 se Hitler pokusil unést předáky bavorské vlády, které chtěl donutit k podpoře puče namířeného proti spolkové vládě v Berlíně. Myslel si, že když se mu podaří převzít kontrolu nad Mnichovem a vyhlásit novou národní vládu, donutí tlak veřejného mínění bavorské státní úředníky a vojenské představitele, aby ho podpořili⁵¹.

Situace však nebyla ještě příhodná a pučisté byli zatknuti. Hitler byl odsouzen k pěti letům vězení, avšak propuštěn byl již v roce 1924. Z dlouhodobého hlediska se však tato doba stala pro nacisty studnicí inspirace. Hitler během svého uvěznění nezahálel a napsal „bibli nacismu“ *Mein Kampf*, jež bez skrupulí definovala jeho politiku. Ta se později stala i politikou nacismu⁵².

Od roku 1924 se Hitler intenzivně věnoval propagandistické činnosti, jejímž důsledkem byl pozvolný nárůst voličů NSDAP. Zásadním zlomem byla však až ekonomická krize, která zasáhla Německo ve třicátých letech a přivedla k NSDAP řadu voličů. V roce 1932 získala NSDAP ve volbách 37,4 % hlasů a stala se nejsilnější stranou a o několik měsíců později nastoupil Hitler do úřadu říšského kancléře. Po nástupu NSDAP k moci se jí podařilo legální cestou vytvořit politický systém jediné strany v čele s vůdcem.

Z hlediska ideologie lze říci, že nacismus se skládá z antikomunismu, antiliberalismu a antidemokratismu, dále pak z nacionalismu, rasismu a antisemitismu,

⁴⁹ KOTLÁN, P. *Demokracie ve stínu: extremismus, terorismus, fašismus, komunismus*. 2003.

⁵⁰ KOONZOVÁ, C. *Svědomy nacizmu*. 1. vyd. Praha: Columbus, 2009. 361 s. ISBN: 978-80-7249-233-6.

⁵¹ PAXTON, R. *Anatomie fašismu*. 1. vyd. Praha: Nakladatelství Lidové noviny, 2007. 382 s. ISBN: 978-80-7106-811-2.

⁵² KOTLÁN, P. *Demokracie ve stínu: extremismus, terorismus, fašismus, komunismus*. 2003.

agresivní zahraniční politiky, vůdcovského principu, víry v pokrok prostřednictvím agrese a z přesvědčení o nutnosti a blahodárnosti rasového konfliktu v mezinárodním měřítku, jehož vyústěním bude zničení podřadných ras a vytvoření nového „nadčlověka“⁵³. Pomyslným bičem, kterým chtěl Hitler vehnat Němce do náručí nacismu, byl především antisemitismus. Patrně málokoho napadlo, že budovat „germánský stát německé národnosti“ bude führer s doslovností, která vyústí v holocaust⁵⁴.

1.6.3 Současnost

1.6.3.1 Reakční populismus

Populismus představuje styl politické propagandy zaměřený na lidské emoce, zejména strach (z imigrantů, narkomanů, homosexuálů, komunistů, islámu atd.), a z něj vyplývající touha po pořádku, kterého slibuje dosáhnout razantně a silou. Silová řešení jsou pro populismus typická. V politických stranách vyznačujících se reakčním populismem se koncentrují lidé, kteří mají zájem o reálnou politickou činnost a snaží vystupovat na veřejnosti co možná nejpřijatelněji. Tyto strany balancují na hraně legálnosti, což jim přináší zájem médií a tím pádem i potencionálních voličů, ale na druhé straně s sebou nese nebezpečí označení za politické extrémisty, kterému se populisté vyhýbají. Z těchto důvodů se populisté obvykle straní otevřenému rasismu a poukazují spíše na kulturní odlišnosti. Označují se za nacionalisty, neonacismus a neofašismus veřejně odsuzují, byť s protagonisty těchto skupin mohou neveřejně spolupracovat. V českém prostředí můžeme za klasický příklad tohoto typu stran označit Národní stranu a v minulosti bychom sem mohli počítat například SPR-RSČ⁵⁵.

Nositelé pravicově-populistických názorů vytvářejí oficiální politické strany, s kterými usilují o přízeň voličů, a distancují se od svých militantnějších kolegů v ulicích. To jim však nebrání skrytě s nimi spolupracovat. Lze říci, že pravicoví

⁵³ CHARVÁT, J. *Současný politický extremismus a radikalismus*. 2007.

⁵⁴ MILLEROVÁ, L. *Mein Kampf očima dneška: rešerše-citace-komentáře*. 1.vyd. Brno: nakladatelství Jana Martínková, 2005. 414 s. ISBN: 80-903446-2-3.

⁵⁵ CHARVÁT, J. Přehled projevů nenávistného chování a skupin, pro něž je toto jednání typické. In *Nezvaní hosté*. Praha: Člověk v tísni, 2009. s. 5. ISBN: 978-80-86961-75-0.

populisté představují umírněnou variantu neofašismu, přičemž tato umírněnost je způsobena především jejich snahou o politickou přijatelnost⁵⁶.

1.6.3.2 Neofašismus

Někteří politologové pod pojem „neofašismus“ zahrnují všechny ultrapravicové skupiny, včetně neonacistů. Nacionalismus, adorace silného (až totálního) státu a odmítání rovnostářství a plurality ve všech podobách jsou tři hlavní prvky, z kterých tato ideologie vychází. V neofašistické praxi se z nacionalismu stává rasismus, z touhy po silném státu se stává snaha omezit občanská práva a z odmítání plurality se stává nenávisť k liberalismu i demokracii. Nacionalismus bývá u neofašistů chápán exkluzivně a obvykle i expanzivně a definuje se zejména v opozici vůči ostatním národům. Silný národ a stát jsou hlavními cíli neofašistů. Z těchto důvodů neofašisté ostře vystupují jak proti nadnárodním organizacím (politického i ekonomického charakteru), tak i proti imigraci, zejména ze zemí třetího světa. Jejich rétorika má výrazně xenofobní a rasistický charakter, ale například antisemitismus, ač přítomný, nemusí být výrazněji akcentován. Mezi fašizující subjekt v českém prostředí můžeme zmínit například Vlasteneckou frontu⁵⁷.

V rámci symboliky nebývá původní symbol italského fašismu, svazek liktorských prutů s vetknutou sekerou, často užíván právě kvůli jeho sepjetí s historickým fašismem. Častěji se používají národní symboly, případně symbolika plamenů. Pro veřejná vystoupení neofašisté často používají jednotné oblečení, obvykle tmavé košile (opět z důvodů historické návaznosti). Obecně však není otázka symboliky u neofašismu nijak zásadní.

V mnoha případech se neofašistická ideologie významně blíží ideologii neonacismu, nelze je ale ztotožnit. Podobnost spočívá ve stejné adoraci autoritářství, rasismu a agresivního antikomunismu. Rozpory mezi oběma ideologiemi existují naopak v chápání role nacionalismu a revolučnosti. V případě neofašistů je akceptován politický konzervatismus a nacionalismus, neonacisté požadují revoluci a nacionalismus

⁵⁶ CHARVÁT, J. *Současný politický extremismus a radikalismus*. 2007.

⁵⁷ CHARVÁT, J. Přehled projevů nenávistného chování a skupin, pro něž je toto jednání typické. In *Nezvaní hosté*. Praha: Člověk v tísni, 2009. s. 5. ISBN: 978-80-86961-75-0.

odmítají ve prospěch panářijského rasismu. Neonacisté, projevující tendenci proniknout do politiky, se musí pohybovat po ose neonacismus – neofašismus, přičemž perspektivní kádry se nakonec přesouvají od neofašismu až k populistické pravici⁵⁸.

1.6.3.3 *Neonacismus*

V rámci politické koncepce neonacismu musíme připomenout, že existuje neopomenutelná část neonacistů, pro které tento termín nic neznamena, kteří v takovýchto termínech vůbec neuvažují a jejich příklon k neonacismu se spíše definuje na základě jejich subkulturní příslušnosti než na politickém názoru. Jak již bylo výše zmíněno, neonacistická a neofašistická ideologie se podobají. Odmítání plurality, odpor k demokracii spolu s voláním po společnosti spravované na vůdcovském principu se shodně objevují u neonacismu i neofašismu. Tyto ideologie se však liší v chápání nacionalismu a postavení státu. Neonacisté nekladou hlavní důraz na národ ani na stát, ale na rasu. V praxi to znamená, že zatímco český neofašista bude jen obtížně hledat společnou řeč s neofašistou polským nebo německým, pro neonacisty národní hranice neplatí. Obě ideologie hlásají odpor k imigrantům, požadují trest smrti pro drogové dealery a homosexualitu pokládají za zvrácenost, kterou je třeba trestat. Obdobně požadují i tvrdý postup proti komunistům. Neonacisté se však na rozdíl od neofašistů nerozpakují sahat k násilí vůči těm, které označují za své nepřátele.

Vytváření politických stran není pro neonacisty typické. Běžnější jsou pro ně subkulturně-politické skupiny. K nejvýznamnějším patří Blood and Honour a Hamer skinheads, které mají mezinárodní dosah. V českém prostředí patří k nejvýznamnějším neregistrovaná organizace Národní odpor. Charakter veřejných vystoupení těchto skupin bývá dvojího druhu. Jedná se o akce, kde se snaží vystupovat jako politická alternativa a mají proto zájem na klidném průběhu (piety za oběti spojeneckého bombardování v Ústí nad Labem). Druhým případem jsou pak konfrontační akce zaměřené proti etnickým menšinám nebo politickým protivníkům. Tyto akce jsou plánované s vidinou násilného střetu⁵⁹.

⁵⁸ CHARVÁT, J. *Současný politický extremismus a radikalismus*. 2007.

⁵⁹ CHARVÁT, J. Přehled projevů nenávistného chování a skupin, pro něž je toto jednání typické. In *Nezvaní hosté*. Praha: Člověk v tísni, 2009. s. 5. ISBN: 978-80-86961-75-0.

Image hraje pro neonacisty hlavní úlohu v jejich sebeidentifikaci. Původní nacistické insignie se však objevují jen zřídka, neboť jsou v Evropě většinou zakázány. Hojně používaným legálním nebo právně nepostižitelným symbolem je tzv. barevný kánon červená – černá – bílá, tedy barvy nacistické vlajky. Namísto zakázané svastiky je užíván keltský kříž. Ten je symbolem tzv. Černé internacionály, mezinárodní organizace neonacistických a neofašistických skupin se sídlem ve Španělsku. Neonacistické hnutí je úzce propojeno s rasistickou odnoží skinheads a tak je logické, že i jeho symbolika je ovlivněna symbolikou skinheadskou. Jedná se především o samotnou image, která bývá obvykle skinheadská či polovojenská. Řada skinheadských atributů, jako jsou například tvar písma a oblíbené oděvní značky Lonsdale nebo Fred Perry se také promítají do neonacistické image⁶⁰.

1.6.3.4 Subkultura

Počátky hnutí skinheads jsou v druhé polovině šedesátých let minulého století ve Velké Británii. Toto hnutí vzniklo v době významných změn na trhu práce, kdy následkem modernizace narůstala nezaměstnanost a staré sociální struktury se rozpadaly. Ve velkých městech vznikala nová hnutí dělnické mládeže.

V hnutí skinheads se spojuje móda bílé britské mládeže zvané Mods s indickou mládeží vystupující pod názvem Rude Boys. Dále se jedná o část přistěhovalců z Jamajky. Skinheadi se od začátku prezentují jako hnutí dělnické mládeže a mladých nezaměstnaných, kteří se distancují od hippies, od drog a „intelektuálů“. Nosili těžké dělnické boty, seprané rifle, vojenské bundy „bombery“ a široké šle přes košile. Svou módou, patriotismem, zápalom pro pivo, box a fotbal se měli podle některých autorů pokusit symbolicky znovu oživit tradiční anglickou dělnickou subkulturu. V té době neměli rasistický nebo xenofobní charakter. Jejich radikalizace směrem doprava začíná v průběhu 70. let, kdy dochází ve Velké Británii k největšímu poklesu ekonomiky od druhé světové války, což přinášelo řadu sociálních problémů⁶¹.

Dnešní hnutí skinheads představuje široce rozvětvené hnutí, které už málokdo spojuje s antipolitickým sociálním protestem. V současné době jsou u nás skinheadi

⁶⁰ CHARVÁT, J. *Současný politický extremismus a radikalismus*. 2007

⁶¹ DANICS, Š. *Extremismus hrozba demokracie*. 2002

zpravidla spojování s rasismem, neonacismem a neofašismem. Jsou vnímáni jako agresivní mladíci s vyholenou hlavou hlásající nacionalistická a rasistická hesla, prezentující se útoky proti Romům nebo jiným lidem tmavší pleti, ale také hanobením židovských hřbitovů. Oběťmi jejich násilí přitom nejsou jen lidé bezprostředně napadení, ale všichni ti, kteří jsou ideologicky definováni jako nepřátelé. K tomuto obrazu přispívají massmédia, která si všímají právě těchto extrémně orientovaných skinů, kteří svojí agresivitou vážně narušují lidská a občanská práva⁶².

V rámci dnešního skinheadského hnutí existuje několik hlavních směrů, které se dále ještě člení do skupin. K hlavním směrům patří: ultrapravicoví skini, nacionalističtí skini a skini proti rasismu⁶³.

1.6.3.4.1 *Ultrapravicoví skini*

Ultrapravicoví skini tvoří nejsilnější směr. Rozešli se s původními hodnotami a vznikla tak nejmilitantnější odnož, která spojuje příznivce fašismu, nacismu a antisemitismu. Vyznačují se přísnou hierarchickou strukturou mající i nadnárodní charakter. Vyznačují se adorací násilí vůči ideologicky vymezeným nepřátelům včetně kultu smrti a otevřenému popření humanistických hodnot. V tomto směru se profilují například tyto skupiny a organizace: Boneheads, Bohemia Hammer Skins, Blood and Honour⁶⁴.

Boneheads představují nejtvrdší a nejmilitantnější jádro v rámci ultrapravicových skinů. Vystupují u nás pod názvem naziskins. Těžké boty pro ně ztratily význam příslušnosti k dělnické třídě a změnily se v boty vojenské, což podtrhují i ostatní části vojenského oblečení. Některé organizace mají dokonce charakter paravojenských či teroristických organizací. Hudební skupiny blízké boneheads šíří propagandu k rasové a etnické nenávisti. Boneheads jsou napojeni na krajní pravicové politické strany a hnutí⁶⁵.

Bohemia Hammer Skins je odnoží, která oficiálně neexistuje. Většina členské základny vychází z frakcí českých fašistů a Naziskinheads. Ideologicky vychází

⁶² DANICS, Š. Kamín, T. *Extremismus, rasismus a antisemitismus*. 2008.

⁶³ DANICS, Š. *Extremismus hrozba demokracie*. 2002.

⁶⁴ DANICS, Š. Kamín, T. *Extremismus, rasismus a antisemitismus*. 2008.

⁶⁵ DANICS, Š. *Extremismus hrozba demokracie*. 2002.

z neonacismu, nacionálního socialismu, rasismu a antisemitismu. Pozoruhodná je vojenská organizace a komplikovaný způsob přijímání nových členů. Vůdčích a zakládajících osobností B. H. S. užívajících titul „Activist“ je velmi omezený počet. Ti pak vybírají podle omezených hledisek z řad sympatizantů členy „Support Group“. Tito vybraní členové musí během zkušebního období obstát v různých zkouškách včetně konfrontace se „Zákoníkem cti Hammer Skins“. Ten obsahuje dvacet základních povinností a závazků jako např.: neužívej drogy, snaž se legálně získat zbraň, pracuj na své fyzické kondici atd. Splněním těchto podmínek se členové podpůrné skupiny mohou stát aktivisty hnutí. Tato skupina vznikla v roce 1993 na Brněnsku, začala vydávat první neonacistické fanziny a začala pořádat koncerty spřátelených hudebních skupin z celého světa⁶⁶.

Blood and Honour, neboli hnutí Krev a čest, vzniklo počátkem osmdesátých let ve Velké Británii a otevřeně se přihlásilo k myšlenkám národního socialismu a stalo se integrující silou v Evropě. Myšlenkové rozdíly mezi B. H. S. a B & H jsou nepatrné a prakticky dnes splývají s tím, že B & H se kromě k německému nacismu rovněž hlásí i k tradicím amerického rasově orientovaného Ku – klux – klanu. U nás Blood and Honour nahradila aktivity organizace B. H. S., která mezi lety 1995-1996 de facto zanikla a převzala organizaci koncertů i vydávání fanzinů⁶⁷.

1.6.3.4.2 *Nacionalističtí skini*

Nacionalističtí skini jsou zpravidla méně militantní než ultrapravicové skupiny a organizace, a proto se snadněji zapojují do dění veřejného života a mají i větší vliv ve společnosti. A právě v tom spočívá jejich nebezpečnost. Aktivní nacionální skupiny a hnutí jsou totiž nezřídka oficiálně registrované. V rámci toho směru můžeme zaznamenat hodně společných rysů s původním charakterem skinheadského hnutí jako určité subkultury. Pod tento směr patří: Oi – skini, Vlastenecká liga a Národně vlastenecký svaz⁶⁸.

⁶⁶ CHMELÍK, J. *Extremismus a jeho právní a sociologické aspekty*. 1. vyd. Praha: Linde, 2001. 172 s. ISBN: 80-7201-265-7.

⁶⁷ DANICS, Š. KAMÍN, T. *Extremismus, rasismus a antisemitismus*. 2008.

⁶⁸ DANICS, Š. *Extremismus hrozba demokracie*. 2002.

Oi-skini mají rádi hudbu, alkohol a dobrou zábavu. Být skinem je pro ně způsob jak si dobře užívat. Toto jejich pojetí oživuje nepolitický charakter hnutí v podobě zvláštního sociálního protestu vůči současné společnosti. Za své nepřátele považují cizince, lidi na okraji společnosti (bezdomovce, prostitutky, homosexuály a další), protirasistické aktivisty a „levičáky“. Díky tomu jsou řazeni k nacionalistickým skinům.

Vlastenecká liga byla do konce roku 1993 řádně zaregistrována Ministerstvem vnitra ČR. V programových tezích se zaměřují na romskou kriminalitu a přílišný liberalismus státu v právní oblasti. Hodlají zavést pořádek a zpřísnit tresty. Jejich rétorika je silně nacionalistická, vedená v „obranářském“ duchu s militantními xenofóbními postoji.

Národně vlastenecký svaz byl rovněž oficiálně zaregistrován MV ČR jako občanské hnutí, které úzce spolupracuje s vlasteneckou ligou⁶⁹.

1.6.3.4.3 Skini proti rasismu

Tento směr představují antirasističtí skini, z nichž část se dostala na ultralevicové pozice. **SHARP** – Skinheads Against Racial Prejudice (skinheadi proti rasovým předsudkům) jsou apolitického charakteru jako původní hnutí. Nosí typické oblečení a poslouchají hudební styl ska. Někdy mají dlouhé vlasy. Považují se za nepolitické hnutí, ale v případě potřeby jsou připraveni použít násilí proti ultrapravicovým skinům, např. proti různým rasistickým útokům. SHARP upozorňují na deformovaný obraz skinheadského hnutí vytvořený masmédií, která si vždy všímají pouze extrémních projevů. Toto hnutí celosvětově zaznamenává silný nárůst stoupenců. Postupně se však do jejich řad dostávají levicoví extrémisté, kteří část této frakce politizují vnášením ultralevicových myšlenek⁷⁰.

Red-skins se považují za hnutí pracující třídy. Neorientují se pouze na násilí, ale i v politice spatřují nástroj k emancipaci pracujících. Odmítají stalinský režim, fašismus, rasismus a xenofobii. Nosí červené bombry, boty DocMartens a v nich červené tkaničky

⁶⁹ DANICS, Š. KAMÍN, T. *Extremismus, rasismus a antisemitismus*. 2008.

⁷⁰ DANICS, Š. KAMÍN, T. *Extremismus, rasismus a antisemitismus*. 2008.

(na rozdíl od ultrapravicových skinů nosících bílé tkaničky a nacionalistických skinů nosících tkaničky hnědé)⁷¹.

1.6.4 Česká krajní pravice po roce 1989

Vývoj české krajní pravice lze rozdělit do několika časových období. Léta 1989-1993 představují formativní období, během kterého se krajní pravice v hrubých rysech tvořila. V letech 1994-1998 se aktivity krajní pravice rozdvajily na subkulturní oblast skinheadského hnutí na jedné straně a Republikánskou účast v parlamentu na straně druhé. Období mezi lety 1999-2001 znamenalo výrazný nárůst aktivit skinheadských organizací, které do té doby veřejnou politickou činnost ignorují. Od roku 2002 do roku 2005 můžeme na jedné straně sledovat opětovný pokles aktivit skupin skinheadů a na druhé straně pozvolný nárůst aktivit nových politických stran krajní pravice. Po roce 2005 se obě křídla krajní pravice začínají propojovat a výrazně aktivizovat. Tato situace trvá až do současnosti⁷².

1.6.4.1 V současnosti nejvýznamnější subjekty krajní pravice

V současné době je krajně pravicová scéna relativně přehledná a obsahuje pouze několik subjektů, které se reálně snaží pořádat veřejné akce⁷³.

Národní strana byla oficiálně zaregistrována MV v roce 2002. Ve své programatice je strana ostře protisudetonecká, protiromská a protiimigrační až rasistická⁷⁴. Strana si zabezpečuje mediální pozornost svými kontroverzními tématy. Jako první přišla v českém prostředí s myšlenkou Národní gardy i s koncepcí „spanilých jízd“ do oblastí postižených sociálním vyloučením.

Dělnická strana dle zdroje ČTK: „*DS byla zaregistrována 20. prosince 2002 pod názvem Nová síla (NOS), od 22. ledna 2003 platí její současný název. U jejího vzniku stáli bývalí členové republikánských stran spojených s osobou Miroslava Sládka. Předsedou DS je Tomáš Vandas, bývalý tajemník Republikánů Miroslava Sládka. Podle*

⁷¹ DANICS, Š. *Extremismus hrozba demokracie*. 2002.

⁷² CHARVÁT, J. *Současný politický extremismus a radikalismus*. 2007.

⁷³ CHARVÁT, J. Přehled projevů nenávistného chování a skupin, pro něž je toto jednání typické. In *Nezvaní hosté*. Praha: Člověk v tísni, 2009. s. 5. ISBN: 978-80-86961-75-0.

⁷⁴ MAREŠ, M. *Pravicový extremismus a radikalismus v ČR*. 2003.

Vandase má strana 950 členů, ale vláda ve svém návrhu na rozpuštění DS uvádí číslo nižší – asi 670 členů.

Program DS: *DS mimo jiné požaduje vystoupení Česka z EU a NATA. Dále například navrhuje zrušení všech podpor pro přistěhovalce, zákaz sňatků homosexuálů, absolutní zákaz všech drog a obnovení trestu smrti. Chce také zavést určování národnosti obyvatel a jejího potvrzení do osobních dokumentů.*

Kandidatura DS ve volbách: *DS zatím nezískala větší podporu voličů, nemá zastoupení v parlamentu ani v krajských zastupitelstvech. V loňských eurovolbách získala 1,07 procent hlasů, což jí vyneslo příspěvek zhruba 760.000 korun ze státního rozpočtu⁷⁵.*

Mezi DS, Národním odporem a Národním korporativismem dochází k úzké spolupráci. Důsledkem této spolupráce bylo začlenění aktivistů Národního odporu do struktur Dělnické strany, ke kterému došlo v průběhu roku 2008. Ve stejném roce ukončil činnost Národní korporativismus a doporučil svým členům pokračovat ve svých aktivitách v řadách autonomních nacionalistů, nebo v řadách Dělnické strany.

Dělnická strana se tak otevřela neonacistickým skupinám. Tato strana se však snaží distancovat od nepokojů na veřejných akcích, proto například v Litvínově svolala demonstraci, ale pochod k janovskému sídlišti již svolávali Autonomní nacionalisté. Pravděpodobnost násilných střetů je při demonstracích DS poměrně vysoká.

Národní odpor vznikl na konci roku 1998 z části pražské Blood and Honour. Dnes představuje Národní odpor nejvýznamnější neonacistickou strukturu v Čechách. V důsledku velkého zájmu, který se na tuto skupinu upírá ze strany médií, se Národní odpor k pořádání veřejných akcí příliš neuchyluje. Situaci komplikuje fakt, že Národní odpor je neformální sdružení a nemá tedy žádné jasně definované členství. Proto akce Národního odporu nahlašují jeho aktivisté jako soukromé osoby. Akce spojené s Národním odporem mívají velmi často násilný charakter.

⁷⁵ *Fakta o dělnické straně* [online]. [cit.2010-02-20]. Dostupné z <http://tn.nova.cz/zpravy/domaci/delnicka-strana-ma-hlavu-na-spalku-zakaze-ji-dnes-soud.html> >.

Dalšími subjekty krajně pravicové scény jsou **Národní sjednocení, Vlastenecká fronta, Autonomní nacionalisté**⁷⁶.

1.7 Krajní levice

Krajní levice je strukturována odlišněji než krajní pravice. Zahrnuje dvě základní ideologie – anarchismus a komunismus. Na rozdíl od krajní pravice, kde nacházíme skupiny sledující v zásadě podobné cíle, je politický rozptyl na opačné straně politického spektra podstatně širší. Samotný termín „komunismus“ představuje střešový pojem spojený v zásadě pouze společnými marxistickými kořeny.

Komunisté mají za sebou, na rozdíl od stran krajní pravice, velmi odlišný vývoj. Komunistické strany vznikaly jako platformy radikálního proudu dělnického hnutí a velmi často měly masový charakter. Po druhé světové válce se etablovaly v evropské politice.

Do levicového spektra dále počítáme anarchismus, který se dělí minimálně na dvě významně odlišné části a to individualistickou a kolektivistickou. Anarchistické skupiny se často podílejí na aktivitách, které většinová společnost akceptuje a pokládá je za prospěšné (ekologie, lidská práva, antifašismus), takže lze mnohdy pro členy těchto skupin obtížně užít termín extremistů.

Sociální složení krajně levicových skupin a uskupení je také odlišné od skupin na krajní pravici. Často jde o skupiny studentů a to jak středních, tak vysokých škol. Intelektuální zázemí je tak mnohem hlubší a úroveň používaných argumentů jen obtížně srovnatelná s obdobnou situací na krajní pravici.

Ze zmíněných důvodů je patrné, že nelze mechanicky položit rovnítko mezi krajní pravici a krajní levici s odůvodněním, že se jedná pouze o dvě strany téže extremistické mince. Obě strany navazují na zcela odlišnou ideologii, směřují k odlišným cílům a obrací se i k jinému sociálnímu prostředí⁷⁷.

⁷⁶ CHARVÁT, J. Přehled projevů nenávistného chování a skupin, pro něž je toto jednání typické. In *Nezvaní hosté*. Praha: Člověk v tísni, 2009. s. 5. ISBN: 978-80-86961-75-0.

⁷⁷ CHARVÁT, J. *Současný politický extremismus a radikalismus*. 2007.

1.7.1 Komunismus

Slovo komunismus má původ v latinském slově *communis*, které znamená společný. Můžeme jej chápat jako zrušení soukromého vlastnictví a existenci společného vlastnictví. Toto slovo se stalo známým na celém světě v souvislosti s označením politického systému, s jeho ekonomikou, sociální a filozofickou doktrínou, který existoval v zemích s mocenským monopolem komunistické strany⁷⁸.

Komunismus je starou ideou, za jejímiž počátky se musíme vypravit přinejmenším až do hlubokého středověku. V praxi se začala tato idea uplatňovat na začátku 20. století. V přísně uzavřeném učení o jediné možné cestě k nastolení vlastní státní moci, k diktatuře proletariátu (ve skutečnosti však k diktatuře komunistické strany), se vyvinula po roce 1917 a je jako historický jev něčím komunismu zásadně odlišným⁷⁹.

Komunismus jako politickou ideologii charakterizuje vize společnosti, která je založena na naprosté rovnosti a kolektivním vlastnictví. V komunistické společnosti by mělo platit heslo: „Každý podle svých schopností, každému podle jeho potřeb.“ Nereálnost cíle a dogmatické setrvání na zásadách, které byly položeny v polovině 19. století, jsou příčinou, proč je komunismus utopická a potlačovatelská ideologie.

Myšlenky komunismu se objevily již v Platónově Ústavě i u renesančních utopistů Thomase Mora „*Utopie*“ a Thomase Campanelly „*Sluneční stát*“. Za zakladatele je však považován až autor „*Komunistického manifestu*“ a „*Kapitálu*“ Karl Marx (1818-1883) a jeho přítel Friedrich Engels (1820-1895). Pro jejich myšlenky komunismu se také používá název „marxismus“.

Středem pozornosti marxistů je kritika kapitalismu. Ten nezabezpečuje spravedlivé rozdělování bohatství, protože přeje pouze vlastníkům. Také zotročuje člověka v pracovním procesu. Člověku je vlastní svoboda a seberealizace, zatím co v kapitalismu se odcizuje sám sobě.

Protože se výrobní síly neustále vyvíjejí a výrobní vztahy se v rámci jednotlivých formací nemění, musí podle nich zákonitě docházet k revolučním změnám jednoho řádu

⁷⁸ KATUNINEC, M. *Fašismus, národní socialismus a komunismus: k ideovým zdrojům, praxi a možným rizikám návratu totalitarizmu*. 2009.

⁷⁹ KÁRNÍK, Z. Doslov. In *Bolševismus, komunismus a radikální socialismus v Československu: Svazek V*. Praha: Dokořán, 2005. s. 298. ISBN: 80-7363-033-8.

v druhý. Motivem revoluční akce dělnické třídy je vykořisťování (tj. přivlastňování části dělníkovy mzdy – nadhodnoty kapitalistou). Až bude vykořisťování neúnosné, dělníci pod vedením komunistické strany uskuteční revoluci, svrhnou kapitalistický řád a nastolí socialismus jako první krok na cestě ke komunismu⁸⁰.

Komunismus je zastřešující termín zahrnující celou řadu odlišných ideologií, které se odvozují z marxismu. I zde nemůžeme položit rovnítko mezi marxismus a široce chápaný komunismus, neboť škála komunistických ideologií obsahuje řadu případů, které se od marxismu v zásadních věcech odlišují. Nelze tedy popsat komunismus jako takový a takový, ale musíme vždy přesně specifikovat, o jaký konkrétní „komunismus“ jde. Trochu to připomíná situaci na krajní pravici, kde jsme si, také chybně, zvykli označovat vše napravo od etablovaných politických stran termínem „fašismus“⁸¹.

Poté, co se v říjnu roku 1917 dostal Lenin a jeho soudruzi k moci, nastolili řád, který se po druhé světové válce rozšířil ve východní Evropě, Číně, východní Asii, na Kubě i jinde. S čím se však nepočítalo, byly interní rozdíly v mezinárodním komunismu. Po roce 1945 přibylo rozkolů. SSSR a Jugoslávie navzájem odsoudily své varianty komunismu. Čínští komunisté se obrátili proti Sovětskému svazu. Problémy se znovu objevily ve východní Evropě, když se tamní vlády pokoušely uvolnit sovětské sevření svých zemí. Jak k tomu docházelo, mnozí komunisté se snažili přehodnotit podstatu žádoucího komunismu. V západní Evropě, především v Itálii a Španělsku, začaly komunistické strany upravovat model nabízený Sovětským svazem. Zrodil se „eurokomunismus“. Ideologie a politika komunismu nebyly ani zdaleka jednotné. Variant komunismu bylo skoro tolik, jako bylo komunistických států⁸².

Za jeden z charakteristických rysů komunistických režimů se pokládá výsadní role, již hrála ideologie v politickém procesu. Na první pohled je také patrné, že časem se tato role měnila, i když její hlavní úloha, to je legitimace daného politického řádu, zůstala zachována po celou dobu existence komunistického režimu⁸³.

⁸⁰ DAVID, R. *Politologie: Základy společenských věd*. 2002.

⁸¹ CHARVÁT, J. *Současný politický extremismus a radikalismus*. 2007.

⁸² SERVICE, R. *Soudruzi: Světové dějiny komunismu*. 1. vyd. Praha: Argo, 2009. 482 s. ISBN: 978-80-257-0105-8.

⁸³ KOPEČEK, M. *Obraz vnitřního nepřítele – revizionismu na stránkách Otázek míru a socialismu*

Hlavní komunistický symbol představuje rudý prapor, který byl v průběhu 19. a 20. století obecně vnímán jako levicově revoluční symbol. Pod vlivem bolševické revoluce byl prapor později doplněn o srp a kladivo, jako znak sepětí rolníků a dělníků v novém státě. Západní komunistické strany v rámci odklonu od marxismu – leninismu používají spíše symbol rudých třešní. Obecným symbolem pak bývá rudá hvězda⁸⁴.

1.7.1.1 Současnost

Z marxistické ideologické tradice vycházejí v dnešní době vlády v Laosu, ve Vietnamu, na Kubě, v Číně a částečně ve Venezuele. Čína a Vietnam podporují růst průmyslu a obchodu a mají vysoké procento soukromého vlastnictví. Totalitní režimy v Severní Koreji a v Libyi jsou marxismem silně ovlivněny.

Komunistické strany existují v řadě vyspělých zemí, ale většinou se vzdaly svého původního, revolučního charakteru. Komunistické strany dlouhodobě tendují k populistické variantě sociální demokracie a občas přijímají nové trendy v levicové politice, jako je antiglobalismus. Marxismus stále představuje významný prvek v sociálních teoriích a řada kritiků kapitalismu se k němu uchyluje⁸⁵.

1.7.2 Anarchismus

Anarchismus (an – arché neboli bezvládní) je politická ideologie, která usiluje o zrušení státu a právního řádu, protože jejich existence stojí v cestě dosažení maximální svobody. Tu je možné uskutečnit v malých přirozeně vzniklých autonomních jednotkách. Překračování hranice svobody ze strany autorit vede anarchisty k myšlence úplné destrukce státní byrokracie, kapitalistických podniků, armády a církve.

Současný kapitalismus je anarchisty kritizován, jelikož nezaručuje spravedlivé rozdělování materiálního bohatství. Anarchismus má dva hlavní směry: individualistický, který vede až k anarchokapitalismu a obsahově sahá až

v letech 1958-1969. In *Bolševismus, komunismus a radikální socialismus v Československu: Svazek I.* Praha: Dokořán, 2003. s. 225. ISBN: 80-86569-60-8.

⁸⁴ CHARVÁT, J. *Současný politický extremismus a radikalismus.* 2007.

⁸⁵ CHARVÁT, J. *Současný politický extremismus a radikalismus.* 2007.

k ultraliberalismu, a kolektivistický, který vede spíše k socialistické ekonomice a hraničí spíše s anarchokomunismem⁸⁶.

Základem individualistického anarchismu je představa suverénního jedince, který bude samostatný, soběstačný a bude dosahovat svých cílů za dobrovolného souhlasu ostatních nebo cestou dohody s nimi. Tato teorie v zásadě vychází z klasického liberalismu a někdy bývá označována i jako liberální anarchismus⁸⁷.

Kolektivistický proud zdůrazňuje ekonomický systém založený na společném vlastnictví a spolupráci. Říká, že lidé jsou totiž ve své přirozenosti dobří, solidární s ostatními a rozumové bytosti, které převedou případný konflikt na diskusi. Anarchokolektivismus navazoval více na radikální dělnické hnutí a požadoval nahrazení kapitalismu soustavou svobodných kolektivů, komun se společnými výrobními prostředky⁸⁸.

Původní anarchistická symbolika vycházela z černé a rudé barvy. Rudá symbolizovala tradiční revoluci a černá zemi nebo také negaci všech vlajek. Vedle těchto barev pak hnutí punk zpopularizovalo písmeno A v kruhu, které se používalo jako symbol anarchismu od šedesátých let minulého století. Symbolika nehraje všeobecně u anarchismu nijak zásadní roli⁸⁹.

1.7.2.1 *Současnost*

Při vystupování na veřejnosti staví anarchisté na zdůrazňování údajné ekonomické i sociální a kulturní devastace způsobené kapitalismem. Dále kritizují státní násilí v nejširším slova smyslu. Za škůdce společnosti nepovažují žádného konkrétního člověka, ale systém samotný. Systém, který narušuje síť přirozených vazeb, deformuje je a následně plodí vykořisťování, globální ekologickou a sociální krizi⁹⁰.

⁸⁶ DAVID, R. *Politologie: Základy společenských věd*. 2002.

⁸⁷ CHARVÁT, J. *Současný politický extremismus a radikalismus*. 2007.

⁸⁸ DAVID, R. *Politologie: Základy společenských věd*. 2002.

⁸⁹ CHARVÁT, J. *Současný politický extremismus a radikalismus*. 2007.

⁹⁰ CHARVÁT, J. *Současný politický extremismus a radikalismus*. 2007.

1.7.3 Česká krajní levice po roce 1989

Vývoj krajní levice byl výrazně odlišný od situace na krajní pravici. Po roce 1989 byla formující se krajní levice v přesně obráceném postavení než krajní pravice, která ze společenské animozity vůči levici těžila. Druhý rozdíl spočívá v tom, že na rozdíl od stran krajní pravice je komunistická strana součástí českého stranického systému a stabilně si udržuje relativně vysoké volební výsledky. Třetí odlišnost pak spočívá v neochotě jednotlivých složek krajní levice vzájemně spolupracovat. Důsledkem toho dochází ke striktně oddělenému vývoji u obou částí krajně levicového spektra (komunistického a anarchistického), které se navzájem nijak neovlivňují⁹¹.

1.7.3.1 V současnosti nejvýznamnější subjekty krajní levice

Anarchoautonomní hnutí pokračuje v trendu stagnace a lze konstatovat, že situace je stejná v rámci celé anarchoautonomní scény. Nejvíce aktivní je především militantní **Antifašistická akce**, která se v první řadě soustředí na protesty proti pravicově orientovaným extrémistům.

Marxisticko-leninsky orientované skupiny (neobolševismus, trockismus). V tomto spektru je nejvýraznějším subjektem **Komunistický svaz mládeže**, který byl však dne 19. března 2008 rozpuštěn na základě rozhodnutí Městského soudu v Praze. I přes to členové rozpuštěného Komunistického svazu mládeže nadále pokračují ve své politické činnosti, často přímo pod jeho hlavičkou⁹².

⁹¹ CHARVÁT, J. *Současný politický extremismus a radikalismus*. 2007.

⁹² *Strategie boje proti extremismu 2009* [online]. [cit.2010-02-20]. Dostupné z <<http://www.mvcr.cz/soubor/strategie-boje-proti-extremismu.aspx>>.

2. Cíle práce a hypotézy

2.1 Cíle práce

Hlavním cílem této diplomové práce je zdokumentovat, jaký vliv má stupeň dosaženého vzdělání široké veřejnosti na postoje k extremismu. Dalším cílem je zmapování postojů široké veřejnosti k otázce nepřizpůsobivých občanů a také to, zda široká veřejnost vnímá činnost vlády v otázce nepřizpůsobivých občanů za dostačující.

2.2 Hypotézy

Autor stanovil tyto hypotézy.

Hypotéza 1 (H1): Extremisticky orientované politické strany mají více potencionálních voličů u lidí s nižším dosaženým vzděláním.

Hypotéza 2 (H2): Široká veřejnost nepovažuje neonacistická uskupení za hrozbu pro demokracii.

Hypotéza 3 (H3): Široká veřejnost se domnívá, že obliba extrémisticky orientovaných politických stran bude v budoucnu narůstat.

Hypotéza 4 (H4): Široká veřejnost si myslí, že zrušení Dělnické strany nebude mít vliv na oslabení neonacistické scény.

3. Metodika

3.1 Použitá metoda

K získání informací zvolil autor kvantitativní výzkum. Použil výzkumnou metodu dotazování. Dotazování se opírá o písemné výpovědi respondentů (dotazovaných)⁹³. Jako techniku sběru dat použil autor dotazník viz. Příloha 1. Dotazník je standardizovaným souborem otázek, které jsou předem připraveny na určitém formuláři⁹⁴.

Při sběru dat použil autor dotazník, který obsahoval 27 otázek. Otázky dotazníku měly převážně uzavřenou formu, ale bylo v něm také použito několik otázek polouzavřených. Respondentům tyto dotazníky předával autor z největší části osobně, aby mohl reagovat na jejich případné otázky a zamezil možným nejasnostem při vyplňování a odpovídání. V případech, kdy autor nemohl být přítomen při vyplňování dotazníků, pověřil alespoň dostatečně instruovanou osobu seznámenou s cíli dotazníku a metodou jeho vyplňování. Tím se autor snažil docílit co nejvyšší validity a spolehlivosti svého měření.

Dotazník v úvodu obsahoval identifikační otázky (pohlaví, věk, dosažené vzdělání), následovaly otázky věnované názorům dotazovaných na nepřizpůsobivé občany a míru angažovanosti politických stran zastoupených v Parlamentu ČR v této problematice. Další okruh otázek byl věnován činnosti vlády proti extremismu a názorům týkajících se extremismu samotného. Poslední část dotazníku se zabývala otázkami spojenými s Dělnickou stranou, jakožto hlavním představitelem politického extremismu současnosti u nás. V dotazníku také autor položil několik otázek týkajících se romského etnika, které rozmístil mezi výše zmíněné okruhy otázek.

Před uskutečněním výzkumného šetření byl na malém vzorku populace, se shodnými znaky jako cílová skupina, proveden krátký předvýzkum. Předvýzkum = testuje nástroje, které ve výzkumu hodláme použít (např. dotazník – srozumitelnost a

⁹³ KOMÁRKOVÁ, R. SURYNEK, A. KAŠPÁRKOVÁ, E. *Základy sociologického výzkumu*. 1. vyd. Praha: Management Press, 2001. 160 s. ISBN: 80-7261-038-4.

⁹⁴ KOZLOVÁ, L. *Výzkum v sociální oblasti* [online]. [cit.2010-3-25]. Dostupné z <http://www.eamos.cz/amos/ksb/externi/ksb_305/index.htm>.

jednoznačnost otázek). Je prováděn na malém vzorku vybraném z populace, tento vzorek je však obvykle větší než vzorek pro pilotní studii⁹⁵. Jedná se o další použitou strategii sloužící k zamezení odchylek při šetření. Cílem bylo zjistit, zda daná skupina deseti lidí správně rozumí otázkám předloženého dotazníku a pochopila-li způsob vyplňování dotazníku.

Provedený předvýzkum ukázal skutečnost, že jsou otázky pro veřejnost až na pár výjimek, které byly poté opraveny, dostatečně srozumitelné. Stejně tak i způsob vyplňování. Po zmíněném upravení otázek autor přistoupil k hlavnímu výzkumu.

3.2 Charakteristika zkoumaného souboru

Zkoumaný soubor byl vybrán na základě dobrovolnosti s dolní věkovou hranicí 18 let. Cíleně byly vyhledávány různé typy osob. Celkem odpovědělo 224 respondentů, z čehož bylo 125 mužů a 99 žen. Pro výzkum bylo určující rozdělení podle stupně dosaženého vzdělání. Respondenti byli rozděleni do tří skupin. První skupina (66 respondentů) zahrnovala osoby se základním vzděláním, osoby vyučené a vyučené s maturitou. Do druhé skupiny (88 respondentů) spadaly osoby se středoškolským a vyšším odborným vzděláním. Do třetí skupiny (70 respondentů) pak byly zahrnuty osoby s vysokoškolským vzděláním. Sběr dat probíhal v jihočeských městech České Budějovice a Písek.

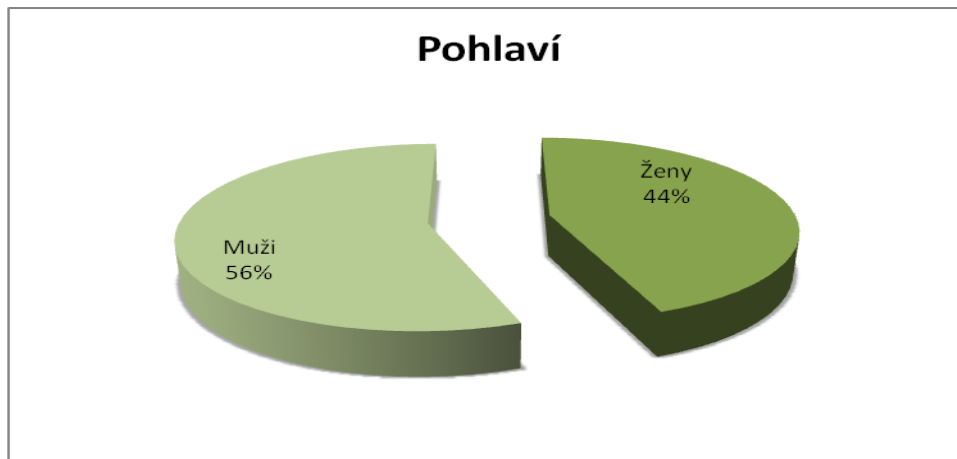
Aby nedošlo ke kumulaci osob jednoho typu (přesprávně podobné zájmy, přesvědčení, názory, vzdělání, atd.), byla provedena určitá opatření. Dotazníky byly například rozdány do naprosto nesourodých celků. Jednak přímo na ulici respondentům ochotným spolupracovat, dále pak na akademické půdě Jihočeské univerzity a firmách se sídlem v Českých Budějovicích a Písku. Tím došlo ke shromáždění různorodých respondentů a potažmo i odlišných názorů.

Celkem bylo rozdáno 250 dotazníků. Vzhledem k časté přímé účasti osoby provádějící výzkum při vyplňování dotazníků, došlo k jejich poměrně vysoké návratnosti. Z celkového počtu 250-ti dotazníků se autorovi vrátilo 224 vyplněných, což činí 90 procent. Výzkum byl prováděn v období měsíců únor a březen roku 2010.

⁹⁵ DISMAN, M. *Jak se vyrábí sociologická znalost*. 3. vyd. Praha: Karolinum, 2002. ISBN: 80-246-0139-7.

4. Výsledky

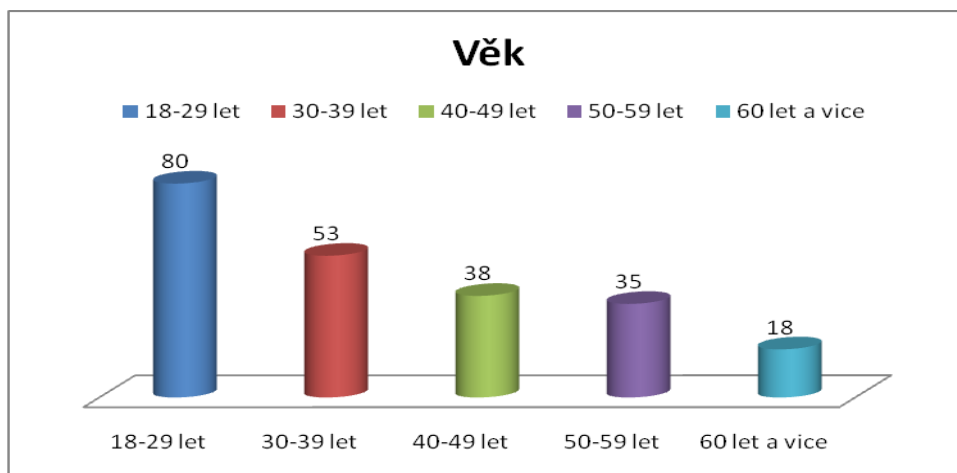
Graf 1 (k otázce 1):

Zdroj: Vlastní výzkum

Graf vyjadřuje poměrné zastoupení mužů a žen ve zkoumaném vzorku. Zkoumaný vzorek obsahoval 56 % mužů a 44 % žen.

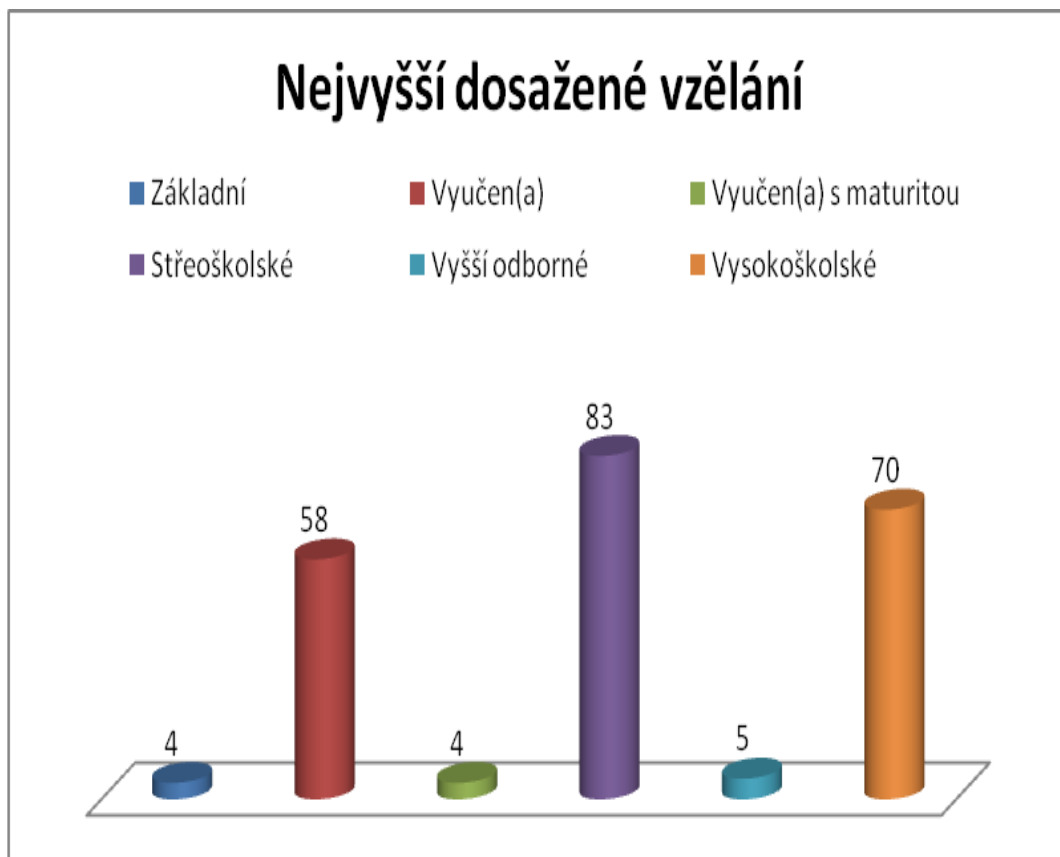
Graf 2 (k otázce2):

Zdroj: Vlastní výzkum

Graf znázorňuje věkové složení respondentů. Nejvíce dotazovaných bylo ve věku 18-29 let (36 %), následovala skupina ve věku 30-39 let (24 %), další v pořadí byla skupina ve věku 40-49 let (17 %), druhou nejméně početnou byla skupina ve věku 50-59 let (15 %) a nejméně početnou byla skupina ve věku 60 let a více. Čísla nad sloupci grafu odpovídají přímo počtu odpovědí, nikoli procentuálnímu přepočtu odpovědí.

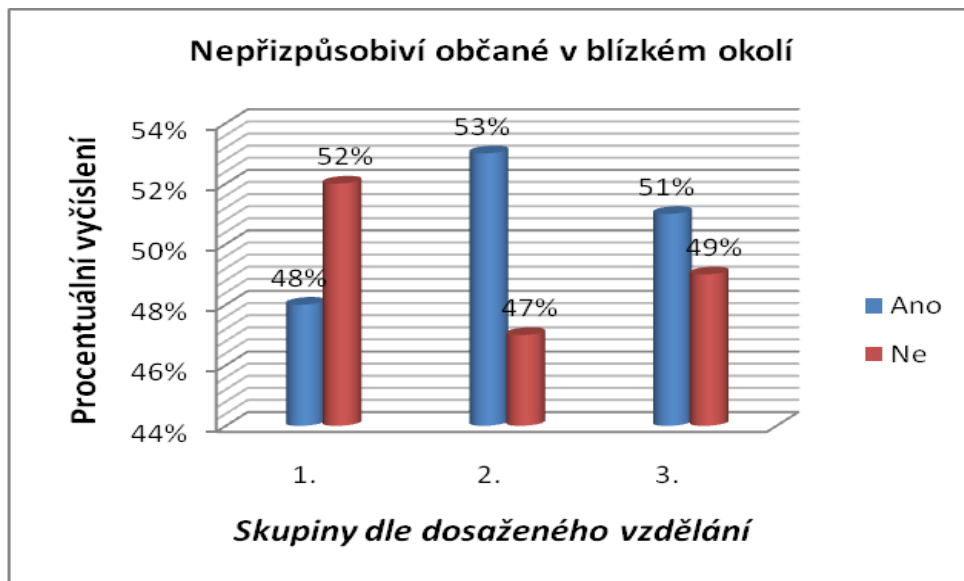
Graf 3 (k otázce 3):

Zdroj: Vlastní výzkum

Tento graf ukazuje dosažené vzdělání respondentů. Výzkumu se účastnili 4 respondenti se základním vzděláním (přibližně 2 %), 58 vyučených respondentů (26 %), 4 vyučení respondenti s maturitou (přibližně 2%), 83 středoškolsky vzdělaných respondentů (37 %), 5 respondentů s vyšším odborným vzděláním (přibližně 2%) a 70 vysokoškolsky vzdělaných respondentů (31 %). V následujících grafech jsou tyto typy vzdělání zredukovány do tří skupin. V 1. skupině jsou respondenti se základním vzděláním, vyučení respondenti a respondenti vyučení s maturitou. Do 2. skupiny jsou zařazeni respondenti se středoškolským a vyšším odborným vzděláním. Poslední 3. skupina zahrnuje respondenty s vysokoškolským vzděláním.

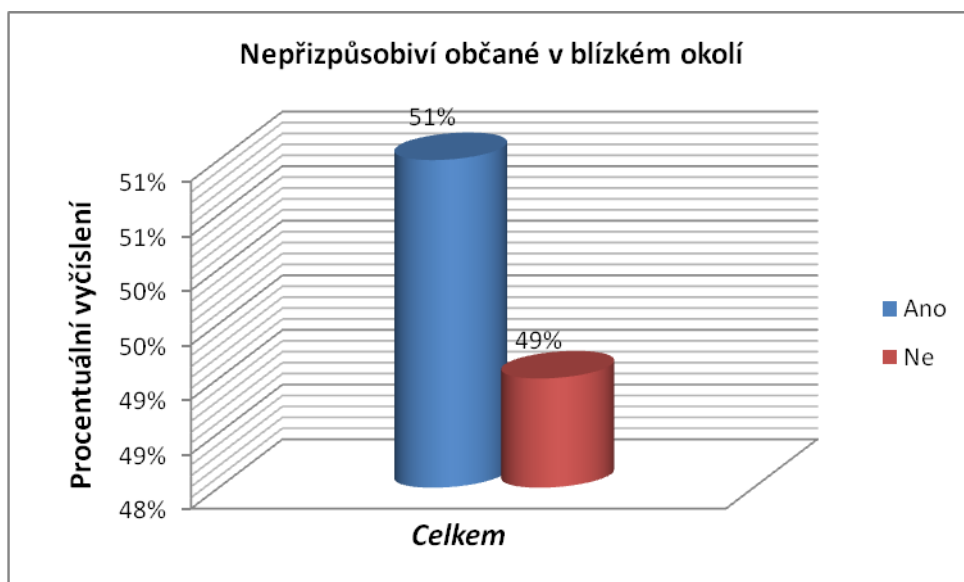
Graf 4 (k otázce 4):

Zdroj: Vlastní výzkum

48 % dotazovaných z 1. skupiny odpovědělo, že v jejich blízkém okolí bydlí nepřizpůsobiví občané. Stejně na tuto otázku odpovědělo 53 % dotazovaných z 2. skupiny a 51 % ze 3. skupiny.

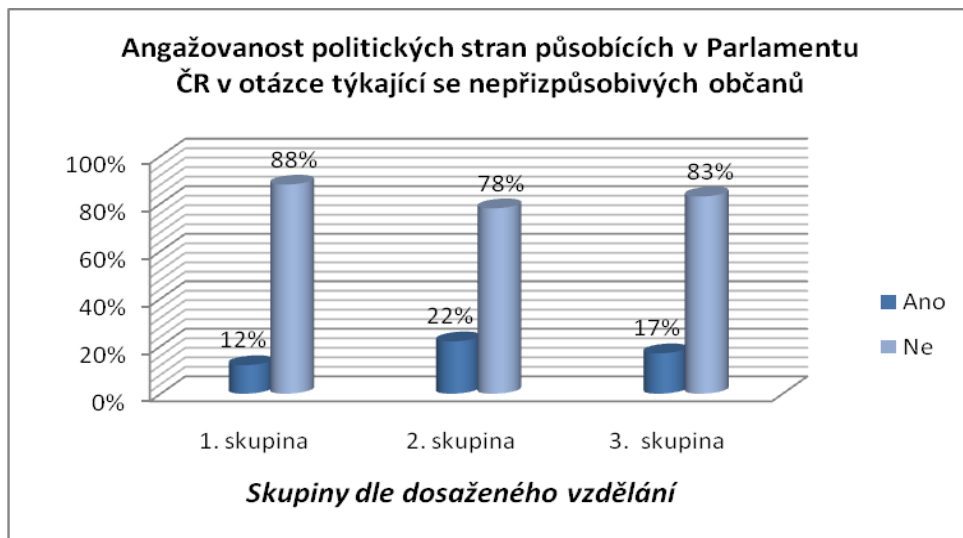
Graf 5 (k otázce 4):

Zdroj: Vlastní výzkum

Celkem 51 % dotazovaných respondentů odpovědělo, že v jejich okolí bydlí nepřizpůsobiví občané.

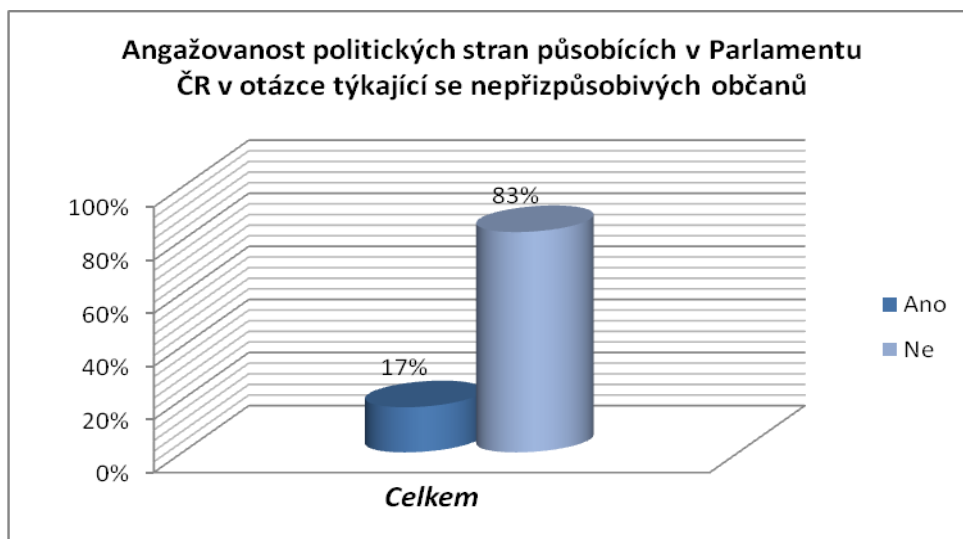
Graf 6 (k otázce 5):

Zdroj: Vlastní výzkum

Pouhých 12 % dotazovaných z 1. skupiny si myslí, že se politické strany působící v Parlamentu ČR dostatečně angažují v otázce týkající se nepřizpůsobivých občanů. Stejný názor zastává 22 % dotazovaných z 2. skupiny a 17 % dotazovaných z 3. skupiny.

Graf 7 (k otázce 5):

Zdroj: Vlastní výzkum

Celkově si myslí pouhých 17 % respondentů, že se politické strany působící v Parlamentu ČR dostatečně angažují v otázce týkající se nepřizpůsobivých občanů.

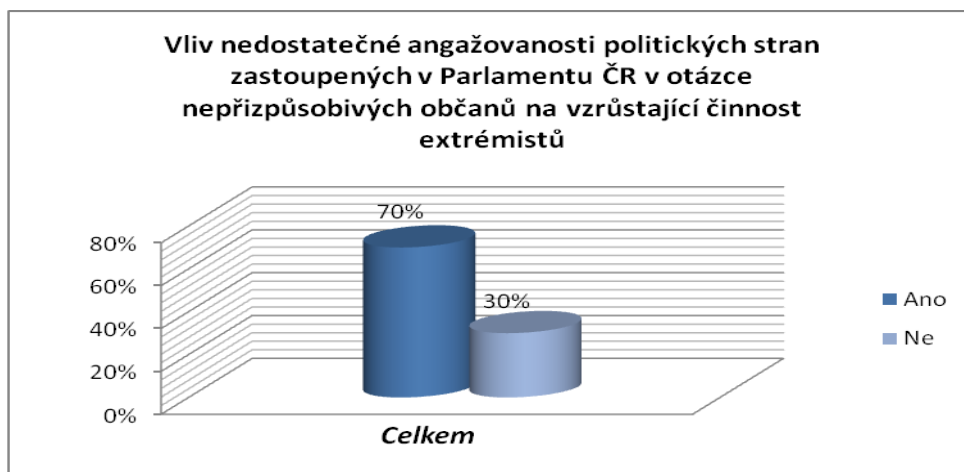
Graf 8 (k otázce 6):

Zdroj: Vlastní výzkum

Tento graf navazuje na graf 6. 66 % dotazovaných z 1. skupiny, kteří si myslí, že se politické strany působící v Parlamentu ČR nedostatečně angažují v otázce týkající se nepřizpůsobivých občanů, se domnívá, že má tento přístup vliv na vzrůstající činnost extrémistů. Stejný názor zastává 72 % respondentů z 2. skupiny a 72 % respondentů z 3. skupiny.

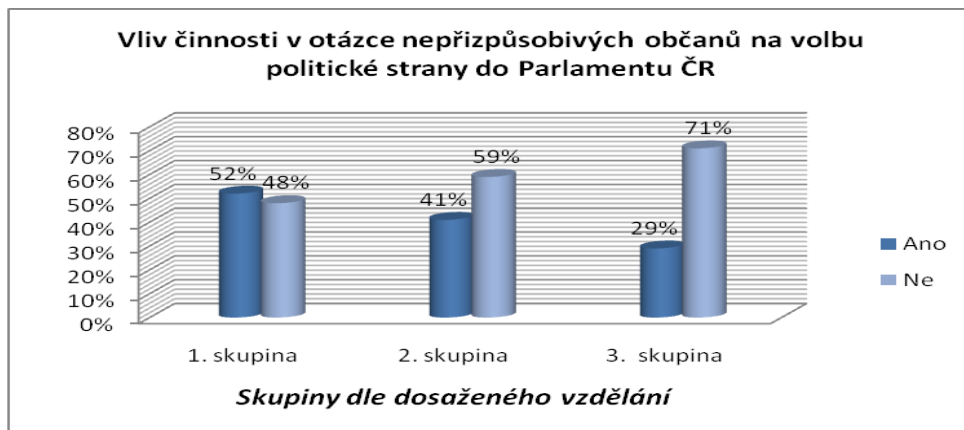
Graf 9 (k otázce 6):

Zdroj: Vlastní výzkum

Tento graf navazuje na graf číslo 7. Celkem 70 % dotazovaných, kteří si myslí, že se politické strany působící v Parlamentu ČR nedostatečně angažují v otázce týkající se nepřizpůsobivých občanů, se domnívá, že má tento přístup vliv na vzrůstající činnost extrémistů.

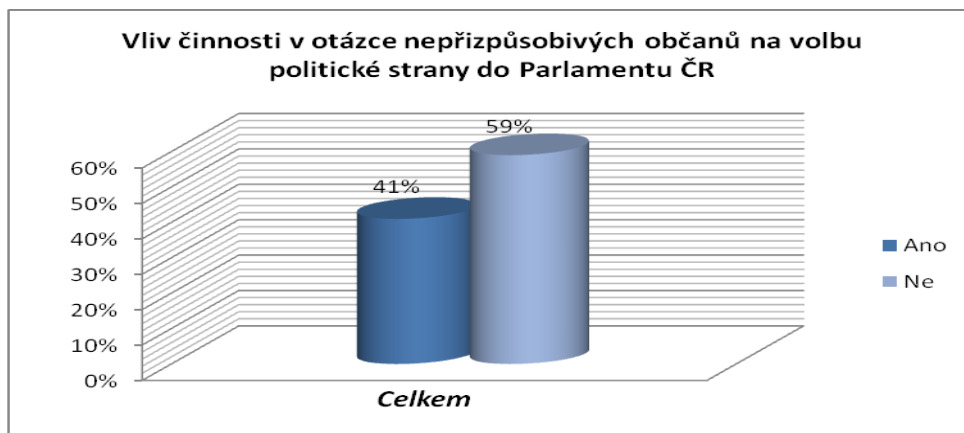
Graf 10 (k otázce 7):

Zdroj: Vlastní výzkum

Tento graf navazuje na graf číslo 6. Pro 52 % dotazovaných z 1. skupiny, kteří si myslí, že se politické strany působící v Parlamentu ČR nedostatečně angažují v otázce týkající se nepřizpůsobivých občanů, má zásadní vliv při volbě politické strany do Parlamentu ČR to, aby se tato strana zabývala otázkou nepřizpůsobivých občanů. Stejný názor zastává 41 % respondentů z 2. skupiny a 29 % respondentů z 3. skupiny.

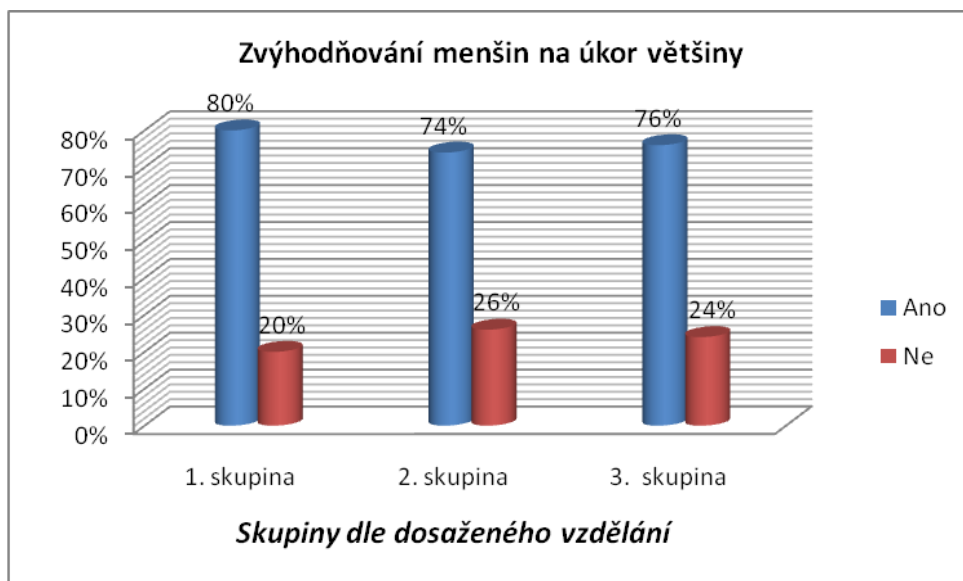
Graf 11 (k otázce 7):

Zdroj: Vlastní výzkum

Tento graf navazuje na graf číslo 7. Celkem pro 41 % dotazovaných, kteří si myslí, že se politické strany působící v Parlamentu ČR nedostatečně angažují v otázce týkající se nepřizpůsobivých občanů, má zásadní vliv při volbě politické strany do Parlamentu ČR to, aby se tato strana zabývala otázkou nepřizpůsobivých občanů.

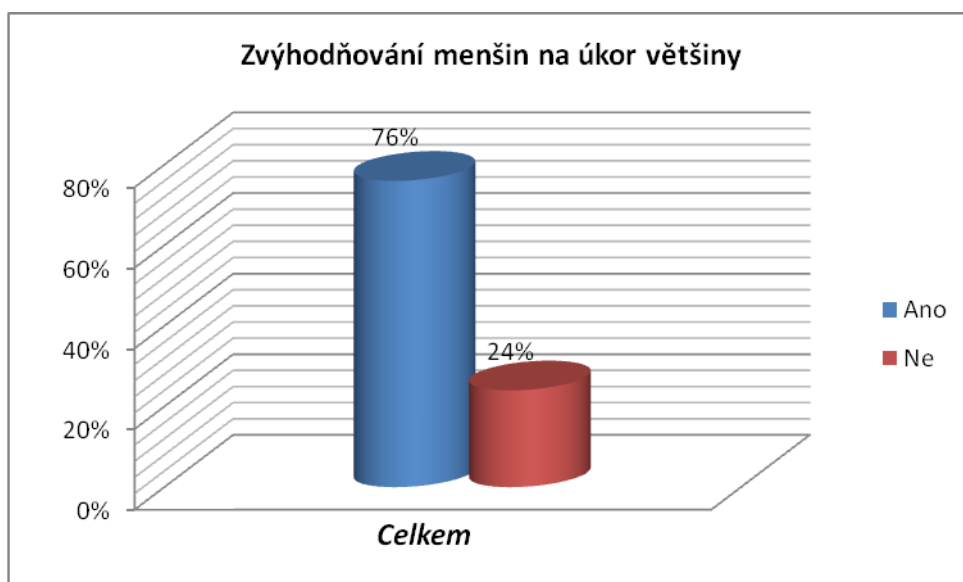
Graf 12 (k otázce 8)

Zdroj: Vlastní výzkum

Na otázku, zda jsou některé menšiny v ČR zvýhodňovány na úkor většiny, odpověděly kladně všechny tři skupiny v relativně stejném procentuálním zastoupení. V 1. skupině odpovědělo ano 80 % dotazovaných, ve 2. skupině 74 % a ve 3. Skupině 76 % dotazovaných.

Graf 13 (k otázce 8)

Zdroj: Vlastní výzkum

Celkem na stejnou otázku jako u grafu 12 odpovědělo kladně 76 % respondentů.

Tabulka 1 (k otázce 8)

Zvýhodňované menšiny					
1. skupina		2. skupina		3. skupina	
Romové	53	Romové	65	Romové	53
Vietnamci	1	Vietnamci	1	Rusové	1
Číňané	1	Muslimové	1	Ukrajinci	1
Slováci	1				
<i>Skupiny dle dosaženého vzdělání</i>					

Zdroj: Vlastní výzkum

Tabulka 1 navazuje na graf 12. Respondenti z 1. skupiny, kteří si myslí, že jsou v ČR některé menšiny zvýhodňovány na úkor většiny, uvedli v 53 případech, že mezi tyto menšiny patří Romové, v jednom případě Vietnamci, Číňané a Slováci. 2. skupina uvedla v 65 případech Romy a v jednom případě Vietnamce a muslimy. 3 skupina uvedla Romy v 53 případech, Rusové a Ukrajinci byli uvedeni shodně v jednom případě.

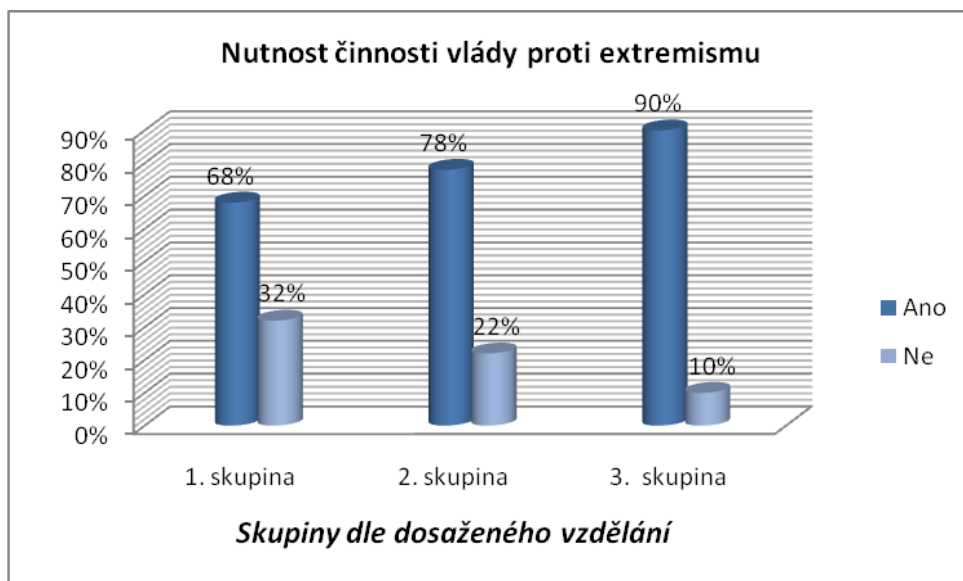
Tabulka 2 (k otázce 8)

Zvýhodňované menšiny	
Celkem	
Romové	171
Vietnamci	3
Rusové	1
Ukrajinci	1
Číňané	1
Slováci	1
Muslimové	1
Celkem	

Zdroj: Vlastní výzkum

Celkově byli Romové uvedeni ve 171 případech, Vietnamci ve 3 a zbylé menšiny (Rusové, Ukrajinci, Číňané, Slováci a muslimové) v jednom případě.

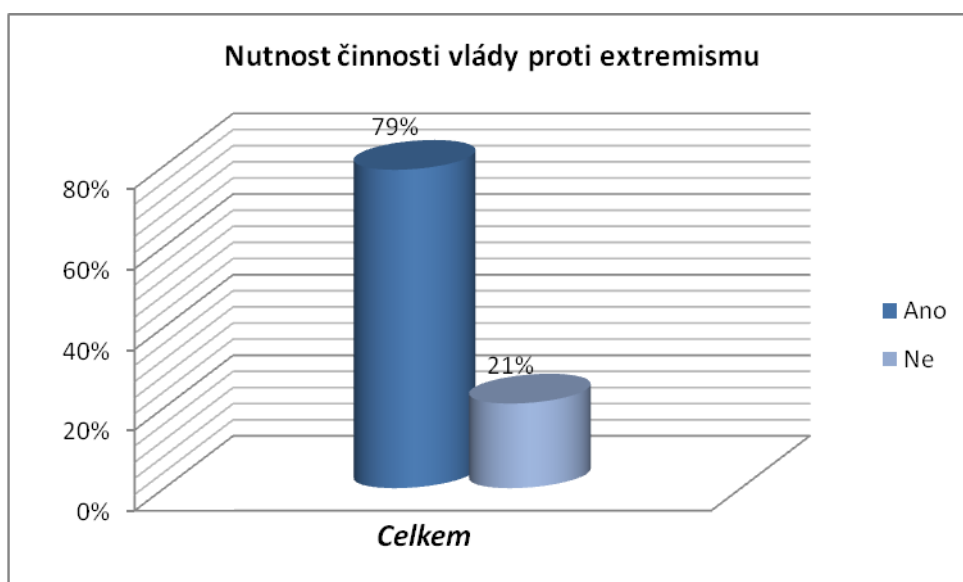
Graf 14 (k otázce 9)

Zdroj: Vlastní výzkum

68 % respondentů z 1. skupiny považuje činnost vlády proti extremismu za nutnou. Ve 2. skupině považuje tuto činnost za nutnou 78 % respondentů. Nejvíce respondentů, kteří považují tuto činnost za nutnou, je ve 3. skupině a to celých 90 %.

Graf 15 (k otázce 9)

Zdroj: Vlastní výzkum

Celkově považuje činnost vlády proti extremismu za nutnou 79 % respondentů.

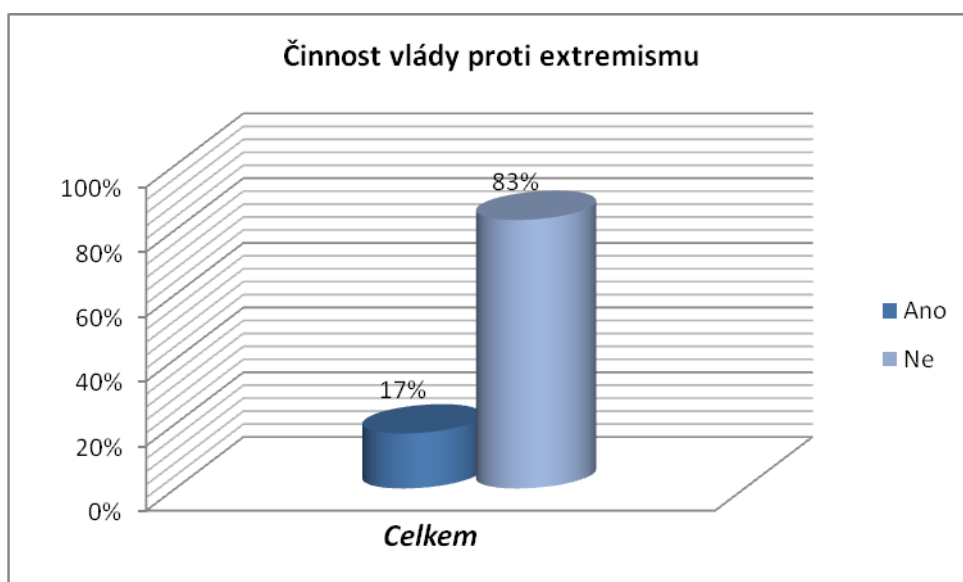
Graf 16 (k otázce 10)

Zdroj: Vlastní výzkum

Graf 16 navazuje na graf 14. 84 % respondentů z 1. skupiny, kteří považují činnost vlády proti extremismu za nutnou, se domnívá, že je tato činnost nedostačující. Ve 2. skupině má stejný názor 72 % respondentů a ve 3. skupině 94 % respondentů.

Graf 17 (k otázce 10)

Zdroj: Vlastní výzkum

Graf 17 navazuje na graf 15. Celkem 83 % respondentů, kteří považují činnost vlády proti extremismu za nutnou, se domnívá, že je tato činnost nedostačující.

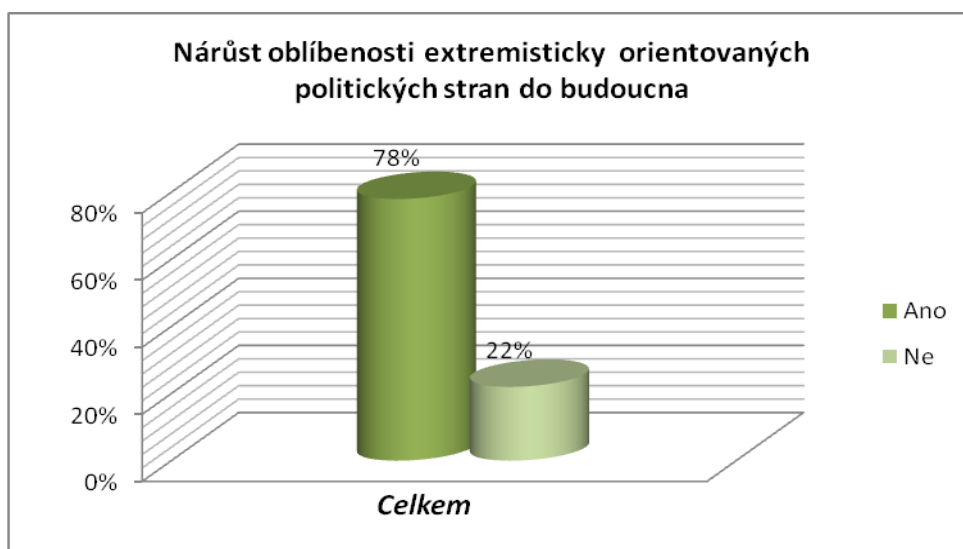
Graf 18 (k otázce 11)

Zdroj: Vlastní výzkum

Na otázku, zda si respondenti myslí, že bude oblíbenost extremisticky orientovaných politických stran do budoucna vzrůstat, odpovědělo kladně nejméně respondentů v 1. skupině a to 68 %. Naopak nejvíce respondentů odpovědělo na tuto otázku kladně ve 3. skupině a to 88 %. Ve 2. skupině sdílí stejný názor 78 % respondentů.

Graf 19 (k otázce 11)

Zdroj: Vlastní výzkum

Celkově si myslí 78 % respondentů, že bude oblíbenost extremisticky orientovaných politických stran do budoucny vzrůstat.

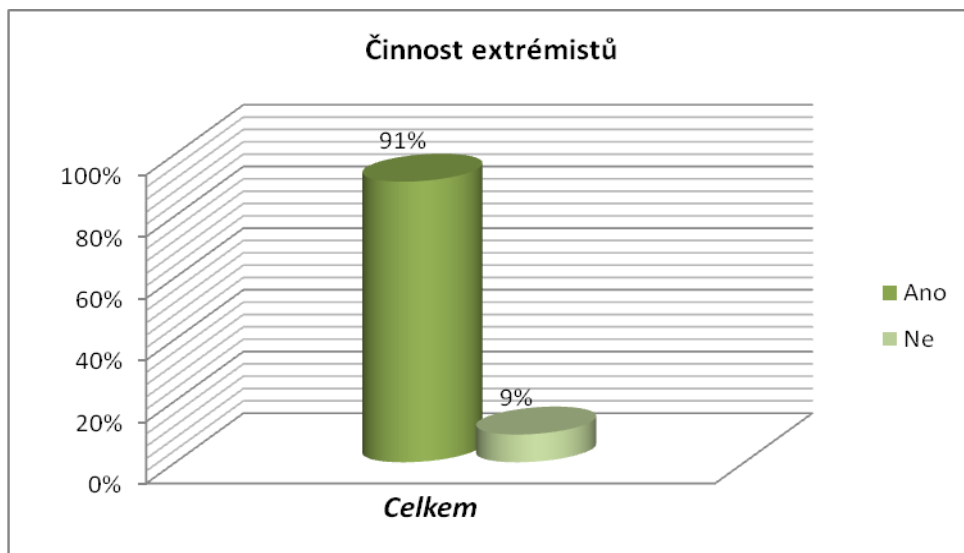
Graf 20 (k otázce 12)

Zdroj: Vlastní výzkum

88 % dotazovaných z 1. skupiny souhlasí s tím, že činnost extrémistů má tendenci být stále více organizovanou a promyšlenou. Z 2. skupiny zastává stejný názor 92 % dotazovaných a z 3. skupiny 93 % dotazovaných.

Graf 21 (k otázce 12)

Zdroj: Vlastní výzkum

Celkem si 91 % dotazovaných myslí, že činnost extrémistů má tendenci být stále více organizovanou a promyšlenou.

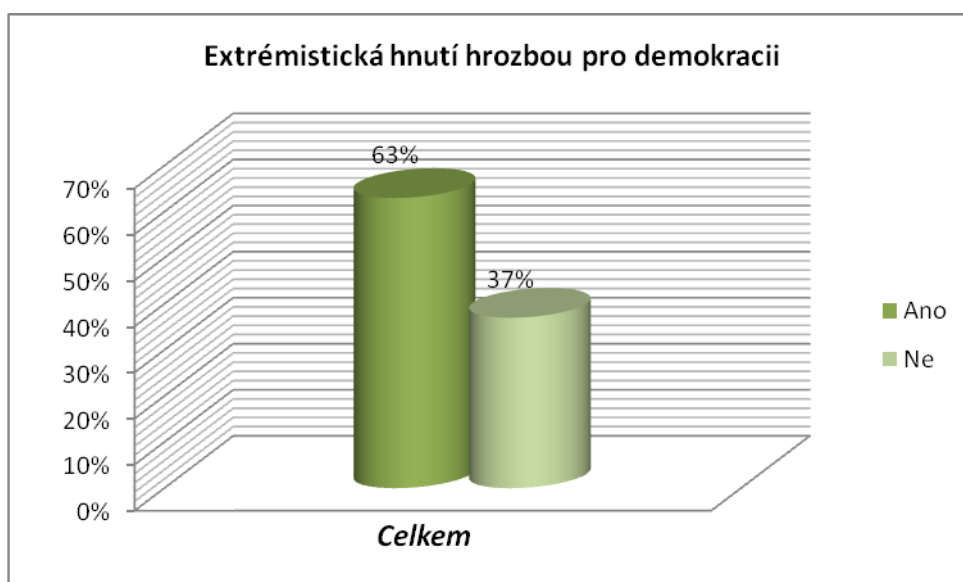
Graf 22 (k otázce 13)

Zdroj: Vlastní výzkum

62 % dotazovaných z 1. skupiny považuje extrémistická hnutí za hrozbu pro demokracii. Z 2. skupiny považuje extrémistická hnutí za hrozbu pro demokracii 61 % dotazovaných a ve 3. skupině má stejný názor 66 % dotazovaných.

Graf 23 (k otázce 13)

Zdroj: Vlastní výzkum

Celkem považuje extrémistická hnutí za hrozbu pro demokracii 63 % dotazovaných.

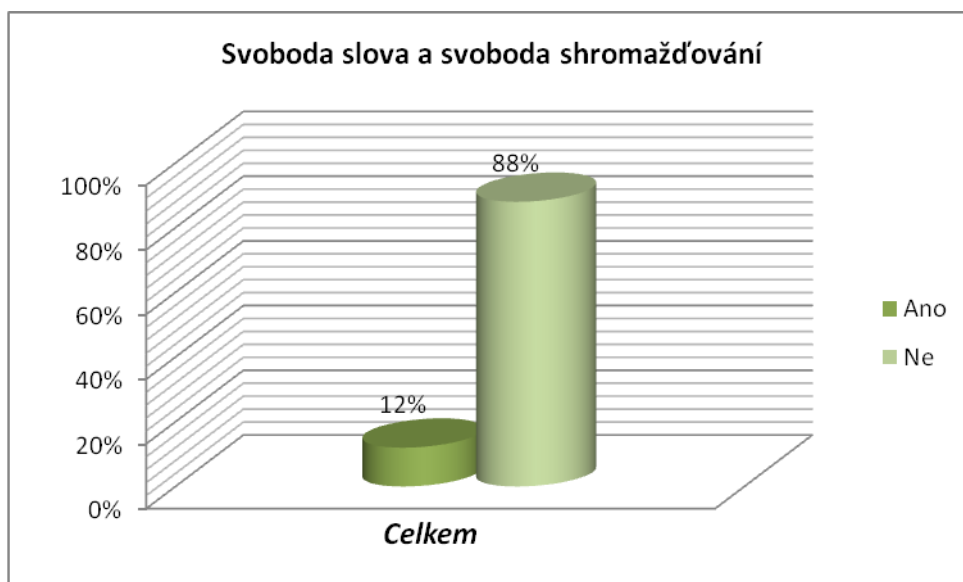
Graf 24 (k otázce 14)

Zdroj: Vlastní výzkum

Na otázku, zda si respondentí myslí, že by mělo dojít k omezení svobody slova a svobody shromažďování, odpovědělo kladně 8 % respondentů z 1. skupiny, 8 % respondentů z 2. skupiny a 21 % respondentů ze 3. skupiny.

Graf 25 (k otázce 14)

Zdroj: Vlastní výzkum

Celkem si myslí 12 % respondentů, že by mělo dojít k omezení svobody slova a svobody shromažďování.

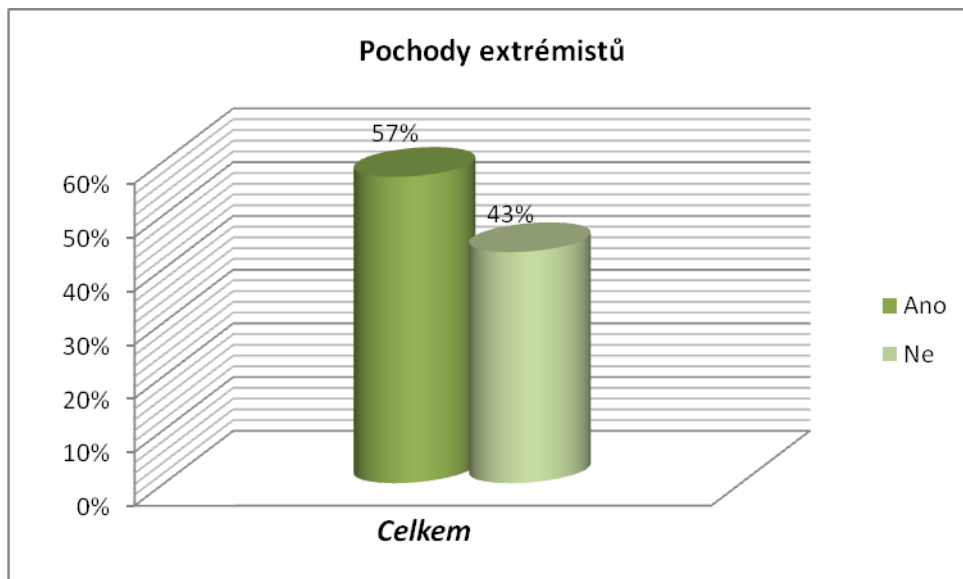
Graf 26 (k otázce 15)

Zdroj: Vlastní výzkum

Pochody extrémistů vzbuzují strach ve 38 % dotazovaných z 1. skupiny, v 55 % dotazovaných z 2. skupiny a v 77 % dotazovaných z 3. skupiny.

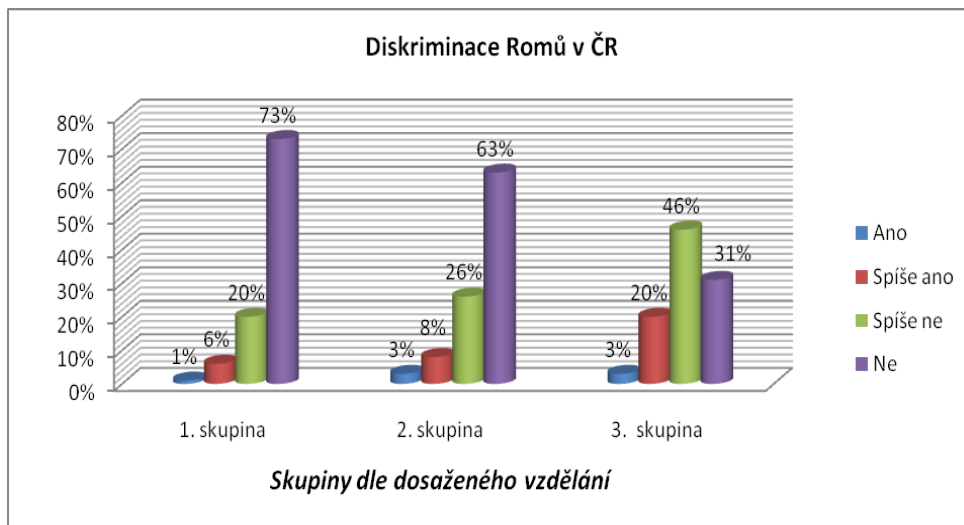
Graf 27 (k otázce 15)

Zdroj: Vlastní výzkum

Pochody extrémistů vzbuzují strach celkem u 57 % dotazovaných.

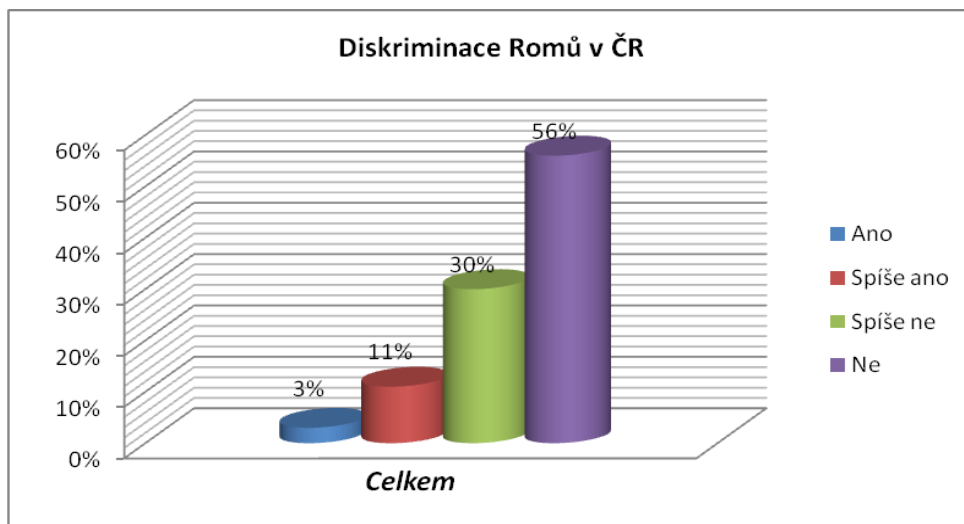
Graf 28 (k otázce 16)

Zdroj: Vlastní výzkum

Na otázku, zda souhlasí respondenti s tvrzením, že jsou Romové v ČR diskriminováni, odpověděli dotazovaní z 1. skupiny takto: 1 % ano, 6 % spíše ano, 20 % spíše ne a 73 % ne. Ve 2. skupině odpovídali dotazovaní takto: 3 % ano, 8 % spíše ano, 26 % spíše ne a 63 % ne. Ve 3. skupině byly odchylky v odpovědích menší: 3% ano, 20% spíše ano, 46 % spíše ne a 31% ne.

Graf 29 (k otázce 16)

Zdroj: Vlastní výzkum

Celkové výsledky u této otázky dopadly takto: 3 % ano, 11 % spíše ano, 30 % spíše ne a 56 % ne.

Tabulka 3 (k otázce 17)

Sousedé					
1. skupina		2. skupina		3. skupina	
Arab	3,14	Arab	3,17	Arab	3,17
Slovák	1,39	Slovák	1,48	Slovák	1,46
Homosexuál	2,35	Homosexuál	2,07	Homosexuál	1,61
Rom	4,68	Rom	4,48	Rom	4,27
Skinhead	3,38	Skinhead	3,97	Skinhead	4,47
<i>Skupiny dle dosaženého vzdělání</i>					

Zdroj: Vlastní výzkum

V 17 otázce měli respondenti zvolit ve škále 1-5 (1 nejpříjemnější; 5 nejméně příjemný) pořadí, které by zvolili, pokud by měli možnost vybrat si souseda.

U první skupiny dopadlo pořadí takto: na 1. místě Slovák s průměrnou známkou 1,39; na 2. místě homosexuál s průměrnou známkou 2,35; na 3. místě Arab s průměrnou známkou 3,14; na 4. místě skinhead s průměrnou známkou 3,38 a na posledním Rom s průměrnou známkou 4,68, což byla nejvyšší průměrná známka u všech tří skupin. U 2. skupiny dopadlo pořadí takto: 1. Slovák 1,48; 2. homosexuál 2,07; 3. Arab 3,17; 4. skinhead 3,97 a poslední Rom 4,48. U 3. skupiny dopadlo pořadí takto: 1. Slovák 1,46; 2. homosexuál 1,61; 3. Arab 3,17; 4. Rom 4,27 a na rozdíl od předchozích dvou skupin byl poslední v pořadí skinhead 4,47.

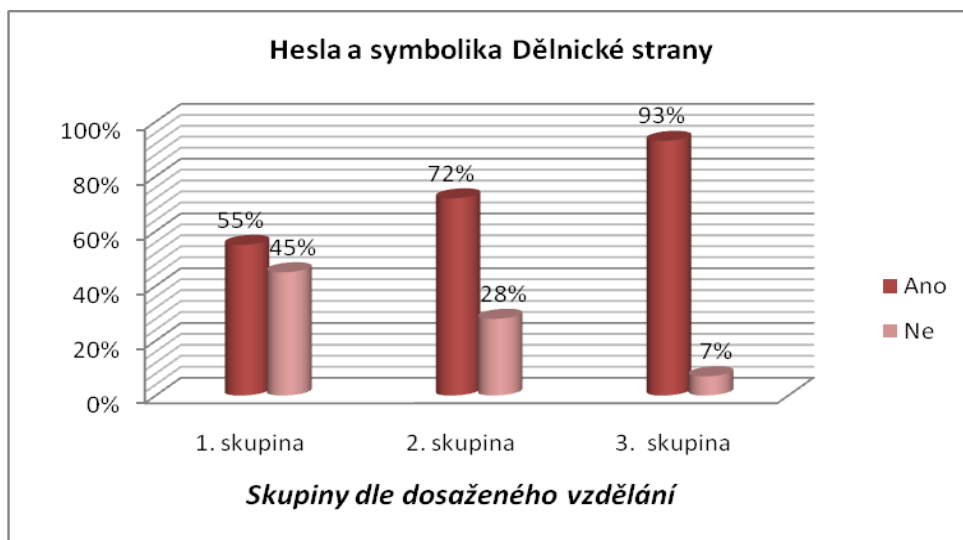
Tabulka 4 (k otázce 17)

Sousedé		
1. skupina		
Arab	3,16	
Slovák	1,45	
Homosexuál	2,01	
Rom	4,47	
Skinhead	3,95	
<i>Celkem</i>		

Zdroj: Vlastní výzkum

Celkově dopadlo pořadí takto: Na 1. místě Slovák s průměrnou známkou 1,39, na 2. homosexuál s průměrnou známkou 2,35, na 3. Arab s průměrnou známkou 3,14, na 4. skinhead s průměrnou známkou 4,38 a na posledním Rom s průměrnou známkou 4,68.

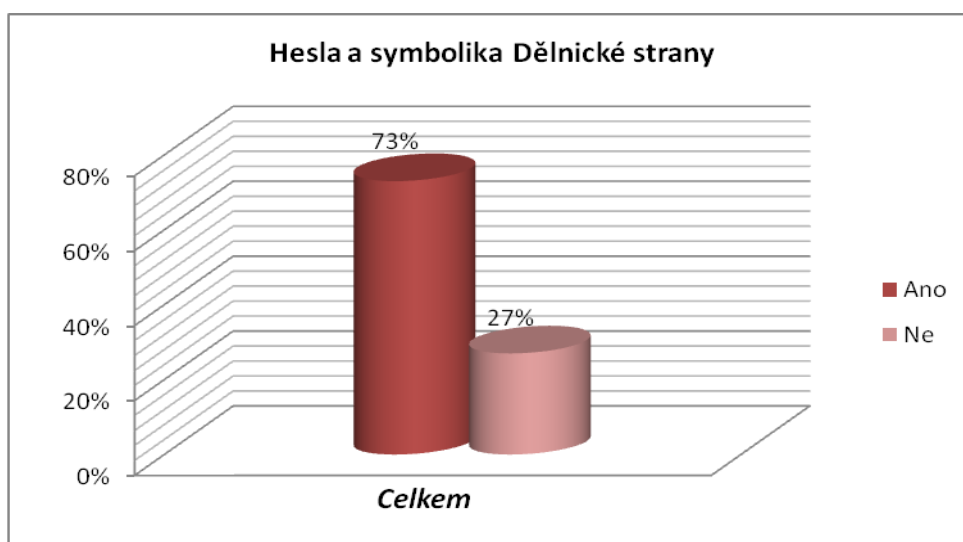
Graf 30 (k otázce 18)

Zdroj: Vlastní výzkum

Velký rozdíl mezi procentuálním vyjádřením odpovědí mezi 1. a 3. skupinou se projevil i u otázky 18. Zatím co u 1. skupiny si myslí 55 % dotazovaných, že hesla a symbolika Dělnické strany odkazují na hitlerovské Německo, u 3. skupiny je to 93 % dotazovaných. U 2. skupiny má stejný názor 72 % dotazovaných.

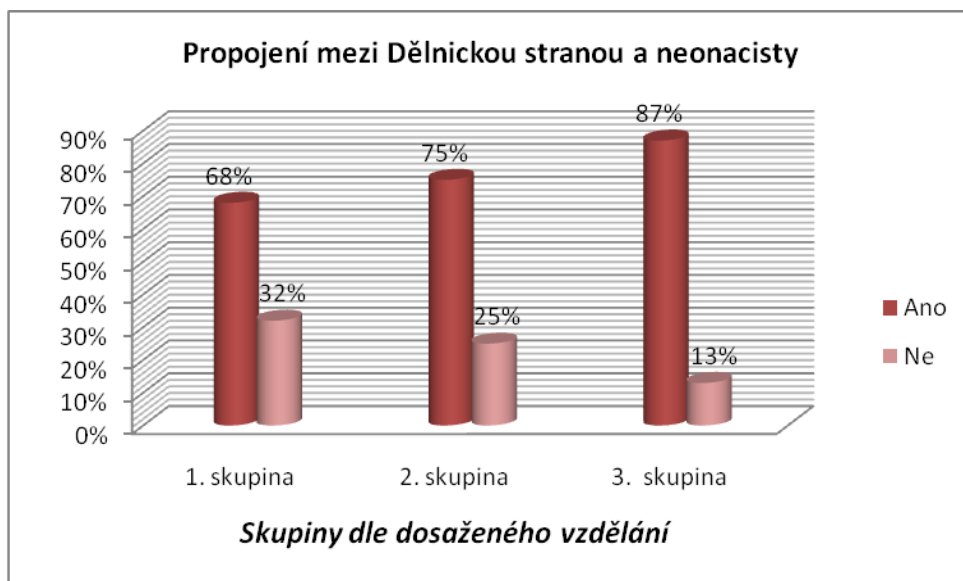
Graf 31 (k otázce 18)

Zdroj: Vlastní výzkum

Celkově si myslí 73 % dotazovaných, že hesla a symbolika Dělnické strany odkazují na hitlerovské Německo.

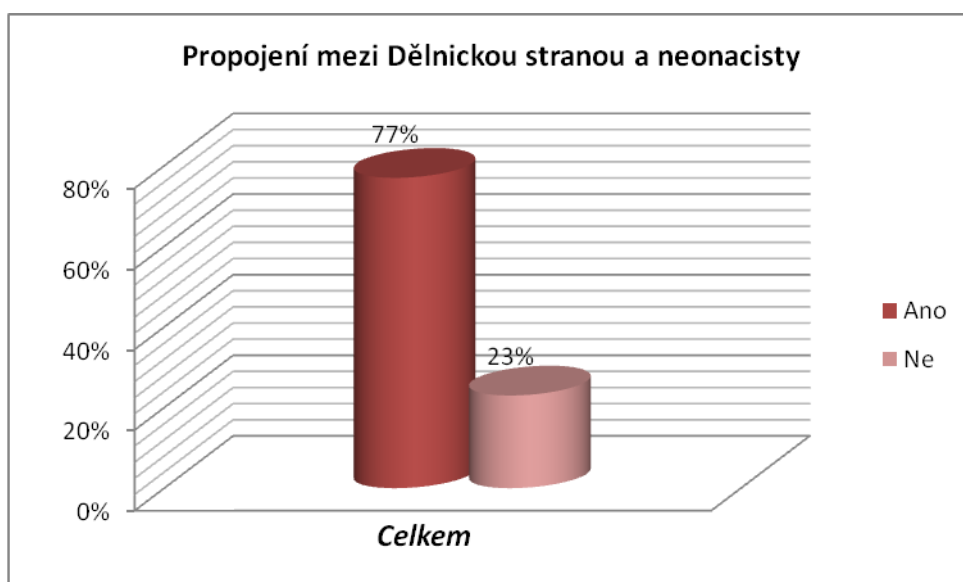
Graf 32 (k otázce 19)

Zdroj: Vlastní výzkum

68 % respondentů z 1. skupiny si myslí, že existuje propojení mezi neonacisty a Dělnickou stranou. U 2. skupiny zastává stejný názor 75 % respondentů a u 3. skupiny 87 % respondentů.

Graf 33 (k otázce 19)

Zdroj: Vlastní výzkum

77 % z celkového vzorku respondentů si myslí, že opravdu existuje propojení mezi neonacisty a Dělnickou stranou.

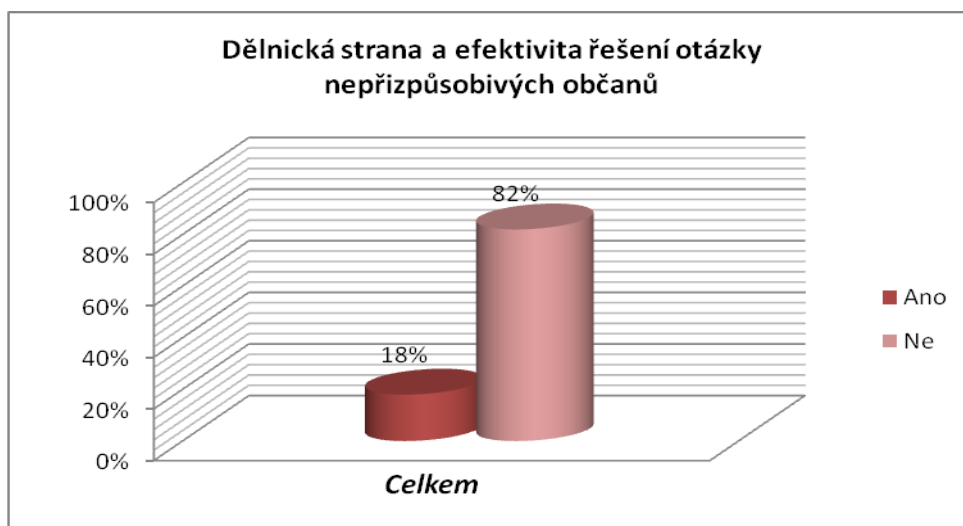
Graf 34 (k otázce 20)

Zdroj: Vlastní výzkum

Velký rozdíl mezi procentuálním vyjádřením odpovědí mezi 1. a 3. skupinou se projevil i u otázky 20. U 1. skupiny respondentů věří 33 % dotazovaných, že Dělnická strana dokáže efektivně řešit otázku nepřizpůsobivých občanů, zatímco u 3. skupiny věří Dělnické straně 3 % dotazovaných. Z 2. skupiny věří Dělnické straně 19 % dotazovaných.

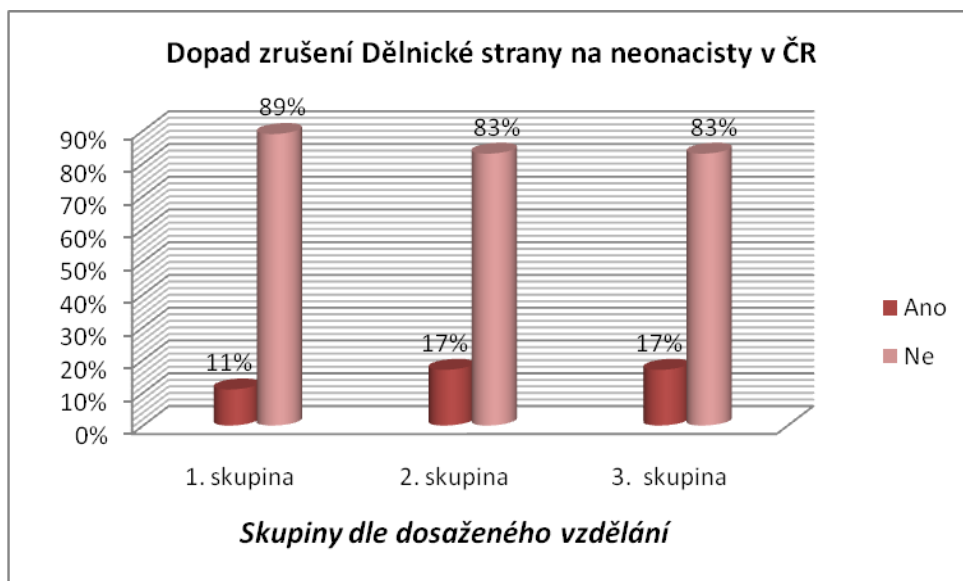
Graf 35 (k otázce 20)

Zdroj: Vlastní výzkum

Celkem věří 18 % respondentů, že Dělnická strana dokáže efektivně řešit otázku nepřizpůsobivých občanů.

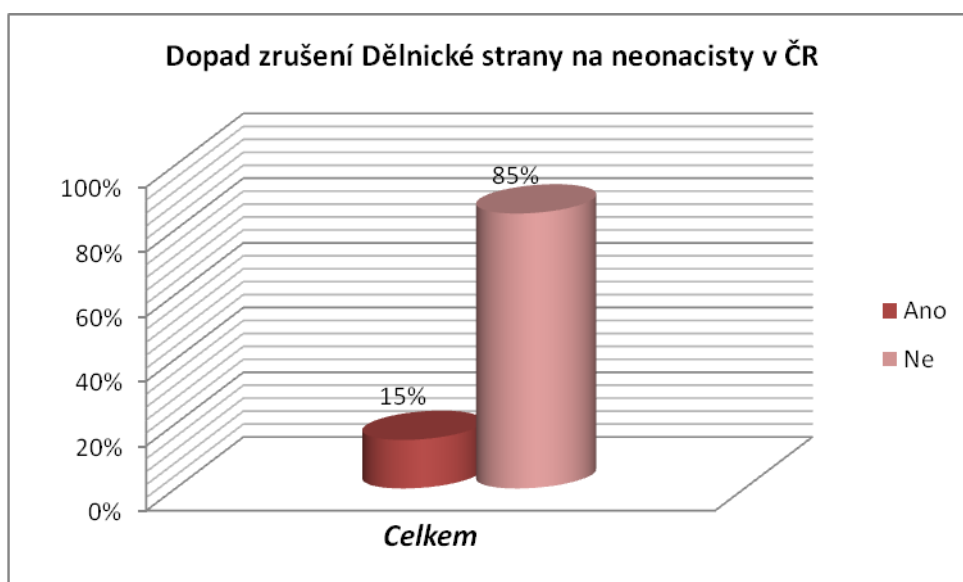
Graf 36 (k otázce 21)

Zdroj: Vlastní výzkum

Pouhých 11 % respondentů z 1. skupiny se domnívá, že rozpuštěním Dělnické strany dojde k oslabení neonacistů v ČR. U 2. a 3. skupiny je stejného názoru shodně 17 % dotazovaných respondentů.

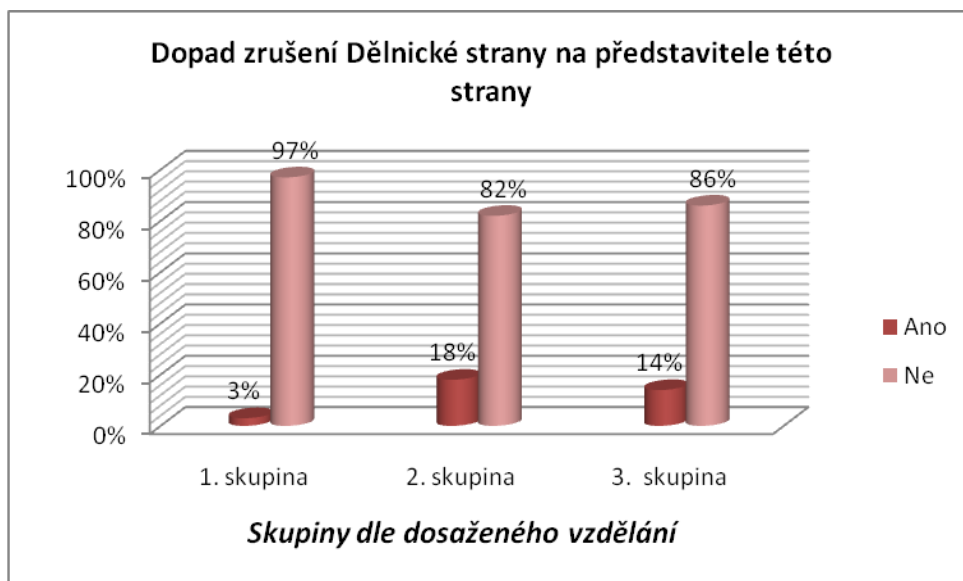
Graf 37 (k otázce 21)

Zdroj: Vlastní výzkum

15 % z celkového počtu respondentů se domnívá, že rozpuštěním Dělnické strany dojde k oslabení neonacistů v ČR.

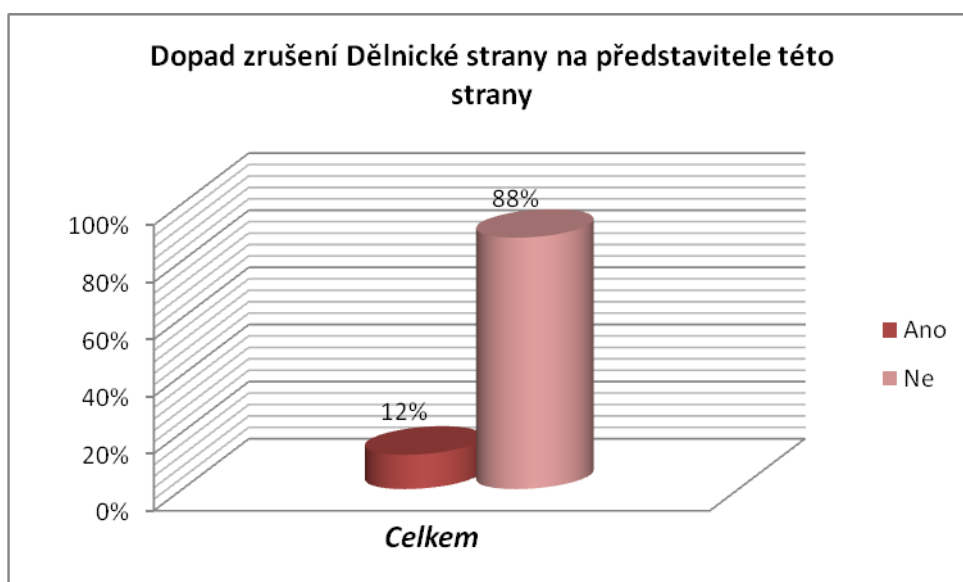
Graf 38 (k otázce 22)

Zdroj: Vlastní výzkum

Pouhá 3 % dotazovaných z 1. skupiny si myslí, že zrušení Dělnické strany sníží aktivitu zástupců této strany. Z 2. skupiny má stejný názor 18 % dotazovaných a z 3. skupiny 14 % dotazovaných.

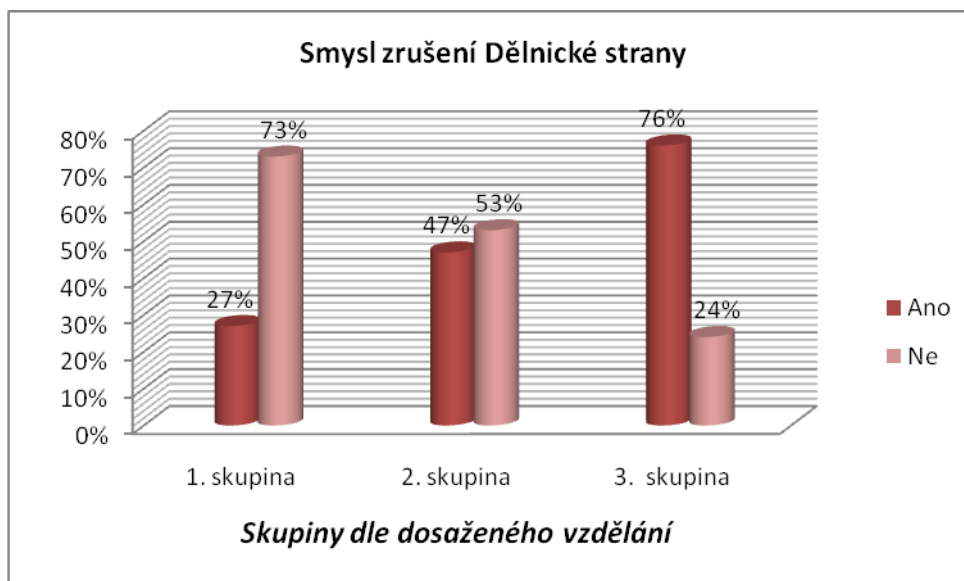
Graf 39 (k otázce 22)

Zdroj: Vlastní výzkum

Z celkového počtu 224 respondentů si pouhých 12 % myslí, že zrušení Dělnické strany sníží aktivitu zástupců této strany.

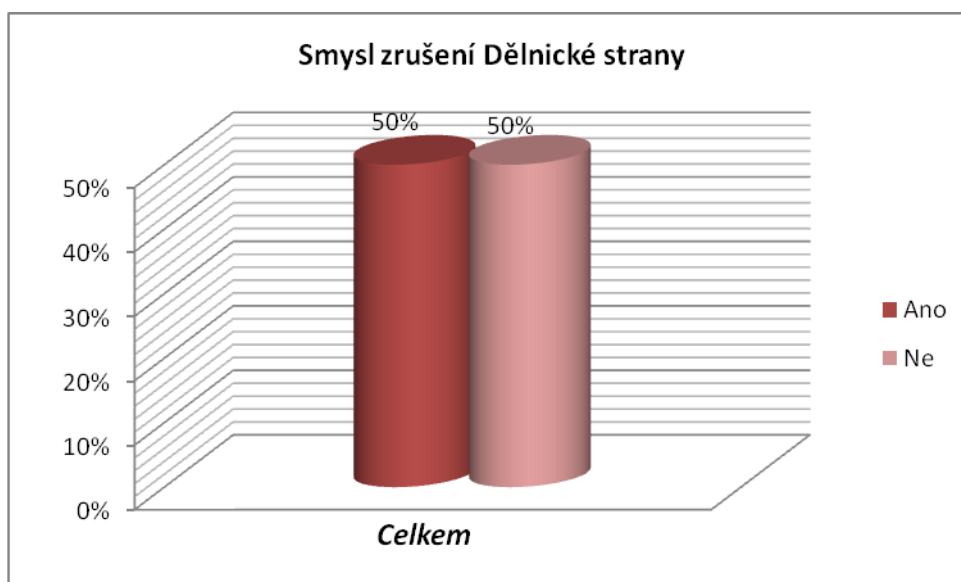
Graf 40 (k otázce 23)

Zdroj: Vlastní výzkum

Otázka 23 opět ukazuje rozdíl mezi názory 1. a 3. skupiny. Zatím co u 1. skupiny se pouhých 27 % respondentů domnívá, že zrušení Dělnické strany má smysl, u 3. skupiny si to myslí 76 % respondentů. U 2. skupiny má stejný názor 47 % respondentů.

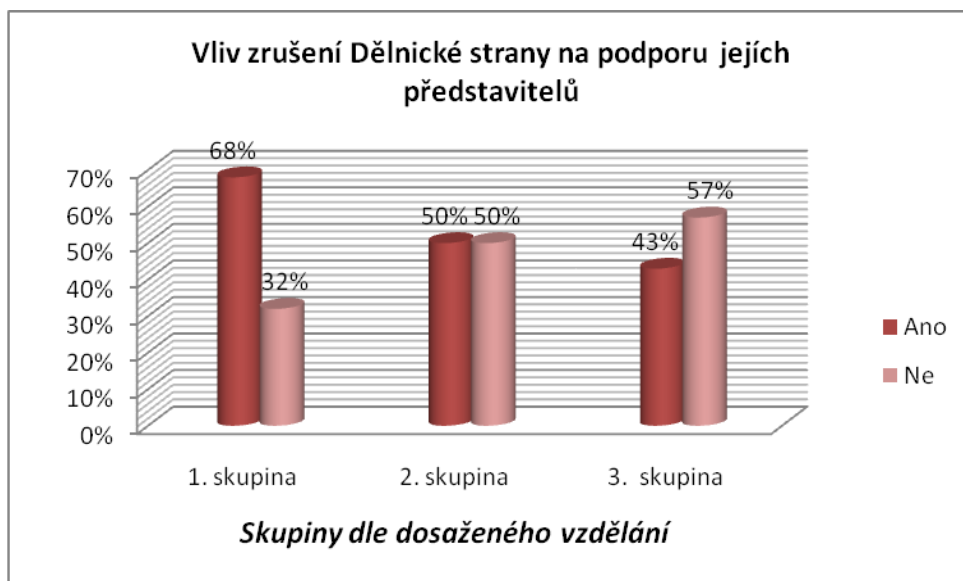
Graf 41 (k otázce 23)

Zdroj: Vlastní výzkum

Polovina všech dotázaných respondentů si myslí, že zrušení Dělnické strany má smysl.

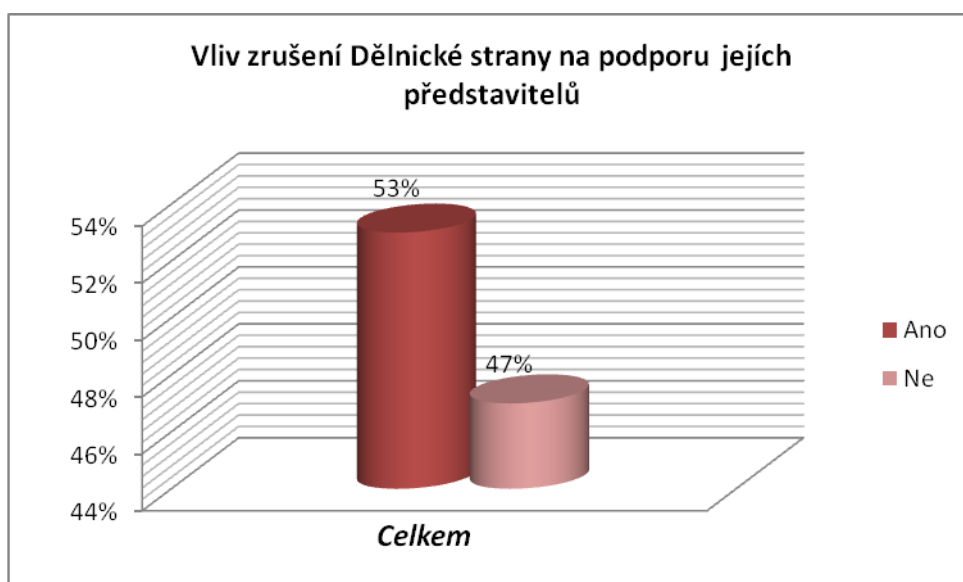
Graf 42 (k otázce 24)

Zdroj: Vlastní výzkum

68 % dotazovaných z 1. skupiny si myslí, že zrušení Dělnické strany bude mít naopak vliv na nárůst podpory jejích představitelů. U 2. skupiny dotazovaných zastává stejný názor 50 % respondentů a u 3. skupiny 43 % respondentů.

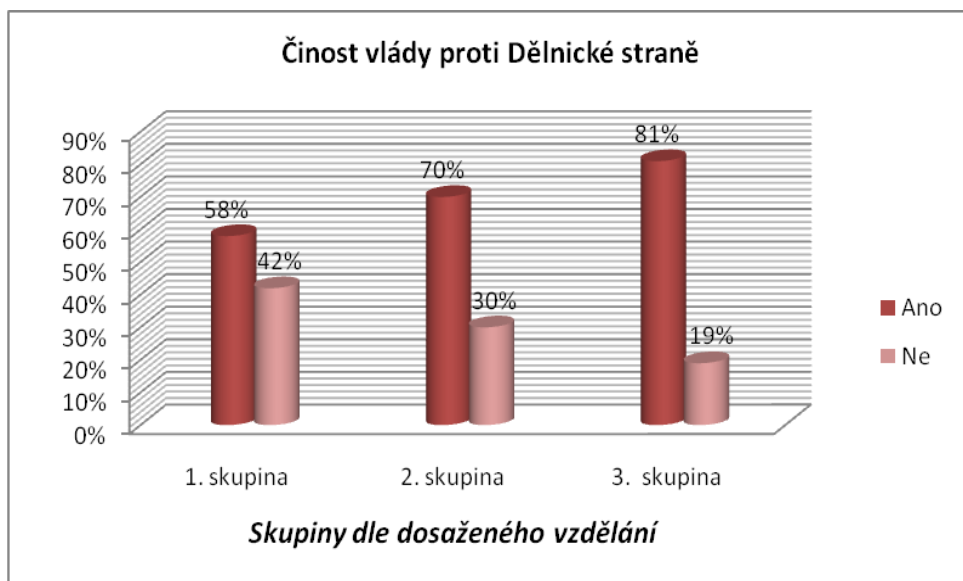
Graf 43 (k otázce 24)

Zdroj: Vlastní výzkum

53 % dotazovaných z celkového počtu respondentů si myslí, že zrušení Dělnické strany bude mít naopak vliv na nárůst podpory jejích představitelů.

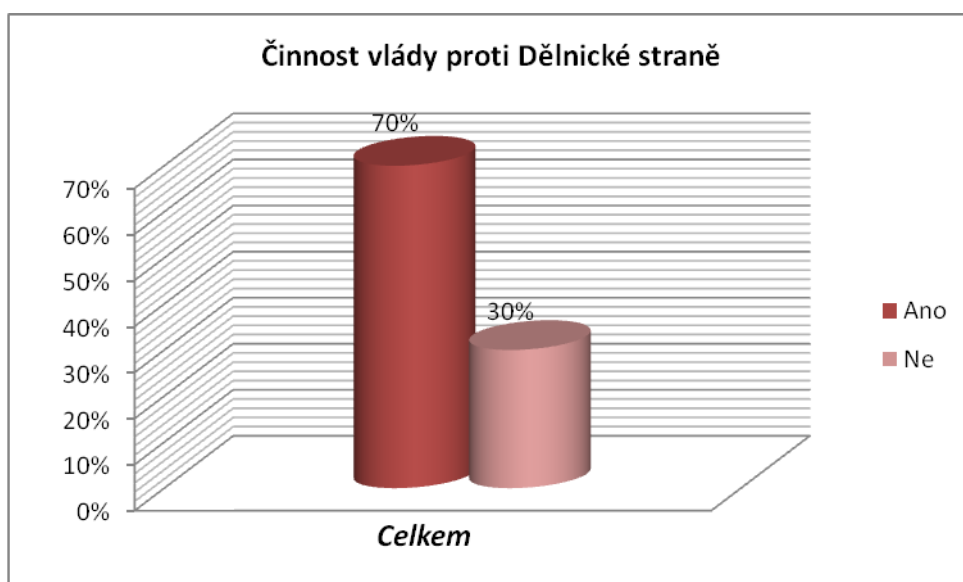
Graf 44 (k otázce 25)

Zdroj: Vlastní výzkum

58 % dotazovaných z 1. skupiny považuje za opodstatněnou činnost vlády, kterou podnikla proti Dělnické straně. U 2. skupiny je stejného názoru 70 % dotazovaných a u 3. skupiny 81 % dotazovaných.

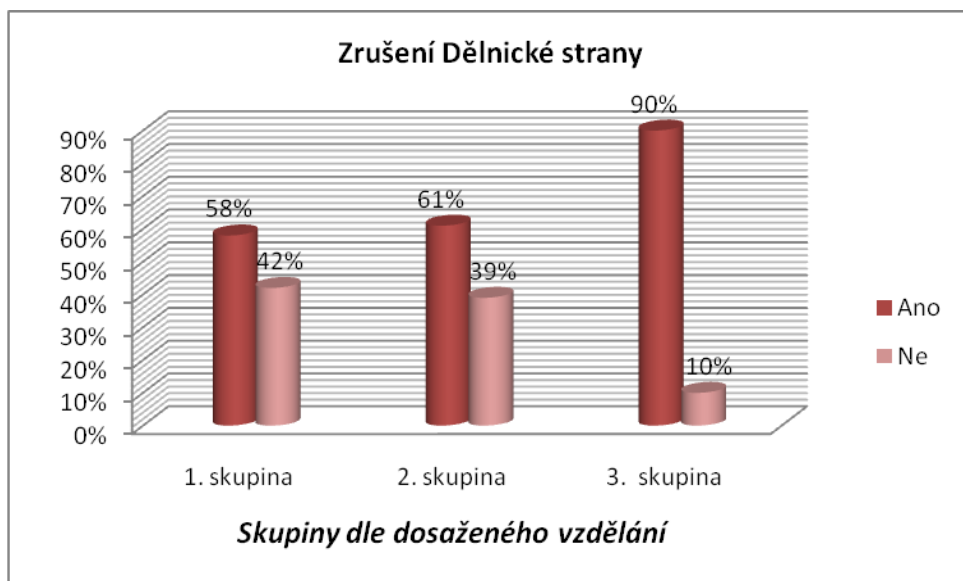
Graf 45 (k otázce 25)

Zdroj: Vlastní výzkum

Celkově považuje 70 % dotazovaných za opodstatněnou činnost, kterou vláda podnikla proti Dělnické straně.

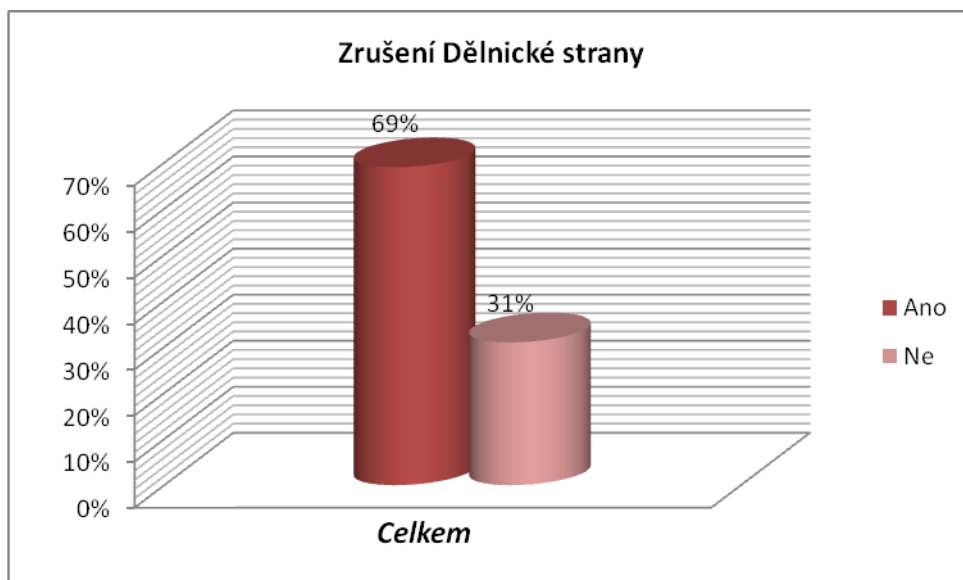
Graf 46 (k otázce 26)

Zdroj: Vlastní výzkum

Velký rozdíl mezi názory 1. a 3. skupiny se opět projevil u otázky 26. U 1. skupiny souhlasí se zrušením Dělnické strany 58 % respondentů, zatím co u 3. skupiny 90 % dotazovaných respondentů. U 2. skupiny souhlasí se zrušením Dělnické strany 61 % respondentů.

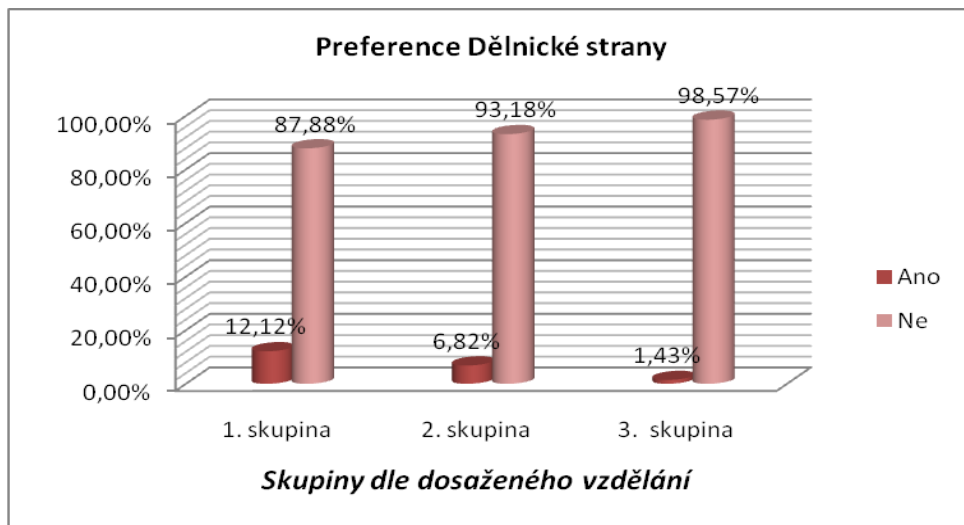
Graf 47 (k otázce 26)

Zdroj: Vlastní výzkum

Celkem souhlasí se zrušením Dělnické strany 69 % dotazovaných respondentů.

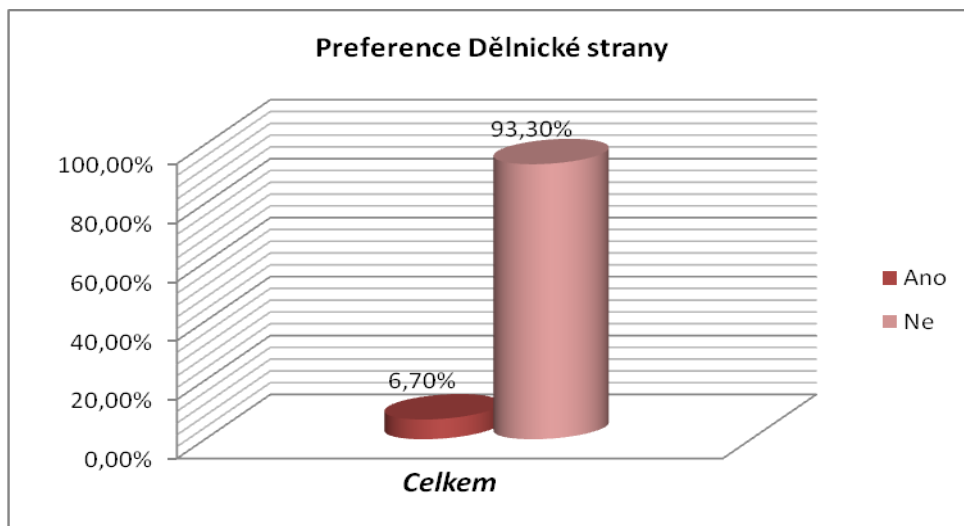
Graf 48 (k otázce 27)

Zdroj: Vlastní výzkum

Z celkového počtu 66 respondentů, kteří spadají do 1. skupiny výzkumného vzorku, by Dělnickou stranu volilo 12,12 % dotazovaných. U 2. skupiny je to z celkového počtu 88 respondentů 6,82 % dotazovaných a u 3. skupiny je to z celkového počtu 70 respondentů 1,43 % dotazovaných.

Graf 49 (k otázce 27)

Zdroj: Vlastní výzkum

Z celkového počtu 224 respondentů by Dělnickou stranu volilo 6,70 % dotazovaných.

5. Diskuse

V diskusi se autor zaměřuje na srovnání výsledků, získaných v praktické části pomocí provedeného výzkumu, s názory odborníků na problematiku extremismu. Jako hlavní cíl si autor v této práci stanovil zdokumentovat to, jaký má vliv dosaženého vzdělání široké veřejnosti na postoje k extremismu.

K dosažení tohoto cíle byli respondenti rozděleni do tří skupin dle stupně dosaženého vzdělání. První skupina (66 respondentů) zahrnovala osoby se základním vzděláním, osoby vyučené a vyučené s maturitou. Do druhé skupiny (88 respondentů) spadaly osoby se středoškolským a vyšším odborným vzděláním. Do třetí skupiny (70 respondentů) pak byly zahrnuty osoby s vysokoškolským vzděláním. Dalšími cíli bylo zmapování postojů široké veřejnosti k otázce nepřizpůsobivých občanů a také to, zda široká veřejnost vnímá činnost vlády v otázce nepřizpůsobivých občanů za dostačující.

Vzrůstající oblíbenost extrémisticky orientovaných politických stran v České republice dokazují volební výsledky z posledních let. S rostoucí „bojovou silou“ pravicových extremistů stoupá i počet jejich příznivců. Důkazem mohou být krajské volby v roce 2008, ve kterých Dělnická strana získala téměř 29 tisíc hlasů, což je osmkrát více než při volbách v roce 2004. Ve volbách do Evropského parlamentu získala tato strana dokonce 1,07 % hlasů a důsledkem toho i příspěvek ze státní pokladny ve výši 761 040 Kč.

Dělnické straně se podařilo během několika měsíců strhnout na sebe nebyvalou pozornost a získat mnoho sympatizantů. Představitelé Dělnické strany dokázali oslovit lidi díky problematice, v jejíž řešení stát a města dlouhodobě selhávají. Dobře analyzovali problém a našli úspěšnou strategii. Z klasických neonacistických aktivit odložili stranou ty, které již nemají u zdejší společnosti ohlas – antisemitismus, útoky na Vietnamce, černochoy, zahraniční dělníky či homosexuály. Pochopili, že vděčným a populistickým tématem jsou Romové. Hovořit o „nepřizpůsobivých“ občanech a parazitování Romů na české společnosti je prostě osvědčený model, jak získat pozornost lidí a médií. Politolog Miroslav Mareš ke strategii Dělnické strany řekl: *„Snaží se suplovat policejní, případně vojenské složky. S vlastními pořádkovými oddíly se ukazují všude tam, kde si většinová společnost stěžuje na soužití s Romy, a snaží se*

*tak získat podporu veřejnosti*⁹⁶. Úspěšnost této strategie ilustruje zisk Dělnické strany při eurovolbách v problémových lokalitách typu litvínovského Janova. Ve dvou volebních okrscích tam její lídři předstihli ODS i ČSSD.

V souvislosti s touto strategií Dělnické strany položil autor této práce několik otázek týkajících se angažovanosti politických stran zastoupených v Parlamentu ČR v otázce nepřizpůsobivých občanů. Z výzkumu vyplynulo, že pouhých 17 % respondentů si myslí, že se politické strany působící v Parlamentu ČR dostatečně angažují v otázce týkající se nepřizpůsobivých občanů (graf 7). Ze zbylých 83 % respondentů, kteří mají opačný názor, se celých 70 % domnívá, že právě nedostatečná angažovanost politických stran zastoupených v Parlamentu ČR v otázce týkající se nepřizpůsobivých občanů má vliv na vzrůstající činnosti extremistů (graf 9).

První značný rozkol v názorech mezi skupinami, do nichž byli respondenti rozděleni, se objevil v dotazníkovém šetření u otázky 7. (graf 10). Pro 52 % respondentů z 1. skupiny je zásadní při volbě politické strany do Parlamentu ČR to, aby se tato politická strana zabývala otázkou nepřizpůsobivých občanů. U 2. skupiny zastává stejný názor 41 % respondentů a u 3. skupiny 29 % respondentů.

Friedemann Bright z drážďanské organizace Kulturbüro Sachsen porovnává strategii Dělnické strany a saské NPD, která ve volbách do zemského sněmu v roce 2004 získala 9,2 % hlasů. Úspěšnou strategii těchto dvou politických stran vidí v tom, že se strany místo „žvanění o krvi a cti“ přiklonily k určitým populárním tématům. V Sasku se jednalo o nezaměstnanost a rizika globalizace. V Česku jde hlavně o spolužití s romskou menšinou. Bright také tvrdí, že hlavním problémem pravicového extremismu není existence malých skupin holohlavých, xenofobních a násilných mladých mužů, ale to, že se většinová společnost těmto mladým mužům nepostaví, jelikož jejich názory, hlavně ty protiromské, potichu sdílí⁹⁷. Tomu nasvědčují i data z autorova výzkumu, z kterých vyplývá, že podle mínění 76 % respondentů jsou Romové v ČR zvýhodňováni na úkor majoritní populace.

⁹⁶ SAMEK, M. Kčivka, V. Laškování s hákovým křížem. *Týden*, 2009, č. 24, s. 24–25.

⁹⁷ HUDALLA, A. Podporuj svého zrádce. *Respekt*, 2010, roč. 21, č. 7, s. 24–25.

Dalším ukazatel protiromských nálad je to, koho by respondenti při možnosti výběru volili za nejméně přijatelného souseda. Respondenti z 1. a 2. skupiny zvolili z pěti možností za nejméně přijatelného souseda právě Roma. U 3. skupiny byl z pěti možností nejméně přijatelným sousedem skinhead, avšak hned před ním byl opět Rom (tabulka 3).

Také otázku, zda respondenti souhlasí s tvrzením, že jsou Romové v ČR diskriminováni, položil autor v souvislosti s výše naznačenými postoji majoritní populace vůči Romům. Pouhá 3 % respondentů souhlasí s tím, že jsou Romové v České republice diskriminováni. Dalších 11 % se přiklání k možnosti spíše ano a 30 % k možnosti spíše ne. Nadpoloviční většina všech respondentů nesouhlasí s tím, že by byli Romové v ČR diskriminováni (graf 29). Co se týče názorového uspořádání mezi zkoumanými skupinami, tak nejvíce respondentů, kteří nesouhlasí s tvrzením, že jsou Romové v ČR diskriminováni, je zastoupeno v 1. skupině a to 73 %, následuje skupina 2. se 63 %. Nejméně zastánců stejného názoru je ve 3. skupině, kde 31 % respondentů nesouhlasí s tvrzením, že jsou Romové v ČR diskriminováni (graf 28).

Oproti tomu otiskl časopis Týden graf, ve kterém jsou znázorněny výsledky průzkumu, který provedla Agentura EU pro základní práva (FRA). Průzkum se týkal diskriminace při hledání práce nebo bydlení, v zaměstnání, ve zdravotnictví, v sociální péči, v restauracích a obchodech. Otisknutý graf se týkal otázky: „Zažili jste jako Romové za posledních 12 měsíců diskriminaci?“ Nejvíce kladných odpovědí pocházelo od českých Romů a to 64 %, naopak nejméně od Romů rumunských a to 25 %⁹⁸.

Dalšími zkoumanými kritérii byla činnost vlády proti extremismu a názory týkající se extremismu samotného. Politolog Miloslav Mareš Mladé frontě dnes k problematice extremismu řekl: „*Tento problém se neřešil už od začátku 90. let a všechny vlády na tom nesou svůj díl odpovědnosti. Zanedbaly například bezpečnostní dohled a vzdělávání v této oblasti*“⁹⁹. V posledních dvou letech však vláda podnikla proti extremismu několik zásadních kroků a to především proti hlavnímu představiteli pravicového extremismu u nás – Dělnické straně.

⁹⁸ MOTÝL, I. Teror pod Pradědem. *Týden*, 2009, č. 17, s. 24-26.

⁹⁹ BAĐURA, J. Extremisté sílí, vláda prohrává. *Mladá fronta dnes*, 2009, roč. 20, č. 93, s. 3.

Jedna z otázek, kterou autor ve svém výzkumu položil, se týkala činnosti vlády proti extremismu. Respondenti byli tázáni, zda považují činnost vlády proti extremismu za nutnou. I v této otázce se ukázalo, že lidé s nižším dosaženým vzděláním jsou vůči extremismu tolerantnější. U respondentů z 1. skupiny považuje činnost vlády proti extremismu za nutnou 68 % dotazovaných. U 2. skupiny jsou respondenti již méně tolerantní, jelikož 78 % z nich považuje činnost vlády proti extremismu za nutnou. 3. skupina je vůči extremismu nejméně tolerantní a celých 90 % dotázaných z této skupiny považuje činnost vlády proti extremismu za nutnou (graf 14). Z celkového počtu respondentů považuje 79 % dotazovaných činnost vlády proti extremismu za nutnou (graf 15).

V souvislosti s předcházející otázkou se měli ti respondenti, kteří považují činnost vlády proti extremismu za nutnou, vyjádřit, zda je tato činnost dostačující. 83 % všech respondentů, kteří pokládají činnost vlády proti extremismu za nutnou, považuje tuto činnost za nedostačující (graf 17). V 1. skupině respondentů takto odpovědělo 84 % dotazovaných, ve 2. skupině 72 % dotazovaných a ve třetí skupině 94 % dotazovaných (graf 16). Respondenti se tak vyjádřili v duchu výše zmíněných slov Miroslava Mareše.

Dalším zkoumaným kritériem, které autor do svého výzkumu zařadil, byl názor respondentů na nárůst oblíbenosti extremisticky orientovaných politických stran do budoucna. Odborník na extremismus Michal Mazel se k budoucnosti extremisticky orientovaných politických stran na serveru www.novinky.cz vyjádřil takto: „*V současné době nemá DS potenciál na jakýsi převrat vývoje v České republice, její akutní nebezpečnost je nyní ve vyvolávání lokálního napětí, ale z historie víme, že subjekt, který byl třeba pět let nazpět marginální, dokázal zcela změnit vývoj ve společnosti*”¹⁰⁰.

Obavy tohoto odborníka na extremismus potvrzují i výsledky autorova výzkumu, kdy celých 78 % všech dotazovaných respondentů si myslí, že bude oblíbenost extremisticky orientovaných politických stran do budoucna narůstat (graf 19). Přičemž nejvíce zastánců tohoto názoru je ve 3. skupině respondentů a nejméně v 1. skupině respondentů.

¹⁰⁰ *Národní socialismus Dělnické strany odkazuje na Hitlera, sdělil soudu expert* [online]. [cit.2010-4-24]. Dostupné z <<http://www.novinky.cz/domaci/189238-narodni-socialismus-delnicke-strany-odkazuje-na-hitlera-sdelil-soudu-expert.html>>.

O tom, že by se mohl extremismus do budoucna stupňovat, nasvědčují i názory odborníků na extremismus, kteří zaznamenali v poslední době v činnosti extremistů výrazný pokrok. Považují je za mnohem organizovanější a lépe cvičené. Jejich útoky sice nejsou nijak výrazně častější, shledávají je však promyšlenějšími a brutálněji¹⁰¹. S odborníky souhlasí i respondenti, kteří v 91 % souhlasí s tím, že činnost extremistů má tendenci být stále více organizovanou a promyšlenou (graf 21).

V souvislosti s činností extremistů se odborníci vyjadřují i k Dělnické straně jako hlavnímu představitelovi extrémistů u nás. Dělnická strana by podle názorů odborníků mohla ohrozit demokracii. V současné době k tomu má prý potenciál přinejmenším na lokální úrovni¹⁰². Z dotazníku vyplynulo, že 63 % všech dotazovaných respondentů považuje extremistická hnutí za hrozbu demokracie (graf 23).

Ze strany neonacistů za posledních dvacet let došlo k mnoha případům fyzického napadení či dokonce zabití lidí odlišné pleti nebo člověka pro neonacisty nepřijatelného zaměření. Tím jsou na mysli anarchisté, skejťáci či hiphopeři. Podobně je pro neonacisty terčem každý Rom. Všichni výše jmenovaní u nás musí kvůli existenci neonacistické subkultury žít s pocitem strachu.

Také zneužívání svobody slova k hlásání rasové nenávisti a zneužívání svobody shromažďování k pokusům o pogromy v Janově či Přerově vyvolává ve společnosti otázku, zda by tyto svobody neměly být omezeny. Není však již pouhá myšlenka na omezení těchto svobod demokracii ohrožující?

I proto se autor ve svém kvantitativním výzkumu respondentů tázal, zda si myslí, že by mělo dojít k omezení svobody slova a svobody shromažďování. Respondenti si v 88 % myslí, že by se tyto svobody omezovat neměly (graf 25). Výraznou odchylku u této otázky autor zaznamenal u 3. skupiny respondentů, kde si 21 % dotazovaných myslí, že by mělo dojít k omezení svobody slova a svobody shromažďování. U 1. a 2. skupiny tento názor zastává shodně 8 % dotazovaných (graf 24).

Z výzkumu dále vyplynulo, že u 57 % dotazovaných respondentů vzbuzují pochody extrémistů strach (graf 27). Nejvíce respondentů, u kterých vzbuzují pochody

¹⁰¹ BAĐURA, J. Extremisté sílí, vláda prohrává. *Mladá fronta dnes*, 2009, roč. 20, č. 93, s. 3.

¹⁰² GHANEM, J. Jste neonacisté, končíte, řekl soud. *Mladá fronta dnes*, 2010, roč. 21, č. 41, s. 1.

extrémistů strach, je zastoupeno ve 3. skupině respondentů (77 %), naopak nejméně u 1. skupiny respondentů (38 %) (graf 26).

V další části výzkumu se autor zabýval názory dotazovaných respondentů spojenými s Dělnickou stranou, jakožto hlavním představitelem politického extremismu současnosti u nás. První z otázek směřovala na hesla a symboliku Dělnické strany. Z výzkumu vyplynulo, že 73 % všech dotazovaných respondentů si myslí, že hesla a symbolika Dělnické strany odkazují na hitlerovské Německo (graf 31). Přičemž i zde se projevil velký rozdíl v názorech mezi dotazovanými skupinami. V 1. skupině respondentů si myslí 55 % dotazovaných, že hesla a symbolika Dělnické strany odkazují na hitlerovské Německo, zatím co ve 3. skupině respondentů zastává stejný názor 93 % dotazovaných (graf 30). U 2. skupiny zastává tento názor 72 % dotazovaných (graf 30).

Stejného názoru je i Nejvyšší správní soud (NSS), který v únoru letošního roku rozhodl o rozpuštění Dělnické strany. Jednalo se již o druhý pokus rozpustit tuto politickou stranu. První pokus o rozpuštění Dělnické strany v loňském roce u soudu neprošel. Podle NSS symbolika DS odkazuje na hitlerovské Německo. Soud k tomu poznamenal, že neškodnost koleček končí ve chvíli, kdy se ukážou být soukolím ve stroji totalitních ideologií. Také hesla DS podle soudu odkazují na inspiraci Třetí říší. Například motto: „Nejvyšší ctí je naše věrnost“ je překladem hesla SS¹⁰³.

Co se týče samotného propojení Dělnické strany s neonacisty, tak 87 % dotazovaných z 3. skupiny respondentů je toho názoru, že opravdu existuje propojení mezi neonacisty a DS. U 2. skupiny respondentů je stejného názoru 75 % dotazovaných a u 1. skupiny 68 % dotazovaných respondentů (graf 32). I zde je vidět velký rozdíl v názorech u jednotlivých skupin dotazovaných respondentů.

Nejvyšší správní soud v odůvodnění svého únorového verdiktu o rozpuštění Dělnické strany hovořil o propojení této politické strany s neonacisty. Spolupráci DS s neonacisty podle soudu prokazuje to, že na kandidátkách DS bylo 28 lidí spjatých s neonacistickým Národním odporem. Dále pak soud hovoří o programu DS, ve kterém

¹⁰³ KOZELKA, P. HOMOLA, M. Dělnická strana zrušena. *Právo*, 2010, roč. 20, č. 41, s. 3.

je xenofobie, šovinismus, homofobie a rasistický podtext šířící obavy z cizinců a vytvářející pocity ohrožení¹⁰⁴.

Již výše bylo naznačeno, že se Dělnická strana při oslovování svých potenciálních voličů zaměřuje především na řešení otázky nepřizpůsobivých občanů. Autor se ve svém výzkumu zaměřil i na toto kritérium a zkoumal, zda respondenti opravdu věří, že tato politická strana dokáže efektivně řešit otázku nepřizpůsobivých občanů. Výzkum opět potvrdil názorovou odlišnost u zkoumaných skupin. Zatím co u 1. skupiny respondentů věří celých 33 % dotazovaných, že Dělnická strana dokáže efektivně řešit otázku nepřizpůsobivých občanů, u 3. skupiny tomuto věří 3 % dotazovaných (graf 34). Ve 2. skupině respondentů věří 19 % dotazovaných, že Dělnická strana dokáže efektivně řešit otázku nepřizpůsobivých občanů (graf 34).

Po zkušenostech z pochodu neonacistů v Ústí nad Labem, redaktor Jiří X. Doležal ve svém článku *Vláda strachu* v časopise Reflex napsal, že strach nešel ani tak z hloučku mládenců z Dělnické strany, ale spíše z místních lidí, kteří pochod Dělnické strany pozorovali. Místní lidé prohlašovali, že nejsou žádní náckové, ale Dělnická strana je jediná, jež mluví o jejich problémech, které vznikají ze soužití s nepřizpůsobivými Romy. Vysvětlovali, že jejich problém prostě někdo nazval a pojmenoval a tak jdou za ním, ať je to, kdo je to¹⁰⁵. I z tohoto můžeme usuzovat, že taktika Dělnické strany zabírá, což potvrzuje i výše zmíněné nezanedbatelné procento respondentů z 1. a 2. skupiny dotazovaných, kteří věří, že Dělnická strana dokáže efektivně řešit otázku nepřizpůsobivých občanů.

V souvislosti s úspěšným únorovým rozpuštěním Dělnické strany položil autor ve svém výzkumu několik otázek týkajících se této události. Nutno podotknout, že v době autorova výzkumu byl rozsudek o rozpuštění Dělnické strany nepravomocný.

Z výzkumu vyplynulo, že pouhých 15 % všech dotazovaných respondentů se domnívá, že rozpuštěním Dělnické strany dojde k oslabení neonacistů v ČR (graf 37). Přemysl Rosůlek, odborník na extremismus, dokonce varuje, že rozhodnutí Nejvyššího

¹⁰⁴ *Těžkooděnci rozehnali členy DS. K volbám jdeme, vzkázal Vandas* [online]. [cit.2010-04-24].

Dostupné z <<http://tn.nova.cz/zpravy/domaci/soud-rozpustil-delnickou-stranu-reakce-anketa.html>>.

¹⁰⁵ DOLEŽAL, X. J. *Vláda strachu. Reflex, 2009, č. 17, s. 6-8.*

správního soudu o zrušení Dělnické strany nesníží počet pravicových extremistů v Česku, ale naopak toho může předseda Dělnické strany Tomáš Vandas využít. Tento rozsudek mu dává možnost hrát na mučednickou kartu a počet příznivců dokonce ještě rozšířit¹⁰⁶.

V souvislosti s tímto výzkum také ukázal, že pouhých 12 % všech dotazovaných respondentů si myslí, že zrušení Dělnické strany sníží aktivitu zástupců této strany (graf 39) a nadpoloviční většina všech respondentů se domnívá, že tento rozsudek bude mít naopak kladný vliv na nárůst podpory představitelů Dělnické strany (graf 43).

Miroslav Mareš deníku Právo řekl, že rozpuštění Dělnické strany je symbolické gesto, které může srazit právní sebevědomí pravicové scény, které nabyla při předchozím rozsudku. Nemyslí si však, že by mělo mít toto rozhodnutí významný efekt na počet příznivců¹⁰⁷.

Autor této práce se ve výzkumu zaměřil i na to, co si myslí respondenti o rozpuštění Dělnické strany. Z hlediska všech dotazovaných respondentů ve výzkumu vyšlo, že podle 50 % z nich má rozpuštění Dělnické strany smysl a druhých 50 % si myslí, že rozpuštění Dělnické strany smysl nemá (graf 41). Z hlediska zkoumaných skupin jsou výsledky daleko rozdílnější. Zatím co u 1. skupiny respondentů si myslí pouhých 27 % dotazovaných, že rozpuštění Dělnické strany má smysl, u 3. skupiny respondentů je procentuální vyjádření kladných odpovědí mnohem vyšší (graf 40). U 3. skupiny respondentů si celých 76 % dotazovaných myslí, že rozpuštění Dělnické strany smysl má (graf 40). Jako u mnoha předchozích zkoumaných kritérií se 2. skupina názorově ocitá mezi 1. a 3. skupinou. U 2. skupiny respondentů si 47 % dotazovaných myslí, že má zrušení Dělnické strany smysl (graf 40).

Právník ministerstva vnitra a autor návrhu na rozpuštění DS Karel Bačkovský se pro deník Právo ke smyslu rozpuštění Dělnické strany vyjádřil takto: „*Určitě to smysl má, už jenom z pohledu určitého nacházení práva v této oblasti. Do teď např. byly*

¹⁰⁶ Těžkooděnci rozehnali členy DS. K volbám jdeme, vzkázal Vandas [online]. [cit.2010-04-24].

Dostupné z <<http://tn.nova.cz/zpravy/domaci/soud-rozpustil-delnickou-stranu-reakce-anketa.html>>.

¹⁰⁷ KOZELKA, P. Politolog Miroslav Mareš po rozpuštění Dělnické strany Právu: Rozhodnutí soudu nebude mít významný efekt. *Právo*, 2010, roč. 20, č. 41, s. 4.

pouze minimální zkušenosti s tím, co se ještě smí a co už je za hranou. V tomto směru je to velmi důležité a přelomové rozhodnutí¹⁰⁸.

Z autorova výzkumu dále vyplynulo, že 69 % všech dotazovaných respondentů souhlasí s rozpuštěním Dělnické strany (graf 47). I zde se projevila značná názorová nesourodost zkoumaných skupin. V 1. skupině respondentů souhlasí s rozpuštěním Dělnické strany 58 % dotazovaných, ve 2. skupině respondentů 61 % dotazovaných a ve 3. skupině respondentů celých 90 % dotazovaných (graf 46).

Ministr vnitra Martin Pecina k rozpuštění Dělnické strany dodal: *„Justice rozpuštěním Dělnické strany potvrdila, že nelze tolerovat strany nebezpečné pro demokratickou společnost¹⁰⁹.*

Dotazovaní respondenti se také vyjadřovali k činnosti, kterou vláda podnikla proti Dělnické straně. 58 % dotazovaných respondentů z 1. skupiny považuje činnost vlády, kterou proti Dělnické straně podnikla, za opodstatněnou. I zde je možné vidět, že se s vyšším dosaženým vzděláním tolerance vůči extremismu snižuje. U 2. skupiny souhlasí s činností, kterou vláda podnikla proti Dělnické straně, 70 % dotazovaných respondentů a u 3. skupiny dokonce celých 81 % dotazovaných respondentů.

Závěrečné kritérium výzkumu shrnuje a potvrzuje výše naznačené. Respondenti s nižším dosaženým vzděláním jsou vůči extremismu tolerantnější a také se mezi nimi najde více příznivců extremisticky orientovaných politických stran, což dokazují následující čísla. Z výzkumu vyplývá, že by Dělnickou stranu volilo 12,12 % dotazovaných respondentů z 1. zkoumané skupiny. I u 2. zkoumané skupiny respondentů přesáhlo procento dotazovaných, kteří by volili Dělnickou stranu, 5% hranici nutnou pro zvolení zástupců strany do Poslanecké sněmovny. Z této skupiny respondentů by volilo Dělnickou stranu 6,82 % dotazovaných. U 3. skupiny respondentů by volilo Dělnickou stranu 1,43 % dotazovaných.

¹⁰⁸ TRONÍČEK, J. Právník ministerstva vnitra a autor návrhu na zrušení DS Karel Bačkovský: *Občas jsme byli těmi rasistickými bláboly znechuceni. Právo, 2010, roč. 20, č. 41, s. 4.*

¹⁰⁹ *Těžkooděnci rozehnali členy DS. K volbám jdeme, vzkázal Vandas* [online]. [cit.2010-04-24]. Dostupné z <<http://tn.nova.cz/zpravy/domaci/soud-rozpustil-delnickou-stranu-reakce-anketa.html>>.

V rámci výzkumného šetření dospěl autor k následujícím výsledkům. Hypotéza 1: „*Extremisticky orientované politické strany mají více potencionálních voličů u lidí s nižším dosaženým vzděláním.*“ byla potvrzena. K ověření či vyvrácení této hypotézy sloužily v dotazníku otázky s čísly 5, 7, 9, 20, 25, 26 a 27.

Jinak tomu však bylo u hypotézy 2: „*Široká veřejnost nepovažuje neonacistická uskupení za hrozbu pro demokracii.*“ S tímto tvrzením souhlasilo pouze 37 % dotazovaných respondentů, což k potvrzení hypotézy nestačilo. K této hypotéze se vztahovaly otázky číslo 12 až 15.

Hypotéza 3: „*Široká veřejnost se domnívá, že obliba extremisticky orientovaných politických stran bude v budoucnu narůstat.*“ se potvrdila, jelikož tento názor zastává 78 % dotazovaných respondentů.

Poslední stanovená hypotéza s číslem 4 ve znění: „*Široká veřejnost si myslí, že zrušení Dělnické strany nebude mít vliv na oslabení neonacistické scény v České republice,*“ se potvrdila, jelikož s tímto tvrzením souhlasí 85 % dotazovaných respondentů. Data potřebná k potvrzení této hypotézy byla shromážděna v otázkách 21 až 24.

6. Závěr

Cílem této diplomové práce bylo zdokumentovat, jaký má vliv stupeň dosaženého vzdělání široké veřejnosti na postoje k extremismu, zmapování postojů široké veřejnosti k otázce nepřizpůsobivých občanů a také to, zda široká veřejnost vnímá činnost vlády v otázce nepřizpůsobivých občanů za dostačující.

Pomocí kvantitativního výzkumu provedeného na souboru obyvatel jihočeských měst České Budějovice a Písek bylo zjištěno, že strategie neonacistů namířená proti nepřizpůsobivým občanům má v řadách majoritní populace mnoho příznivců. Podle dotazovaných respondentů jsou zvýhodňováni na úkor většinové populace zejména Romové.

Z výzkumu bylo dále zjištěno, že respondenti považují angažovanost politických stran zastoupených v Parlamentu České republiky v otázce nepřizpůsobivých občanů za nedostatečnou. Tato nedostatečná angažovanost politických stran zastoupených v Parlamentu České republiky má podle názoru dotazovaných respondentů za následek nárůst činnosti extremistů.

Provedený výzkum jednoznačně prokázal vliv stupně dosaženého vzdělání na postoje dotazovaných respondentů k extremismu. Data získaná z provedeného výzkumu dokazují, že respondenti s nižším dosaženým stupněm vzdělání jsou vůči extremismu více tolerantní než respondenti s vyšším stupněm dosaženého vzdělání. Naopak respondenti s vyšším dosaženým stupněm vzdělání jsou více tolerantní k Romům než respondenti s nižším stupněm dosaženého vzdělání. V souvislosti s těmito postoji se také prostřednictvím výzkumu prokázalo, že extremisticky orientované politické strany se těší větší oblibě u respondentů s nižším dosaženým stupněm vzdělání.

Je zřejmé, že je v majoritní společnosti poměrně velký skrytý rasismus. Dělnická strana (nyní Dělnická strana sociální spravedlnosti) tohoto nebezpečného společenského jevu využila ve svůj prospěch a podařilo se jí během několika měsíců strhnout na sebe nebyvalou pozornost a získat mnoho sympatizantů.

Je vskutku dobře, že se tuto politickou stranu, která je úzce napojená na neonacistický Národní odpor, podařilo rozsudkem Nejvyššího správního soudu rozpustit. Toto rozhodnutí je sice krajním prostředkem, jak stát může zasáhnout do

svobodné soutěže politických stran, ale je třeba se bránit těm, kteří porušují základní principy demokratické společnosti. Nutno však podotknout, že toto rozhodnutí řeší pouze příznak a ne příčinu. Pozornost, kterou na sebe Dělnická strana upoutala, je neoddiskutovatelným důkazem, že problémy, na které tato politická strana poukazovala, jsou nejen reálné, ale i vážné a rozpuštěním DS samy nezmizí. Je nutné, aby se seriózní politické strany této problematice více věnovaly a tím braly extremistům témata. Měly by ukázat lidem, kteří se již nechali populismem DS ovlivnit, že existují i lepší řešení než ta, která jim DS nabízí. Nezmění-li se přístup k této problematice, bude zde stále živná půda pro demokracii ohrožující politická uskupení.

V souvislosti s extremismem je třeba se zaměřit také na prevenci, která by měla začít již u školáků. Je třeba mladé generaci ukázat, že uskupení vyznávající totalitní ideologii a hlásící se ke společenskému modelu, který byl zavržen po způsobení nevýslovného utrpení desítkám miliónů lidí a neztratil i přes odstup více než půl století nic ze své zrůdnosti a ohavnosti, nemají v dnešní společnosti místo. Neopomenutelnou součástí prevence extremismu u školáků je pestrá nabídka volnočasových aktivit.

Důležitost prevence v rodinách a školách v boji s extremismem je neoddiskutovatelná. Nesmí se však zapomenout ani na represie. Je třeba se zaměřit na stávající struktury a zamezit jejich násilným projevům. V neposlední řadě je nutné lidem ukázat, že mladíkům v černých košilích slouží onen zájem o řešení otázky nepřizpůsobivých občanů jen jako vstupenka do lepší společnosti a kohoutek ke státním dotacím. Ukázat lidem, že agenda těchto individuí se nezaměřuje pouze na témata, na která majoritní společnost v současné době slyší, ale terčem jejich nenávisti je každý, kdo se nějak liší nebo s nimi nesouhlasí.

Závěrem lze konstatovat, že data získaná pomocí dotazníkového šetření kvantitativního výzkumu potvrdila hypotézy H1, H3 a H4. Hypotéza H2 potvrzena nebyla. Cílů, vymezených na počátku výzkumu, bylo dosaženo.

Tato diplomová práce a její výsledky by mohly sloužit široké veřejnosti zajímavější se o extremismus v České republice jako informační materiál napomáhající k lepší znalosti extremistické scény v České republice a problematice s ní související.

7. Seznam použitých zdrojů

1. ANDERSON, B. *Imagined communities: reflections on the origin and spread of nationalism*. 1. vyd. London: Verso, 2006. 240 s. ISBN: 9781844670864.
2. BAŘURA, J. Extremisté sílí, vláda prohrává. *Mladá fronta dnes*, 2009, roč. 20, č. 93, s. 3.
3. *Co je extremismus* [online]. [cit.2009-11-22]. Dostupné z <http://www.mvcr.cz/clanek/co-je-extremismus.aspx>.
4. DANICS, Š. *Extremismus hrozba demokracie*. 1. vyd. Praha: Vydavatelství Police history, 2002. 127 s. ISBN: 80-86477-07-X.
5. DANICS, Š. *Extremismus*. 1. vyd. Praha: Triton, 2003. 62 s. ISBN: 80-7254-454-3.
6. DANICS, Š. KAMÍN, T. *Extremismus, rasismus a antisemitismus*. 2. rozšířené vyd. Praha: Policejní akademie České republiky, 2008. 154 s. ISBN: 978-80-7251-286-7.
7. DAVID, R. *Politologie: Základy společenských věd*. 4. rozšířené vyd. Olomouc: Nakladatelství Olomouc, 2002. 448 s. ISBN: 80-7182-116-0.
8. DEMJANČUK, N. DROTÁROVÁ, L. *Vzdělání a extremismus*. 1. vyd. Praha: Epoque, 2005. 136 s. ISBN: 80-86328-83-X.
9. DISMAN, M. *Jak se vyrábí sociologická znalost*. 3. vyd. Praha: Karolinum, 2002. ISBN 80-246-0139-7.
10. DOLEŽAL, X. J. Vláda strachu. *Reflex*, 2009, č. 17, s. 6-8.
11. *Extremismus* [online]. [cit.2009-11-22]. Dostupné z <http://www.bis.cz/extremismus.html>.
12. *Fakta o dělnické straně* [online]. [cit.2010-02-20]. Dostupné z <http://tn.nova.cz/zpravy/domaci/delnicka-strana-ma-hlavu-na-spalku-zakaze-ji-dnes-soud.html>.
13. FISCHER, J. L. *Krise demokracie*. 1.vyd. Praha: Karolinum, 2005. 361 s. ISBN: 80-246-0658-5.
14. FREDRICKSON, G. *Racism: A Short History*. 1. vyd. New Jersey: Princeton University Press, 2002. 150 s. ISBN: 9780691008998.

15. GHANEM, J. Jste neonacisté, končíte, řekl soud. *Mladá fronta dnes*, 2010, roč. 21, č. 41, s. 1.
16. HUDALLA, A. Podporuj svého zrádce. *Respekt*, 2010, roč. 21, č. 7, s. 24-25.
17. CHARVÁT, J. Přehled projevů nenávistného chování a skupin, pro něž je toto jednání typické. In *Nezvaní hosté*. Praha: Člověk v tísni, 2009. s. 5. ISBN: 978-80-86961-75-0.
18. CHARVÁT, J. *Současný politický extremismus a radikalismus*. 1. vyd. Praha: Portál, 2007. 184 s. ISBN: 978-80-7367-098-6.
19. CHMELÍK, J. *Extremismus a jeho právní a sociologické aspekty*. 1. vyd. Praha: Linde, 2001. 172 s. ISBN: 80-7201-265-7.
20. KÁRNÍK, Z. Doslov. In *Bolševismus, komunismus a radikální socialismus v Československu: Svazek V*. Praha: Dokořán, 2005. s. 298. ISBN: 80-7363-033-8.
21. KATUNINEC, M. *Fašizmus, národný socializmus a komunizmus: k ideovým zdrojom, praxi a možným rizikám návratu totalitarizmu*. 1. vyd. Bratislava: Veda, 2009. 449 s. ISBN: 978-80-224-1084-7.
22. KLICPEROVÁ-BAKER, M. K. FEIERABEND, I a kol. *Demokratická kultura v České republice: občanská kultura, étos a vlastnictví ze srovnávacího pohledu*. 1. vyd. Praha: Academia, 2007. 285 s. ISBN: 978-80-200-1433-7.
23. Kolektiv autorů. *II. Extremismus*. Praha: MŠMT, 1999. 15 s. Informativní materiál pro učitele.
24. KOMÁRKOVÁ, R. SURYNEK, A. KAŠPÁRKOVÁ, E. *Základy sociologického výzkumu*. 1. vyd. Praha: Management Press, 2001. 160 s. ISBN: 80-7261-038-4.
25. KOONZOVÁ, C. *Svědomy nacizmu*. 1. vyd. Praha: Columbus, 2009. 361 s. ISBN: 978-80-7249-233-6.
26. KOPEČEK, M. Obraz vnitřního nepřítele – revizionismu na stránkách *Otázek míru a socialismu* v letech 1958-1969. In *Bolševismus, komunismus a radikální socialismus v Československu: Svazek I*. Praha: Dokořán, 2003. s. 225. ISBN: 80-86569-60-8.

27. KOTLÁN, P. *Demokracie ve stínu: extremismus, terorismus, fašismus, komunismus*. 1.vyd. Brno: Institut vzdělávání Sokrates, 2003. 173 s. ISBN: 80-86572-07-2.
28. KOZELKA, P. HOMOLA, M. Dělnická strana zrušena. *Právo*, 2010, roč. 20, č. 41, s. 3.
29. KOZELKA, P. Politolog Miroslav Mareš po rozpuštění Dělnické strany Právu: Rozhodnutí soudu nebude mít významný efekt. *Právo*, 2010, roč. 20, č. 41, s. 4.
30. KOZLOVÁ, L. *Výzkum v sociální oblasti* [online]. [cit.2010-3-25]. Dostupné z <http://www.eamos.cz/amos/ksb/externi/ksb_305/index.htm>.
31. LAQUEUR, W. *The changing face of antisemitism: from ancient times to the present day*. 1. vyd. New York: Oxford University press, 2006. 228 s. ISBN: 978-0-19-530429-9.
32. MAREŠ, M. *Pravicový extremismus a radikalismus v ČR*. 1. vyd. Brno: Barrister & Principal, 2003. 655 s. ISBN: 80-86598-45-4.
33. MILLEROVÁ, L. *Mein Kampf očima dneška: rešerše-citace-komentáře*. 1. vyd. Brno: Jana Martínková, 2005. 414 s. ISBN: 80-903446-2-3.
34. MOTÝL, I. Teror pod Pradědem. *Týden*, 2009, č. 17, s. 24-26.
35. *Národní socialismus Dělnické strany odkazuje na Hitlera, sdělil soudu expert* [online]. [cit.2010-4-24]. Dostupné z <<http://www.novinky.cz/domaci/189238-narodni-socialismus-delnicke-strany-odkazuje-na-hitlera-sdelil-soudu-expert.html>>.
36. O'SULLIVAN, N. *Fašismus*. 2. vyd. Brno: CDK Centrum pro studium demokracie a kultury, 2002. 216 s. ISBN: 80-7325-001-2.
37. PAXTON, R. *Anatomie fašismu*. 1. vyd. Praha: Nakladatelství Lidové noviny, 2007. 382 s. ISBN: 978-80-7106-811-2.
38. *Rozsudek jménem republiky* [online]. [cit.2010-04-24]. Dostupné z <<http://image.tn.nova.cz/media/document//599706.pdf>>.
39. SAMEK, M. KŘIVKA, V. Laškování s hákovým křížem. *Týden*, 2009, č. 24, s. 24-25.
40. SERVICE, R. *Soudruzi: Světové dějiny komunismu*. 1. vyd. Praha: Argo, 2009. 482 s. ISBN: 978-80-257-0105-8.

41. *Strategie boje proti extremismu 2009* [online]. [cit.2010-02-20]. Dostupné z <<http://www.mvcr.cz/soubor/strategie-boje-proti-extremismu.aspx> >.
42. ŠTĚTKA, V. *Mediální integrace národa v době globalizace*. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, Mezinárodní politologický ústav, 2007. 197 s. ISBN: 978-80-210-4376-3.
43. TRONÍČEK, J. Právník ministerstva vnitra a autor návrhu na zrušení DS Karel Bačkovský: Občas jsme byli těmi rasistickými bláboly znechuceni. *Právo*, 2010, roč. 20, č. 41, s. 4.
44. *Těžkooděnci rozehnali členy DS. K volbám jdeme, vzkázal Vandas* [online]. [cit.2010-04-24]. Dostupné z <<http://tn.nova.cz/zpravy/domaci/soud-rozpustil-delnickou-stranu-reakce-anketa.html> >.

8. Klíčová slova

Anarchismus

Antisemitismus

Extremismus

Krajní levice

Krajní pravice

Nacionalismus

Neonacismus

Radikalismus

Rasismus

Skinheads

9. Přílohy

Příloha č. 1: Dotazník

Příloha č. 2: Programové požadavky Dělnické strany

Příloha č. 3: Programová listina Dělnické strany sociální spravedlnosti

Příloha č. 4: Nazi symbolika

Příloha č. 5: Runy

Příloha č. 6: Čísla používaná v neonacistické symbolice

Příloha č. 7: Ultrapravicové organizace a jejich znaky

Příloha č. 8: Krajně levicové organizace a jejich znaky

Dotazník

Dobrý den,

jmenuji se Jiří Lepič a jsem studentem Zdravotně sociální fakulty Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích.

Provádím výzkum na téma: „Vzrůstající oblíbenost extremisticky orientovaných politických stran v ČR“ a touto cestou se na Vás obracím s žádostí o vyplnění tohoto dotazníku. Tento dotazník je zcela anonymní a poslouží výhradně ke zpracování mé diplomové práce. Odpovědi prosím zakroužkujte nebo vpsujte do kolonek, které jsou pro to určené. Velmi Vám děkuji za ochotu a Váš čas, který jste věnovali vyplňování tohoto dotazníku.

1. Pohlaví:

- a) Žena
- b) Muž

2. Věk:

- a) 18-29 let
- b) 30-39 let
- c) 40-49 let
- d) 50-59 let
- e) 60 let a více

3. Nejvyšší dosažené vzdělání:

- a) Základní
- b) Vyučen(a)
- c) Vyučen(a) s maturitou
- d) Středoškolské
- e) Vyšší odborné
- f) Vysokoškolské

4. Bydlí ve Vašem blízkém okolí nepřizpůsobiví občané?

- a) Ano
- b) Ne

5. Myslíte si, že se politické strany působící v Parlamentu ČR dostatečně angažují v otázce týkající se nepřizpůsobivých občanů?

- a) Ano
- b) Ne

Pokud jste na otázku č. 5 odpověděl(a) ano, pokračujte otázkou číslo 8.

6. Má tento přístup politických stran zastoupených v Parlamentu ČR vliv na vzrůstající činnost extrémistů?

- a) Ano
- b) Ne

7. Má pro Vás při volbě politické strany do Parlamentu ČR zásadní vliv to, aby se tato strana zabývala otázkou nepřizpůsobivých občanů?

- a) Ano
- b) Ne

8. Jsou dle Vašeho mínění některé menšiny v ČR zvýhodňovány na úkor většiny?

- a) Ano
- b) Ne

Pokud ano, napište jaké:

9. Považujete činnost vlády proti extremismu za nutnou?

- a) Ano
- b) Ne

Pokud jste na otázku č. 9 odpověděl(a) ne, pokračujte otázkou číslo 11.

10. Pokládáte činnost vlády proti extremismu za dostačující?

- a) Ano
- b) Ne

11. Myslíte si, že bude oblíbenost extremisticky orientovaných politických stran do budoucna vzrůstat?

- a) Ano
- b) Ne

12. Souhlasíte s tím, že činnost extrémistů má tendenci být stále více organizovanou a promyšlenou?
- a) Ano
 - b) Ne
13. Považujete extremistická hnutí za hrozbu pro demokracie?
- a) Ano
 - b) Ne
14. Myslíte si, že by mělo dojít k omezení svobody slova a svobody shromažďování?
- a) Ano
 - b) Ne
15. Vzbuzují ve Vás pochody extrémistů strach?
- a) Ano
 - b) Ne
16. Souhlasíte s tvrzením, že jsou Romové v ČR diskriminováni?
- a) Ano
 - b) Spíše ano
 - c) Spíše ne
 - d) Ne
17. Zvolte pomocí škály 1-5 (1 nejpříjemnější; 5 nejméně přijatelný) pořadí, které byste zvolil(a), pokud byste měl(a) možnost vybrat si svého souseda.
- a) Arab___
 - b) Slovák___
 - c) Homosexuál___
 - d) Rom___
 - e) Skinhead___
18. Myslíte si, že hesla a symbolika Dělnické strany odkazují na hitlerovské Německo?
- a) Ano
 - b) Ne
19. Jste toho názoru, že opravdu existuje propojení mezi neonacisty a Dělnickou stranou?
- a) Ano
 - b) Ne

20. Věříte, že Dělnická strana dokáže efektivně řešit otázku nepřizpůsobivých občanů?
- a) Ano
 - b) Ne
21. Domníváte se, že rozpuštěním Dělnické strany dojde k oslabení neonacistů v ČR?
- a) Ano
 - b) Ne
22. Myslíte si, že zrušení Dělnické strany sníží aktivitu zástupců a stoupců této strany?
- a) Ano
 - b) Ne
23. Má podle Vašeho názoru zrušení Dělnické strany vůbec nějaký smysl?
- a) Ano
 - b) Ne
24. Bude mít zrušení Dělnické strany naopak vliv na nárůst podpory jejích představitelů?
- a) Ano
 - b) Ne
25. Považujete za opodstatněnou činnost, kterou vláda proti Dělnické straně podnikla?
- a) Ano
 - b) Ne
26. Souhlasíte se zrušením Dělnické strany?
- a) Ano
 - b) Ne
27. Volil(a) byste Dělnickou stranu?
- a) Ano
 - b) Ne

PROGRAMOVÉ POŽADAVKY DĚLNICKÉ STRANY

Dělnická strana je politickou, nekonfesní stranou uznávající politické pluralitní a demokratické zřízení v České republice a v tomto smyslu také přijímá odpovědnost na případné participaci moci.

Členem Dělnické strany se může stát každý občan České republiky starší 18 let, jenž souhlasí s tímto Programem. Organizační záležitosti strany řeší Stanovy Dělnické strany.

Dělnická strana je si plně vědoma, že kultura a civilizace našeho státu a národa má svoje hluboké ideové a historické kořeny v antické a křesťanské oblasti filosofického a právního myšlení; je si také vědoma, že zejména vývoj dvacátého století v našem státě svými totalitami a důrazem na materialismus pošlapal a dusil morální hodnoty a tradici našeho národa, jeho svobodu, a tím i identitu českých lidí a konečně i ekonomickou prosperitu státu.

Dělnická strana nemůže přijmout ani současný bezbřehý ekonomický, právní i politický liberalismus, založený na sociálním sobectví s absencí solidarity, redukujíc život na pouhé ekonomické využití s cílem vytvořit z člověka bezcitnou konzumní bytost. Vycházejíc ze snahy o nápravu politického a morálního života občanů v našem státě, předkládá Dělnická strana svým členům - jakož i celému národu – Program, jenž ideově stojí na třech základních pilířích. První pilíř tvoří národně politická oblast, následuje část zahrnující morální a mravně politické záležitosti, a konečně oblast ekonomická a sociální, přičemž všechny tři části spolu tvoří nedílný celek. Text Programu si nečiní nárok na konečnou platnost, může se podle okolností a se souhlasem většiny přítomných členů sjezdu strany měnit.

I.

Dělnická strana požaduje znovuoobnovení svrchovanosti České republiky, vystoupení z Evropské unie. Odmítáme přenesení pravomocí do nadnárodního

bruselského centra, čímž dojde ke ztrátě suverenity naší republiky. Rovněž odmítáme stále se prohlubující federalizaci Evropy, vytvoření jednotné evropské vlády a funkci evropského prezidenta – jakousi Evropu občanů. Preferujeme spolupráci mezi národy na rovnocenné, vzájemné bázi, nikoliv na podřízenosti diktátu ekonomicky silnějších států, jako je tomu v současné Evropské unii. Naše vztahy musí být bezproblémové především s našimi nejbližšími sousedy.

Vystoupení z vojenských struktur NATO. Česká armáda musí být plně profesionální, v dostatečném počtu a moderně vyzbrojená schopná obrany republiky. Požadujeme okamžité stažení českých vojáků ze všech zahraničních misí NATO, čímž se zamezí obrovskému plýtvání finančních prostředků ze stání pokladny. Vzhledem k naší pohnuté historii je třeba spoléhat se sami na sebe a nebýt odkázáni na rozhodnutí velmocí. To souvisí i s naší snahou dosáhnout státní a politickou neutralitu České republiky a usilovat o uznání tohoto stavu u všech relevantních velmocí světa.

Požadujeme zavedení určování národnosti obyvatel republiky a jejího potvrzení do rodných a křestních listů, rovněž i občanského průkazu. V tomto smyslu je třeba změnit Ústavu ČR.

Vypovědět ilegální přistěhovalce. Lidé bez státní příslušnosti budou vyloučeni ze všech státních podpor a dotací. Nechceme být „žumpou Evropy“ a zemí plnou imigrantů, přistěhovalců ze států bývalého Sovětského svazu, Balkánu, Asie, Dálného východu apod. Požadujeme zrušení přistěhovaleckých táborů a zrušení všech podpor pro přistěhovalce. Politický azyl či povolení k pobytu může dostat pouze osoba splňující morální kvality a odborné znalosti, u níž je předpoklad, že se přizpůsobí národním tradicím a zvykům občanů České republiky a je zde záruka plné asimilace do většinové společnosti.

Reforma ústavních institucí. Dělnická strana požaduje zavedení jednokomorového parlamentu o počtu dvou set poslanců, zrušení imunity vyjma politické činnosti. Senát považujeme vzhledem k jeho pravomocím za zbytečný a neefektivní. Prosazujeme snížení hranice pro vstup do parlamentu pro politické strany na tři procenta, neboť tím dojde k větší demokratizaci společnosti, oživení politické scény a odbourání zakonzervovaného stavu způsobujícího stagnaci v politické sféře.

Zrušení státních dotací pro politické strany za mandáty poslanců a senátorů. Politické strany musí hospodařit pouze s členskými příspěvky či dary od svých členů a příznivců. Současný systém odměňování za získané mandáty a procenta ve volbách je vzhledem k naší ekonomické situaci příliš štědrý; občané ze svých kapes hradí i činnost těch politických stran, které vůbec nevolili.

Zavedení odvolacího práva voličů vůči poslancům, tzv. imperativní mandát. Poslanec je zodpovědný svým voličům a politické straně, která ho nominovala na volební kandidátku po celé volební období. Pokud přestane poslanec prosazovat volební program, díky němuž byl do funkce zvolen, politická strana má právo zbavit jej poslaneckého mandátu. Rovněž požadujeme zrušení doživotní funkce soudce všech stupňů soudů; pokud se prokáže jeho nekompetentnost nebo závažné pochybení v jeho rozhodnutí, a to i v minulosti – bude odvolán.

Jsme pro přímou volbu prezidenta republiky; rovněž i pro přímou volbu starostů měst a obcí. Jsme rozhodně i pro úpravu volebního systému tak, aby lépe odpovídal požadavkům doby. Požadujeme zřízení Ústavního zákona o referendu jak na celostátní, tak i na obecní úrovni. Zejména v obcích by se častěji mělo referendum využívat.

Žádáme daleko větší samostatnost měst a obcí v právní, ale i daňové oblasti. Pokud vyhlášky jejich zastupitelstev nejsou v rozporu s vojensko-bezpečnostní politikou státu nebo obecnými mravy a morálkou, mají mít platnost zákona v dané obci a žádný soud je nemůže zrušit.

Je nutné zavést Zákon o domovském právu. Každý občan má mít své trvalé bydliště, které je zároveň jeho domovem. Zákon o domovském právu by občanům v případě jejich nouze zaručoval dostačující pomoc obce, v níž trvale bydlí či se tam narodili. Tím by se velká města zbavovala i tzv. bezdomovců, kteří by byli eskortováni do svých domovských obcí, které by měly povinnost se o ně postarat.

Požadujeme zřízení zemských hranic Moravy a Slezska, neboť jejich současná absence není v souladu s Ústavou ČR, jakož i s Velkým státním znakem ČR. Morava i Slezsko bylo vždy nedílnou součástí Českého království a v jeho rámci se země jasně identifikovaly svými historickými územními hranicemi. Z tohoto důvodu je vyznačení

geografických hranic historických zemí vzhledem k jejich kulturní a historické identitě nutností. Česká republika ovšem zůstává unitárním státem.

Přehodnotíme i pomoc českého státu tzv. třetímu světu, poněvadž nejsme tak bohatí, abychom mohli kdekomu pomáhat. Jsme si dobře vědomi, že problémy rozvojových zemí jsou jejich vnitřní záležitostí a že téměř veškerá zahraniční pomoc se k prostým občanům nedostane, neboť končí v kapsách a na bankovních účtech vedoucích představitelů těchto zemí či různých kmenových náčelníků, kteří pak nakupují zbraně na likvidaci své případné opozice.

II.

Přísná ochrana kulturního a národního dědictví. Jsme si vědomi, že kultura našeho státu, jakož i celé Evropy, stojí na řecko-římské kultuře a křesťanství. Škody v myšlení lidí našeho národa má na svědomí úmyslný odklon od výše zmíněné anticko-křesťanské kultury a jejích morálních hodnot. Je třeba se postupně vracet ke konzervativním morálně-duchovním hodnotám, jež jsou zárukou kvality života lidské společnosti. Duchovní, kulturní a národní bohatství je odkazem našich předků a je povinností státu se o ně řádně starat. Důsledně a přísně trestat pokusy o ilegální vývoz historických památek do ciziny. Prosazujeme formou zákona zavedení a stanovení pravidel pro používání češtiny jako státního jazyka České republiky. Požadujeme přijetí zákona o ochraně života od samého početí až do přirozené smrti. Pohlavní deviace postavit mimo zákon. Zákaz homosexuálních sňatků.

Jednoznačně odmítáme snahy postavit zákonem homosexuální vztahy na stejnou úroveň manželství. Žádáme zrušení zákona o partnerských vztazích. Aktivita pochybných pseudohumanistů jsou mimořádně nebezpečné pro občanský pořádek a přirozený stav společnosti a znamenají postupný morální ale i fyzický úpadek lidské společnosti. Pohlavní deviace musí být zcela jednoznačně postaveny mimo zákon.

Dělnická strana požaduje trest smrti pro masové vrahy a za těžké zločiny na dětech, jakož i za terorismus. Požadujeme znovuoobnovení trestu smrti za zvlášť závažné a brutální zločiny, mezi které patří především násilí na dětech. Jsme toho názoru, že vrahové nemají ve slušné společnosti místo a žádné polehčující okolnosti v rámci

falešné humanity nejsou přípustné. Ostatně trest smrti vždycky měl ve škále trestů, jež lidská společnost uznávala, odnepaměti svoje místo a není důvod tento fakt přehlížet. Dále je třeba snížit trestní odpovědnost u pachatelů na třináct let věku. Justice musí být schopna řešit kvalitně a především spravedlivě soudní procesy v přijatelné lhůtě. Občan musí získat pocit důvěry ve vymahatelnost svých práv.

Je třeba novelizovat Zákon o policii, jakož i zákon o vězeňství. Každý zločinec, pouliční zloděj, násilník, ale i výrostci poškozující majetek obce či vlastníka domu, různí rváči a provokatéři apod. musejí počítat s tím, že policie se s nimi při dopadení mazlit nebude a veškerá odpovědnost proto padá na ně. Jejich svoboda skončila tam, kde začíná svoboda jiného. Hovořit v tomto případě o humanitě je naprosto scestné. Vězeňství je třeba zbavit nesmyslné „humanizace“; vězňové musejí mít pocit, že jsou ve vězení, nikoliv na léčení. Svou tvrdou prací - která je tím správným výchovným prostředkem - si vězňové musejí platit svůj pobyt i ochranu, jakož i dluhy, které svou činností napáchali.

Požadujeme Zákon na ochranu mravnosti společnosti. Tímto zákonem by výroba, rozšiřování a prodej tzv. tvrdé pornografie zmizela ze scény a s ní i různé obscénnosti např. v televizi apod. (reality show aj.). Pomocí i tohoto zákona by s okamžitou platností byla zakázána pouliční prostituce.

Absolutní zákaz všech drog, které se v tomto evropském prostředí za škodlivé drogy považují. Tvrdé tresty pro jejich distributory a uživatele. Odmítáme legalizaci tzv. měkkých drog a trváme na důsledném potírání obchodu s drogami. Pro dealery drog navrhujeme tvrdé tresty vězení bez možnosti předčasného propuštění. Pobyt v léčebně pro drogově závislé si každý narkoman bude hradit ze svých prostředků, státní dotace je v tomto případě nepřipustná.

Prošetření privatizačních podvodů a důsledné potrestání všech viníků z tzv. malé a velké privatizace z počátku devadesátých let bez ohledu na promlčecí lhůty jejich trestných činů. Viníci, kteří tehdy umožnili obrovské rozkrádání státního majetku, musejí být odhaleni a po zásluze potrestáni včetně zabavení osobního majetku a opětovného zestátnění podniku. Rovněž zablokovat veškerý majetek - včetně osobního -

těm podnikatelům, kteří na svém kontě mají zkrachovalé a rozprodané podniky či dluží státu a věnují se nekalému podnikání.

III.

Vrátit Zákoníku práce jeho pravý smysl. Naším cílem je zajistit dodržování práv zaměstnanců a vytvořit tvořivou atmosféru partnerství mezi zaměstnanci a zaměstnavatelem. Zaměstnanci musí mít ze strany zaměstnavatelů garantována veškerá práva dle Zákoníku práce; v případě jeho nedodržování hrozí zaměstnavateli sankce. Z toho důvodu je třeba zřídit speciální pracovní soudy, které by byly pro zaměstnance bezplatné; rovněž zaměstnanci by měli pro řešení případných konfliktů bezplatnou právní poradnu.

Zastavit krizový růst nezaměstnanosti. Vycházíme z faktu, že práce není zboží v běžném slova smyslu, nýbrž je pro člověka nutností a má svůj hluboký mravní a sociální význam. Vytvářet nová pracovní místa podporou ekonomického růstu a investic zaměřených zejména na regiony postižené obrovskou mírou nezaměstnanosti. Využít systém rekvalifikací podle potřeby změn odbornosti a celoživotního vzdělávání. Zabezpečit formou dotací zaměstnávání absolventů škol a vyučených, kteří neměli možnost získat potřebnou praxi ve svém oboru.

Úřední místa budou obsazována pouze na základě osobních zásluh a kvalifikace, nikoliv politickým protěžováním. Důležitá úřední místa ve státní sféře, zejména ministerstva, musí být obsazována na základě odborných kvalit úředníků, nikoliv podle členství v politické straně. „Správná“ stranická legitimace není vstupenkou na lukrativní posty a členství ve správních a dozorčích radách. Požadujeme zavedení tzv. úřednické definitivy, o kterou by dotyčný úředník přišel pouze v případě závažného porušení předpisů či dlouhodobé nekvalitní práce.

Požadujeme, aby vlastnictví výrobních prostředků, budov apod. bylo nejen soukromé, ale i družstevní a státní. Zejména podporujeme vznik podniků se zaměstnaneckými akciemi, v kterých zaměstnanci jsou ve vztahu k zaměstnavateli jeho partneři a podílejí se na čistém zisku podniku, jakož i odpovědností za jeho chod.

Podporujeme vznikání řemeslnických cechů, cechovních spolků, jakož i cechovních komor za účelem obnovení zašlé slávy českého řemesla a jeho tradic. Tyto cechy mohou vytvářet svoje vlastní finanční fondy, jež by byly kapitalizované, a sloužily by na sociální podporu svým členům např. v případě nezaměstnanosti, nebo jako půjčky apod.

Vrátit prestiž a uplatnění učebním oborům a řemeslu jako takovému. Zajistit důkladnou optimalizaci sítě středních škol a učilišť s ohledem na regionální podmínky. Přípravovat potřebné obory podle reálné dostupnosti pracovních míst v dané oblasti. Podporovat kvalitní přípravu na dělnické profese. Zde se mohou dobře uplatnit výše zmíněné cechy a cechovní komory.

Podporovat české zemědělství a český venkov. Dělnická strana nepovažuje zemědělskou, ale i jinou půdu České republiky, za zboží, a proto odmítá jakoukoliv spekulaci s ní, jakož i její prodej cizincům. Soběstačnost našeho státu ve výrobě potravin je naším hlavním cílem. Rozvoj zemědělství a kvalitní podmínky pro kultivaci krajiny a prostředí venkova musí být jedním z hlavních národních zájmů. Podporovat rovnost všech forem podnikání v zemědělství bez jakéhokoliv omezení. Pro kvalitní rozvoj venkova je nutné zajistit dobré životní podmínky jeho obyvatel. S tím souvisí především dopravní obslužnost a dostupnost všech služeb. Je také nutné s konečnou platností na venkově vyřešit majetkoprávní vztahy, resp. restituce.

Zjednodušení daňové soustavy a omezit byrokracii a svévoli finančních úředníků. Základem fungující daňové reformy by mělo být snižování nepřímých daní, tedy těch, které nejvíce zatěžují sociálně slabší skupiny obyvatel. Dále u velkých podnikatelských subjektů zavést daňovou progresi, a to tak, že právnická osoba čím větší zisky by vykazovala, tím větší by měla daňovou zátěž. Tato progresse by ovšem neplatila v případě, pokud by právnická osoba značnou část svého zisku použila jako investici např. do infrastruktury státu, zdravotnictví, školství, tělovýchovy apod., tedy do státních investic.

Je třeba se zaměřit na důsledné vybírání a placení daní. V případě jejich neplacení zavést nekompromisní postihy. Naopak pro podnikatele, kteří placení daní dodržují,

zavést mimořádnou „daňovou odměnu“. Odmítáme přenášení problémů a finančních ztrát v oblasti bankovníctví na daňové poplatníky.

Omezit příliv cizího kapitálu, posílit domácí podnikatele, živnostníky, obchodníky a výrobce. Tito se musí stát hnacím motorem a páteří české ekonomiky. Čeští podnikatelé musí mít stejné podmínky pro podnikání jako zahraniční podnikatelé či nadnárodní firmy. Je naprosto nepřijatelné zvýhodňování cizího kapitálu nejruznějšími úlevami, například formou „daňových prázdnin“. Snížit daňové zatížení středních a malých podnikatelů tak, aby ušetřené finanční prostředky se staly zdrojem k rozvoji dalšímu podnikání, což se příznivě projeví na ekonomickém růstu.

Stát se musí podílet značnou měrou na garanci slušného sociálního zázemí pro zaměstnance, dělníky a jejich rodiny. Stát nemůže mít zájem na ilegálně přivandrovalých námezdních dělnících. Ale nemůže mu být také lhostejné zbídačení celých sociálních skupin českého obyvatelstva. Všichni zaměstnanci, nejen dělníci, mají nárok na důstojné životní podmínky a perspektivu zvyšování životní úrovně. Český dělník a řemeslník musí nabýt vědomí, že v případě nouze není sám, že se o něj jeho vláda, potažmo stát důstojně postará. Jen takové vědomí utužuje pocit vlastenectví a národní spolutnosti.

V souvislosti s vymíráním obyvatelstva všemožně podporovat mladé rodiny, aby si mohly dovolit mít děti. Za tím účelem je třeba obnovit státní bytovou výstavbu pro mladé rodiny. Právo na bydlení je jedním ze základních lidských práv a z tohoto důvodu není možné ponechat tuto důležitou oblast pouze působení tržnímu hospodářství. Musí být vytvořeny podmínky finanční i legislativní pro znovuzahájení této výstavby. Finančně podpořit Státní fond na rozvoj bydlení a zvýšit finanční krytí státních programů na obnovu bytového fondu. Rovněž podporovat rozvoj bytových družstev a družstevní bytové výstavby formou nevratné půjčky od státu, nebo bezúročné půjčky.

Zajistit kvalitně fungující zdravotnický systém. Zdravotní péče musí pro občany zůstat bezplatná, s výjimkou luxusních zdravotnických služeb. Je neodkladně třeba zredukovat počet zdravotních pojišťoven a zprůhlednit jejich činnost. Peníze od daňových poplatníků musí jít přímo do zdravotnictví, nikoliv na výstavbu luxusních paláců. Odmítáme plýtvání finančních prostředků ve formě bezplatného léčení cizinců,

kteří do České republiky přicestovali z oblasti Afriky, Asie a Dálného východu. Prioritu v lékařské péči mají čeští občané. Požadujeme, aby občané české národnosti, kteří vykonávají těžkou manuální práci, např. slévači, horníci apod., jednou ročně mimo svou dovolenou na čtrnáct dní ze státních prostředků odjeli na rehabilitace do lázní.

Komplexní národní reforma českého školství. Vytvoření výhodných podmínek pro studium sociálně slabších studentů. Vzdělanost národa je obrazem jeho kvalit a zároveň jeho budoucností. České školství musí vychovávat k vlastenectví a úctě k národním tradicím a kulturním hodnotám křesťanství. Základním pilířem školství musí být školy státní, hrazené z veřejného rozpočtu. Soukromé školy jsou hrazeny pouze ze zdrojů jejich zřizovatelů. Ve školách základního typu je zapotřebí postupně odbourávat systém liberální výchovy a žáky naopak vést k úctě k autoritě, sebeovládání a kamarádství.

Rozvoj sportu a tělovýchovy. Stát musí vytvářet podmínky pro rozvoj sportovních aktivit občanů a pro masový i výkonnostní sport a tělovýchovu, což je nejlepší zárukou pro zdravý rozvoj generací. Provozovatele sportovních aktivit motivovat k pořádání akcí pro širokou veřejnost daňovými úlevami. Rovněž vytvářet takové podmínky, aby si každý, kdo chce a může po své práci či ve svém volnu, mohl zacvičit v prostředí k tomu určeném, v tělocvičně apod. buďto zcela zdarma nebo za minimální poplatek.

Senioři musí mít důstojné podmínky pro svůj život. Odchod občana do důchodu nesmí znamenat snížení jeho životní úrovně a odstranění na okraj společnosti. Stát musí zajistit seniorům důstojné podmínky a nenechat je napospas osudu. Důchody musí být každoročně valorizovány tak, aby byla pokryta míra zdražení ve všech oblastech a vzhledem na reálný pokles kupní hodnoty. Výše průměrného důchodu nesmí poklesnout pod 50% reálné mzdy pracujících v ČR. Odmítáme zvyšování hranice odchodu do důchodu a požadujeme její zastavení pro muže na 61 let a pro ženy 59 let (mínus 1 rok za každé dítě).

DĚLNICKÁ STRANA - JDEME PROTI PROUDU!

Programová listina

Dělnické strany sociální spravedlnosti

My, občané České republiky, kteří jsme znepokojeni stavem naší země, ztrácejíce důvěru v současnou politickou reprezentaci, jež je prolezlá korupcí a honbou za posty, jsme se z povinnosti k budoucím generacím rozhodli představit široké veřejnosti

Dělnickou stranu sociální spravedlnosti (DSSS).

Dělnická strana sociální spravedlnosti je strana národně orientovaná. V rámci Evropské unie podporujeme spolupráci obdobných subjektů.

Naším posláním je hájit zájmy pracujících občanů, studentů a učňů, stejně tak podporovat seniory, matky s dětmi a vznik tradičních rodin. Přistěhovalectví nepovažujeme za alternativu zajištění natality národa.

Požadujeme sociální jistoty pro všechny občany. Odmítáme diskriminaci nebo zvýhodňování určitých skupin. Programem DSSS je vytvářet demokratickou společnost na principech sociální spravedlnosti pro všechny občany našeho státu, a to bez rozdílu rasy, věku a pohlaví.

Upřednostňujeme rozvoj domácího podnikání před nekontrolovaným přílivem zahraničního kapitálu. Podporujeme obnovení prestiže řemesla a manuální práce.

Hlásíme se k českému a moravskému patriotismu a tradicionalismu našeho národa. Odsuzujeme totalitní ideologie 20. století, zejména nacismus a komunismus.

DSSS pokračuje v boji za naši nezávislost na byrokracii Evropské unie, přísnou politiku proti imigrantům a opravdovou svobodu slova.

Ve skutečné demokracii nesmí existovat trest za názor. V opravdové demokracii jsou politické procesy řešeny na půdě parlamentu, ne na půdě soudu.

V Praze, dne 20. února 2010

Nazi symbolika

1.

2.

3.

4.

5.

6.

1. Hákový kříž neboli „svastika“ – patří k nejznámějším symbolům nacismu a neonacismu.
2. Pravotočivá svastika.
3. Totnekopf – lebka, používaná jako železný odznak na vojenských čepicích a uniformách příslušníků divizí fašistických SS.
4. Sieg rune – tak jak je vidět na obrázku ji známe od Hitlerových jednotek SS. Ve skutečnosti je to spojení dvou Sieg run, které mají tvar S. Runa symbolizuje vítězství.
5. Znak úderných oddílů SA.
6. Oregon (tři sedmičky) – byl původně symbol tzv. Afrikánského hnutí v Jihoafrické republice, jednalo se o rasistické sdružení, které odmítalo zrušení apartheidu.

Runy

1.

2.

3.

4.

1. Odal-Rune – u starých Germánů symbolizovala smyčku kolem ohrazeného kusu země, což znamenalo zděděný majetek nebo domov (vlast) – nacisté ji využívali jako symbol Rasového a osídlovacího úřadu „SS“, ale i jako symbol VII. SS Gebirgs Division, která jako poslední bojovala proti spojencům, a to 15. května 1945 v Chorvatsku.
2. Sig Rune – symbol vítězství.
3. Leben Rune – používána nacistickými vojáky, nabádala je k množení s árijskými ženami.
4. Vlčí hák – je středověkým symbolem s údajně magickou silou a ochranou před vlkodlaky. V 15. Století byl symbolem německých selských rebelií během třicetileté války. V druhé světové válce užívaly tento symbol různé divize SS a v závěru se stal symbolem nacistických jednotek Werwolf a v této spojitosti ho užívají neonacisté. Navíc bývá zakomponován do symboliky různých dnešních neonacistických organizací.

Čísla používaná v neonacistické symbolice

- 14 – Jde o čtrnáct slov anglické věty: „We must secure the existence of our people and a future for white children“. V českém překladu jde o deset slov: „My musíme chránit existenci našich lidí a budoucnost bílých dětí“.
- 18 – Vyjadřuje první a osmé písmeno abecedy, tj. písmeno „A“ a „H“, které stojí na začátku kryptogramu iniciál – jména Adolf Hitler.
- 88 – Vyjadřuje osmé písmeno abecedy tj. písmeno „H“, které se opakuje a stojí na začátku kryptogramu fašistického pozdravu „Heil Hitler“, který je trestně postižitelný pouze ve spojitosti tohoto zvolání se zdvižením pravé ruky.
- 1347 – „Mit deutschem Grüss“ – (písenné hajlování).
- 28 – Blood & Honour – neonacistická organizace, která používá tehdejší heslo Hitlerjugend: „Blud und Ehre“ (krev a čest).

Ultrapracicové organizace
a jejich znaky

Blood & Honour

Combat 18

Anti-Antifa

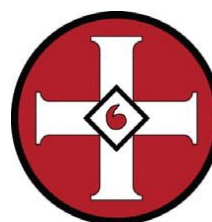
Národní odpor

GNLS

Klansmana(Ku Klux Klan)

Dělnická strana

Národní strana

Národní korporativismus

Autonomní nacionalisté

Právo a spravedlnost

Vlastenecká fronta

Krajně levicové organizace
a jejich znaky

ČSAF

Antifašistická akce

Sharp skins

Red skins

Komunistický svaz mládeže

